

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

AFFECTING VARIABLES OF CERTIFICATE STUDENT DISCIPLINE
IN BANGKOK METROPOLITAN TECHNICAL COLLEGES

สรินภรณ์ บุญสำเร็จ
SRINPORN BOONSUMRET

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2546

ISBN 974-324-407-7

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

AFFECTING VARIABLES OF CERTIFICATE STUDENT DISCIPLINE
IN BANGKOK METROPOLITAN TECHNICAL COLLEGES

สิรินภรณ์ บุญสำเร็จ
SIRINPORN BOONSUMRET

เลขหม.....
เลขทะเบียน..... 47726
วัน, เดือน, ปี..... 22 ส.ค. 2546

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2546

ISBN 974-324-407-7

AFFECTING VARIABLES OF CERTIFICATE STUDENT DISCIPLINE
IN BANGKOK METROPOLITAN TECHNICAL COLLEGES

SIRINPORN BOONSUMRET

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2003
ISBN 974-324-407-7

COPYRIGHT 2003

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร
AFFECTING VARIABLES OF CERTIFICATE STUDENT DISCIPLINE IN
BANGKOK METROPOLITAN TECHNICAL COLLEGES

ชื่อนักศึกษา นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเริง

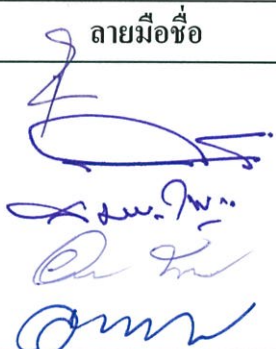
รหัสประจำตัว 44064724

ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ราชนันท์ บุญธิมา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	
ดร.ราชนันท์	บุญธิมา	
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	
ผศ.ดร.อรสา	โกศลานันทกุล	
ผศ.ดร.อำนาจ	ตั้งเจริญชัย	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 7 พฤษภาคม 2546 เวลา 11.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อีตง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....๒๕.....เดือน.....พ.ค.....๒๕๔๖.....พ.ศ.....๒๕๔๖.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค
เขตกรุงเทพมหานคร

นักศึกษา

สิรินภรณ์ บุญสำเริง

รหัสประจำตัว

44064724

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิตสาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2546

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ราชันย์ บุญธิมา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอน และพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียนและตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ตัวแปรในระดับนักเรียนและระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยและสร้างสมการการพยากรณ์พฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวน 355 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยการหาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร และการวิเคราะห์พหุระดับแบบลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอกเซลเอ็ม ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียน และระดับอาจารย์ผู้สอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรระดับนักเรียน ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรับผิดชอบของนักเรียน ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนความเชื่อมั่นในตนเองในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรับผิดชอบ การอบรมเลี้ยงดู และกฎระเบียบข้อบังคับ ส่วนที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดา

3. ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ระดับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ส่วนระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้แก่ กฎระเบียบข้อบังคับ

4. กฎระเบียบข้อบังคับ ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title	Affecting Variables of Certificate Student Discipline in Bangkok Metropolitan Technical Colleges
Student	Sirinporn Boonsumret
Student ID.	44064724
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2003
Thesis Advisor	Dr. Phadungchai Pupat
Thesis Co - Advisor	Dr. Rachan Boonthima

ABSTRACT

The purposes of this research were to study variables of students and teachers level, of students' behavior on discipline, the relationship between variables of students and teachers toward students' behavior on discipline, variable levels of students and teachers affecting the students' behavior on discipline, predicting equation on the students' behavior on discipline, and teacher variable levels affecting on regression of coefficient of variable on student's behavior on discipline of certificate students in Bangkok Metropolitan Technical Colleges. The samples were 355 students and 250 teachers in Bangkok Metropolitan Technical Colleges which selected using Stratified Random Sampling. The instruments used in this research was a questionnaire. The data used were analyzed by descriptive statistics and multilevel analysis with hierarchical linear models

The results of this research were as following :

1. According to the variables of students and teachers level ,the achievement was at good level. Variables on parent rearing, family relationships, responsibility of student, responsibility of teacher, school regulation, classroom discipline, student discipline were at high level, whereas self - confidence was at medium level.

2. There were significant relationships of students' behavior on discipline and self - confidence, family relationships, responsibility, parent rearing, school regulation at .01 level, and father education at .05 level .

3. The variables of students that significantly had an effect on students' behavior on discipline at .01 level were achievement, responsibility and self - confidence, :Teachers' affecting variables were responsibility and classroom discipline, and school regulation at .05 level .

4. The school regulation significantly had an effect on regression coefficient of responsibility at .05 level .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือ และช่วยตรวจสอบ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สมพร ไชยะ ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย และ ผศ.ดร.อรสา โกลลันนทกุล คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาช่วยเหลือ ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ท่านผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครที่ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้ที่เป็นที่เคารพรักยิ่ง รวมทั้งพี่ - น้อง ทุกคนที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ และช่วยเหลือทุกด้าน ตลอดมา

ขอขอบคุณบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่า และประโยชน์ใดๆ ที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์นี้ผู้วิจัยขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ และครู - อาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

สิรินภรณ์ บุญสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
1.7 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดพื้นฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม.....	12
2.1.1 ความหมายและองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม.....	12
2.1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม.....	14
2.2 ความมีวินัย.....	18
2.2.1 ความหมายของวินัย.....	18
2.2.2 ความหมายของวินัยในตนเอง.....	20
2.2.3 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง.....	22
2.2.4 การเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเอง.....	26
2.2.5 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง.....	28
2.3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัย.....	31
2.3.1 ตัวแปรระดับนักเรียน.....	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.1.1 การอบรมเลี้ยงดู.....	31
2.3.1.2 ระดับการศึกษาของบิดา มารดา.....	36
2.3.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	38
2.3.1.4 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว.....	40
2.3.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	41
2.3.1.6 ความรับผิดชอบ.....	43
2.3.1.7 ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	46
2.3.2 ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน.....	47
2.3.2.1 ความรับผิดชอบของอาจารย์.....	47
2.3.2.2 กฎระเบียบข้อบังคับ.....	50
2.3.2.3 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน.....	51
2.4 การวิเคราะห์พหุระดับ.....	54
2.4.1 ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ.....	54
2.4.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์พหุระดับ.....	55
2.4.3 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์พหุระดับ.....	56
2.4.4 การวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์การถดถอยกรณีที่มีสองระดับ.....	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	108
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	111
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	114
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	128

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	139
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	140
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	150
ประวัติผู้เขียน.....	163

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามแผนกวิชาช่าง.....	64
3.2 แสดงจำนวนประชากร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามแผนกวิชาช่าง.....	65
3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนกวิชาช่าง.....	69
3.4 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	76
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	84
4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปี.....	84
4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษาและแผนกวิชาช่าง.....	85
4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา.....	86
4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม.....	87
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.....	89
4.7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา	89
4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว	90
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู.....	91
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว.....	92
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบ.....	93
4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง.....	95
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของอาจารย์.....	96

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ....	97
4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน.....	98
4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมความ มีระเบียบวินัย.....	99
4.17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรระดับนักเรียนและ ระดับอาจารย์ผู้สอน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร.....	101
4.18 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ในข้อมูลระดับนักเรียน และข้อมูลในระดับอาจารย์ผู้สอน.....	102
4.19 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร.....	103
4.20 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบ วินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร....	104
4.21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อค่า สัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบ.....	105

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
4.1 แสดงโมเดลทฤษฎีระดับตัวแปรระดับนักเรียนและระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร.....	106

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้คือ คุณภาพคน และการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งหากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมา แม้ว่าจะได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยมาโดยตลอด แต่จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละครั้งก็มักพบว่าคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยยังด้อยกว่านานาชาติ ประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาเด็กไทยให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ หรือคุณธรรมจริยธรรม (กรมวิชาการ.2545 : 2-3) ซึ่งสอดคล้องกับตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 6 กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณภาพ มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) จึงได้กำหนดกลยุทธ์ศาสตร์และแนวทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุล มีคุณภาพและยั่งยืนด้วยการเสริมสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็งเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศให้อยู่ดีมีความสุข รู้จักความพอประมาณอย่างมีเหตุผลและมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่มุ่งสู่คุณภาพในทุกด้าน โดยเฉพาะการเสริมสร้างคนให้มีความรู้ มีภูมิปัญญารู้เท่าทันโลก และเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างคุณค่าที่ดีในสังคมบนพื้นฐานของการอนุรักษ์วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย จึงได้กำหนดสภาพสังคมไทยที่พึงประสงค์ โดยมุ่งพัฒนาสู่สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ คือ สังคมคุณภาพ ที่ยึดหลักความสมดุล มีความพอดี สามารถสร้างคนให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะพึ่งตนเองได้ คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูปการบริหาร

การศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ.2538 :2)ซึ่งในด้านการปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนและทักษะพื้นฐานที่ดี และเข้มแข็งพอที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัย และมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ได้เร่งรัดกำหนดยุทธศาสตร์ในการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลโดยจัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมเพื่อผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีปริมาณที่เพียงพอ มีขีดความสามารถที่ได้มาตรฐาน มีคุณธรรม วินัย เจตคติบุคลิกภาพที่พึงประสงค์กับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในสถานประกอบการอุตสาหกรรมธุรกิจขนาดย่อม และประกอบอาชีพอิสระ

นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในสถาบันสังกัดกรมอาชีวศึกษาจะมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 15 - 20 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา จิตใจ และสังคม ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ที่กำลังให้ความสำคัญกับการพัฒนาวัตถุมากกว่าจิตใจจึงทำให้เยาวชนเหล่านี้ก่อปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่มีผลต่อตัวนักเรียนเอง ต่อครอบครัว ต่อสถานศึกษาและสังคมส่วนรวม (ศิริลักษณ์ เกิดจันทร์ตรง.2540 : 7) เท่าที่ปรากฏพฤติกรรมของนักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมส่วนหนึ่ง มักก่อปัญหาและมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เป็นมิชฉอาชีพ เสพยาเสพติด การขาดความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินที่เป็นของส่วนรวม หรือการเขียนข้อความข่มขู่ตามสถานที่ต่าง ๆ อันเป็นต้นเหตุอย่างหนึ่งให้เกิดการทะเลาะวิวาท ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากนักเรียนเหล่านั้นขาดวินัยตนเอง จึงได้ปฏิบัติตนที่เป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น (สมชาย เรื่องสม.2541 : บทนำ)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการช่วยกันพัฒนาทางด้านวินัยและเสริมสร้างวินัยให้แก่นักเรียน โดยอาศัยเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน ในการสอดแทรกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ปลูกฝังความมีวินัยให้แก่ นักเรียน โดยการให้คำแนะนำ และอบรมสั่งสอนให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เพื่อที่นักเรียนจะได้ปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านวินัยของนักเรียน การปรับปรุง หลักสูตร ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังวินัยต่อตนเองและสังคมต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง

และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนและพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.2.3 เพื่อศึกษาตัวแปรระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยและสร้างสมการการพยากรณ์พฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.2.4 เพื่อศึกษาตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

2. มีตัวแปรระดับนักเรียน อย่างน้อยหนึ่งตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

3. มีตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยหนึ่งตัวแปร ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

4. มีตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยหนึ่งตัวแปร ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

เจลีเยว บุรีภักดีและคณะ (2520 : 235 - 240) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครู พบว่า หน้าที่และความรับผิดชอบได้แก่ การสั่งสอนและฝึกฝนวิทยาการ การอบรมคุณธรรมและจริยธรรม การวิจัยและการศึกษาค้นคว้า การถ่ายทอดวัฒนธรรม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การปฏิบัติงานที่พิเศษต่าง ๆ การรายงานผลนักเรียน และการแนะนำ การจัดกิจกรรมนักเรียน

สนั่น มีชันหมาก (2538 : 531) ได้กล่าวว่า การสร้างวินัยในห้องเรียน สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ การควบคุมวินัยในตนเอง และการควบคุมวินัยทางสังคม

ชิตกมล สังข์ทอง (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่นได้แก่ วินัยในตนเองของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อในอัตลัษิตและปรลัษิต ระดับการศึกษาของบิดามารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศ

ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532:8) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังสภาพปัญหาส่วนตัว และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าการศึกษาทาง

ด้านภูมิหลัง ได้แก่ เพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม จำนวนพี่น้องทั้งหมด ลำดับที่การเป็นบุตร ที่พักขณะกำลังศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ทางด้านสภาพปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ด้านสุขภาพและปัญหาด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ทางด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ สภาพการอบรมเลี้ยงดู สภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพทางเศรษฐกิจ และสภาพที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน

อรรรณ พานิชปฐมพงศ์ (2542:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีปัจจัยทางด้านความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และความมีวินัยในตนเอง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งจากโมเดลพระระดับ สามารถอธิบายได้ดังนี้

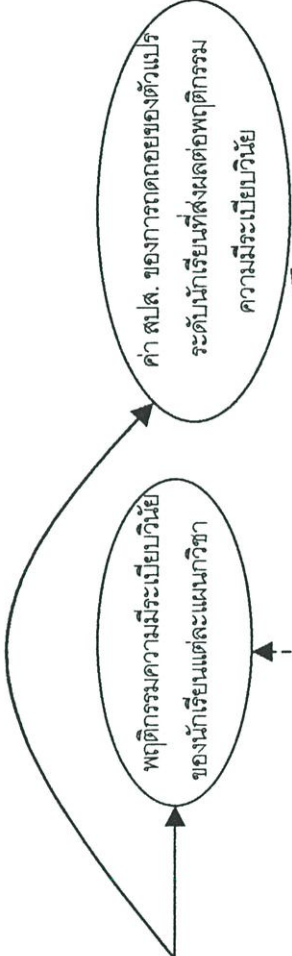
ตัวแปรพยากรณ์ ระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในแต่ละคน ซึ่งมีตัวแปรระดับนักเรียนอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร และตัวแปรระดับนักเรียนอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียน

ตัวแปรพยากรณ์ ระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในแต่ละแผนกวิชา และตัวแปรระดับระดับอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยหนึ่งตัวแปร ส่งผลกระทบต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียน

ตัวแปรพยากรณ์

1. ความรับผิดชอบของอาจารย์
2. กฎระเบียบของบังคับ
3. การเสริมสร้างวินัยในชั้นเรียน

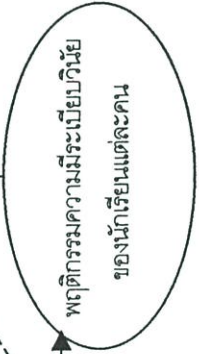
ตัวแปรเกณฑ์

ระดับอาจารย์ผู้สอน

1. การอบรมเลี้ยงดู
2. ระดับการศึกษาของบิดา
3. ระดับการศึกษาของมารดา
4. ความสัมพันธ์ในครอบครัว
5. สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความรับผิดชอบ
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง

ระดับนักเรียน

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ที่เปิดสอนประเภทช่างอุตสาหกรรม จำนวนอาจารย์ ทั้งหมด 367 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,580 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ประเภทช่างอุตสาหกรรม จำนวนอาจารย์ทั้งหมด 250 คน นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 355 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.2.1 ตัวแปรพยากรณ์ระดับนักเรียน ได้แก่

1. การอบรมเลี้ยงดู
2. ระดับการศึกษาของบิดา
3. ระดับการศึกษาของมารดา
4. ความสัมพันธ์ในครอบครัว
5. สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความรับผิดชอบ
8. ความเชื่อมั่นในตนเอง

1.5.2.2 ตัวแปรเกณฑ์ระดับนักเรียน คือ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.5.2.3 ตัวแปรพยากรณ์ระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่

1. ความรับผิดชอบของอาจารย์
2. กฎระเบียบข้อบังคับ
3. การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน

1.5.2.3 ตัวแปรเกณฑ์ระดับอาจารย์ผู้สอน คือ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์พหุระดับ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ กรณีที่ในแต่ละวิชา แผนกวิชาช่างมีจำนวนนักเรียนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้นำบางแผนกวิชาช่างมาวิเคราะห์ข้อมูล

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของ คำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้คือ

1. ตัวแปรระดับนักเรียน หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน ได้แก่ การอบรม เลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพ เศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ส่งผล ต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร

1.1 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง โดยการให้ความรู้ ประสบการณ์อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำปรึกษา เป็นการวางแผนการอยู่ใน สังคมให้แก่เด็ก

1.2 ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่บิดาของนักเรียนได้ รับความรู้ แบ่งเป็น

1.2.1 ประถมศึกษา

1.2.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

1.2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

1.2.4 ปวส./อนุปริญญาตรี

1.2.5 ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

1.3 ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่มารดาของ นักเรียนได้รับความรู้ แบ่งเป็น

1.3.1 ประถมศึกษา

1.3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

1.3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

1.3.4 ปวส./อนุปริญญาตรี

1.3.5 ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

1.4 ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร มีความผูกพันรักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน

1.5 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง สถานภาพของครอบครัวดูจากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดารวมกัน

1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน

1.7 ความรับผิดชอบ หมายถึง การควบคุมตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในฐานะที่เป็นนักเรียน ทั้งที่เป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม

1.8 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการตัดสินใจที่ตนเองเห็นว่า กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การแสดงความคิดเห็น

2. ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชา ช่าง ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน

2.1 ความรับผิดชอบของอาจารย์ หมายถึง ภาระกิจหน้าที่ที่อาจารย์ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยอาศัยพื้นฐานของกฎระเบียบจรรยาบรรณและคุณธรรม

2.2 กฎระเบียบข้อบังคับ หมายถึง ข้อบังคับ คำสั่ง หรือแนวทาง ปฏิบัติของสถานศึกษา ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2534 ว่าด้วยการแต่งกาย และความประพฤติของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ

2.2.1 การแต่งกาย หมายถึง การแต่งกายของนักเรียน ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2534 ว่าด้วยการแต่งกาย เช่น เสื้อ กางเกง ถุงเท้า รองเท้า เป็นต้น

2.2.2 ความประพฤติ หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงออกด้วยการกระทำในสถานภาพของการเป็นนักเรียน ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2534 ว่าด้วยความประพฤติของนักเรียน เช่น ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท ชู้สาว เป็นต้น

2.3 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน หมายถึง การปลูกฝังเกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

3. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีการศึกษา 2545 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

4. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ผู้สอนในแผนกวิชาช่าง เช่น ช่างยนต์ กลโรงงาน เชื่อมโลหะ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ก่อสร้าง และแผนกอื่นๆ ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครสังกัดกรมอาชีวศึกษา

5. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกทางด้านความประพฤติ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

6. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์ในแต่ละระดับของข้อมูล ซึ่งสะท้อนให้เห็นค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์ในระดับของข้อมูล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งสารออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดพื้นฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม
- 2.2 ความมีวินัย
 - 2.2.1 ความหมายของวินัย
 - 2.2.2 ความหมายของวินัยในตนเอง
 - 2.2.3 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง
 - 2.2.4 การเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเอง
 - 2.2.5 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง
- 2.3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัย
 - 2.3.1 ตัวแปรระดับนักเรียน
 - 2.3.1.1 การอบรมเลี้ยงดู
 - 2.3.1.2 ระดับการศึกษาของบิดา มารดา
 - 2.3.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว
 - 2.3.1.4 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 2.3.1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3.1.6 ความรับผิดชอบ
 - 2.3.1.7 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.3.2 ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน
 - 2.3.2.1 ความรับผิดชอบของอาจารย์
 - 2.3.2.2 กฎระเบียบข้อบังคับ
 - 2.3.2.3 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน
- 2.4 การวิเคราะห์พหุระดับ
 - 2.4.1 ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ
 - 2.4.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์พหุระดับ

2.4.3 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห้พระระดับ

2.4.4 การวิเคราะห้พระระดับของการวิเคราะห้การถดถอยกรณีที่มีสองระดับ

2.1 แนวคิดพื้นฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

2.1.1 ความหมายและองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม

ลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 59) ให้ความหมายว่า คุณธรรม คือ ความดีงามต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจิตใจของแต่ละคน และยึดถือปฏิบัติจนเป็นนิสัย เช่น ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความอดทน ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความเมตตากรุณา เป็นต้น

ยนต์ ชุ่มจิต (2533 : 259) ได้สรุปความหมายจากที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นความดี ความถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของบุคคลซึ่งพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539 :115 - 116) ได้อธิบายความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง สิ่งที่บุคคลยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม มีประโยชน์มากและมีโทษน้อย สิ่งที่เป็นคุณธรรมในแต่ละสังคมอาจจะแตกต่างกัน เพราะการเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่ดี หรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม เศรษฐกิจ ศาสนา และการศึกษาของคนในสังคมนั้น เช่นการคุมกำเนิด และการคืนของที่เก็บได้ให้แก่เจ้าของนั้นในสังคมส่วนใหญ่จะยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีควรทำ แต่ในบางสังคมและบางวัฒนธรรมอาจจะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักศาสนา หรือ เป็นความโง่ที่จะทำเช่นนั้น

ประภาศรี สีหอำไพ (2543 : 22) ได้ให้ความหมายของคุณธรรม คือ สภาพของคุณงามความดีภายในบุคคล ทำให้เกิดความชื่นชมยินดี มีจิตใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขชั้นสมบูรณ์ คือ ความสุขใจ ผลผลิตของความดีเป็นธรรมชาติกล่าวได้ว่าทำดีได้ดี ใจที่เป็นสุข คือ ใจของคนดี คำว่า ใจดี คือ ใจที่มีแต่จะให้ ให้ความรัก ความเมตตา ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ความเข้าใจในคุณความดีเป็นกฎเกณฑ์สากลที่เป็นที่ยอมรับตรงกันทุกชาติ ความดีจึงเป็นความไม่เบียดเบียน ทำร้าย ทำลายกัน ไม่ข่มเหงรังแกกัน ไม่ก่อสงคราม วิวาทบาดหมางกัน การพัฒนาคุณธรรมที่ปลูกฝังไว้ในจิตสำนึกเป็นสัญชาตญาณที่สร้างพฤติกรรมให้สามารถแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า ตัดสินใจที่จะเลือกพฤติกรรมปฏิบัติเป็นมาตรฐานความประพฤติที่ดีงาม สร้างคุณภาพและคุณลักษณะทางจิตใจให้บุคคลกระทำความดี ละเว้นความชั่ว สร้างสภาพแวดล้อมที่สงบและหลักแห่งการดำรงชีวิตอันประเสริฐ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539 : 113) ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ระบบการทำความดี ละเว้นความชั่ว คำว่า ระบบ หมายถึง ทั้งสาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำและผลของการกระทำหรือไม่กระทำนั้นตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านั้นด้วย

สาโรช บัวศรี (อ้างในประกาศรี สี่ห้าไฟ . 2543 : 17) ให้ความหมายของ จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติที่อบรมกิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัย ให้อยู่ในครรลองของคุณธรรม หรือศีลธรรม คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผนตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงามอยู่ในสภาพแวดล้อมที่โน้มนำให้บุคคลมุ่งกระทำ ความดี ความถูกต้อง ควรแก่การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างสงบเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรมและมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยมีสำนึกที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยมที่พึงประสงค์

องค์ประกอบของจริยธรรม พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตโต. 2523 : 9 -12) ได้แบ่ง จริยธรรมบุคคลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. จริยธรรมภายใน เป็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลซึ่งเป็นรากฐานทำให้เกิดจริยธรรมภายนอก
2. จริยธรรมภายนอก เป็นจริยธรรมที่บุคคลแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอกที่สามารถสังเกตได้ เช่นความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น และจริยธรรมที่แท้จริงของบุคคลนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของธรรมชั้นต่ำ คือ มีความเป็นอิสระในความคิดและพฤติกรรมที่แสดงออกโดยไม่ตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขใด ๆ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 23) กล่าวถึงลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมนั้น แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมของตนนั้น ถือว่าการกระทำชนิดใดดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดควรงดเว้น ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมนั้นขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษาและพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล
2. องค์ประกอบด้านทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด ซึ่งส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น ทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลมีความหมายรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นทัศนคติเชิงจริยธรรมจึงมีคุณสมบัติที่สำคัญที่ใช้ทำนายพฤติกรรมจริยธรรมได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นทัศนคติอาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาเปลี่ยนไป
3. องค์ประกอบด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล

4. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือดเว้นการแสดงที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญด้านอื่นๆ เพราะการกระทำของบุคคลจะส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคมนั้น ๆ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 :4) ได้อธิบายว่า ลักษณะจริยธรรมอาจจำแนกได้ตามลักษณะเนื้อหาโครงสร้าง คือ

1. ด้านเนื้อหาของจริยธรรม คือสิ่งที่แต่ละสังคมหรือหมู่เหล่าอบรมสั่งสอน ลูกหลานของตนว่าทำสิ่งนั้นดี ทำสิ่งนั้นไม่ดี ซึ่งปรากฏในรูปของการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ทำแล้วที่ทำแล้วผู้ทำจะได้รับการสรรเสริญและส่งเสริมจากสังคมและพฤติกรรมที่ทำแล้วจะถูกสังคมลงโทษ เป็นเนื้อหาความรู้ทางศาสนา ทางกฎหมายและระเบียบประเพณีของหมู่เหล่า อาจอยู่ในรูปค่านิยมของสังคมหรือทัศนคติของบุคคล และอยู่ในรูปของบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับคุณธรรมและประทุษกรรมต่าง ๆ เช่นการเอื้อเฟื้อ ความก้าวร้าว สันโดษ อิทธิบาท 4 ด้านเนื้อหาทางสังคมอาจจะแตกต่างกันได้มาก สิ่งที่สังคมหนึ่งว่าดีควรทำ อีกสังคมหนึ่งอาจไม่สนับสนุนเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งไม่จำเป็นหรือน่ารังเกียจ

2. ด้านโครงสร้างของจริยธรรม ได้มีการสร้างหลักหรือจัดตั้งจริยธรรมเป็นประเภทต่าง ๆ หลักหรือประเภทที่ใช้นี้จะแสดงถึงความเจริญทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ ไป ตั้งแต่ต่ำสุดไปถึงสูงสุด การพิจารณาจริยธรรมทางด้านโครงสร้างนี้ยึดเหตุจูงใจในการเลือกการกระทำเป็นสำคัญ และเกิดจากการพิจารณาว่าการรู้การคิดของมนุษย์นั้นมีโครงสร้างเช่นไร

ผู้วิจัยสรุปความหมายของคุณธรรมและจริยธรรมว่า คุณธรรม หมายถึง ความดีงามที่อยู่ภายในจิตใจของแต่ละบุคคล มีจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความสุข มีความรักความเมตตา ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ส่วนความหมายของจริยธรรม หมายถึง หลักการปฏิบัติตนให้อยู่ในศีลธรรมอันดีและมีลักษณะจิตใจที่ดีงาม และทางด้านองค์ประกอบของจริยธรรมนั้นแบ่งได้ 2 ส่วนคือ จริยธรรมที่อยู่ภายใน ได้แก่ ความรู้ ทัศนคติ หรือความเชื่อเกี่ยวกับจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม องค์ประกอบเหล่านี้ต้องใช้อาศัยสติปัญญาและความนึกคิดซึ่งอยู่ภายในไม่สามารถสังเกตได้ ส่วนของจริยธรรมที่อยู่ภายนอก คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นส่วนที่บุคคลแสดงออกมาและผู้อื่นสามารถสังเกตได้ นอกจากนี้ยังแบ่งได้ตามโครงสร้างที่เน้นสาระการสอนการอบรมและระดับชั้นจริยธรรม

2.1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

จริยธรรมความสามารถที่จะพัฒนาให้มีขึ้นในตัวบุคคลโดยเริ่มตั้งแต่เด็กว่าพัฒนาการของจริยธรรม มีนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ ได้สรุปเป็นทฤษฎีหลายทฤษฎีที่สำคัญคือ

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม ทฤษฎีการกระจำงค่านิยม ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม Kohlberg ซึ่งมีสาระโดยสรุปดังนี้

2.1.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

นักจิตวิทยาเชื่อว่าคนสำคัญในกลุ่มนี้ คือ Freud (อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2536 : 20 - 25) เชื่อว่า จริยธรรมของคนนั้นอยู่ในส่วนตนหรือซูเปอร์อีโก (Super Ego) ซึ่งได้รับการขัดเกลาจากสังคมและจะคอยควบคุมพฤติกรรมภายนอกของมนุษย์ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์และค่านิยมของสังคม จริยธรรมของเด็กพัฒนาจากความละเอียดในพฤติกรรมที่เกิดจากแรงขับ 2 ตัว คือ แรงขับทางกามารมณ์ และแรงขับความก้าวร้าว ซึ่งแรงขับนั้นผสมผสานกับการเลียนแบบเอกลักษณ์หรือการถอดแบบ โดยเด็กจะรับเอาบุคลิกภาพ ค่านิยมและมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ของสังคมจากพ่อแม่และบุคคลใกล้ชิดมาเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ เมื่อใดที่ตนประพฤติตนไม่สอดคล้องกับค่านิยมหรือมาตรฐานที่ตนยึดถือ ซูเปอร์อีโกจะกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งในใจจนเกิดความวิตกกังวลจนต้องเก็บกด หรือระงับการกระทำที่ไม่ถูก ไม้ดี ไม้ควร เพื่อจะได้ลดความรู้สึกที่เกิดขึ้นดังกล่าว

2.1.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม (Operant Conditioning)

ทฤษฎีนี้เสนอโดย Skinner (อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล . 2536 : 143)

นักจิตวิทยาชาวอเมริกาซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่า มนุษย์ไม่มีเสรีภาพแต่ประการใด เพราะพฤติกรรมของมนุษย์จะถูกควบคุมด้วยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษเงื่อนไขทั้ง 2 อย่างนี้จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง ผลการกระทำของคนเราที่ได้รับจะเป็น 2 ลักษณะ คือ ผลการกระทำที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแรงเสริมให้แกการกระทำนั้นต่อไป และผลการกระทำที่ไม่พึงพอใจจะเป็นตัวทำให้คนเรากระทำพฤติกรรมเช่นนั้นลดลงหรือหยุดไป

ดังนั้นการควบคุมพฤติกรรมดังกล่าวของมนุษย์ไม่มีเสรีภาพแต่ประการใด เพราะพฤติกรรมของมนุษย์จะถูกควบคุมด้วยเงื่อนไขผลกรรม กระทำได้ดังนี้

1. ถ้ามีความมุ่งหมายให้มนุษย์ปฏิบัติตนเองตามจริยธรรมที่พึงประสงค์ เราควรให้การเสริมแรงในทางบวก เช่นการยกย่องชมเชย การให้รางวัล ให้ความก้าวหน้าในชีวิต เป็นต้น
2. ถ้ามีความมุ่งหมายให้มนุษย์ควบคุมตนเอง โดยการลดการกระทำที่สังคมไม่พึงประสงค์ลงก็จะต้องให้ผลกรรมทางลบ เช่นการลงโทษ การดำเนินคดี ตัดรายได้ ปรับใหม่ จำคุก ลดสถานภาพทางสังคม เป็นต้น

2.1.2.3 ทฤษฎีการกระจำงค่านิยม (Value Clarification Theory)

ทฤษฎีนี้เสนอโดย Raths (อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล . 2536 : 151) ซึ่ง

สามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่าการทำค่านิยมให้กระจ่างนั้น คือกระบวนการที่บุคคลสามารถเลือกค่านิยมโดยอาศัยความรู้สึกและการวิเคราะห์พฤติกรรม ว่าเลือกแสดงพฤติกรรมอย่างไร เมื่ออยู่ในภาวะที่ต้องเลือกและช่วยในการกำหนดว่าการเลือกพฤติกรรมเช่นนั้น มีเหตุผลหรือไม่ หรือเป็นผลของการวางเงื่อนไขในครั้งก่อนๆ เพราะการทำค่านิยมให้กระจ่างนี้เป็นแนวคิดในกลุ่มมนุษยนิยมที่มองว่า ค่านิยมเป็นตัวชี้นำ พฤติกรรม บุคคลจะสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่าสำหรับตน ถ้าผู้นั้นมีค่านิยมประจำตัวอย่างเด่นชัด ซึ่งเกณฑ์ในการตัดสินใจกระจ่างของบุคคลมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. บุคคลเลือกกระทำอย่างอิสระเสรี ไม่มีการบังคับ
2. บุคคลเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
3. บุคคลเลือกจากการพิจารณาผลของทางเลือกแต่ละทาง
4. บุคคลมีความยินดีและภูมิใจในการเลือกกระทำนั้น
5. บุคคลยืนยัน การตัดสินใจเลือกของตนเองอย่างเปิดเผย
6. บุคคลกระทำตามที่ตนตัดสินใจเลือกและชักชวนผู้อื่นเมื่อมีโอกาส
7. บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ แม้ว่าผู้อื่นจะไม่กระทำตาม

2.1.2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีเสนอโดย Bandura ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานที่ว่าจริยธรรมเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์สำหรับการประเมินความผิดของพฤติกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว มี 3 ส่วน ได้แก่ ประสบการณ์ตรงของบุคคล การสังเกตจากผู้อื่น และการฟังคำบอกเล่าหรืออ่านบันทึกของผู้อื่น ซึ่งองค์ประกอบที่จะประกอบการศึกษาการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคล คือความเข้าใจและความเชื่อในความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลของการกระทำนั้น ๆ

Bandura (1977 : 47) ยังได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมว่าการเกิดจริยธรรมนั้นเป็นผลของสังคมประกิต เป็นผลของการซึมซาบ และเป็นผลของการถอดแบบโดยแยกพิจารณาการเกิด จริยธรรมออกเป็น 4 ประการ คือ

1. สิ่งที่เราเรียนรู้ คือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากการกระทำ เมื่อมนุษย์เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ก็จะกลายเป็นความเชื่อมั่นที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์เมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่งมนุษย์ก็มีความคาดหวัง
2. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้นโดยตนเองหรือเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมหรือผลกรรมของผู้อื่น และจากการอ่านสิ่งที่ผู้อื่นบันทึกไว้ด้วย วิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบ ทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3. ความเชื่อ ผลของการเรียนรู้ของมนุษย์จะพัฒนาเป็นความเชื่อ ความเชื่อของมนุษย์มีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ จะเห็นได้จากตัวอย่าง การยอมอดทนต่อความทุกข์ยาก ลำบาก ด้วยความเชื่อว่าจะทำให้มีความสุขในอนาคต

4. การควบคุมพฤติกรรมด้วยความคิด มนุษย์สามารถคิดในเชิงประเมินว่า พฤติกรรมหนึ่ง ๆ จะทำให้เกิดผลกระทบอะไรบ้าง และผลกระทบต่าง ๆ มีความน่าปรารถนามากน้อยเพียงใดการคิดในเชิงประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมหนึ่ง และนำไปสู่การบังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามที่ตนตั้งใจไว้

2.1.2.5 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

Kohlberg (1975 : 673) กล่าวว่า จริยธรรมไม่ถือการกระทำตามสิ่งที่สังคมเห็นว่าดี หรือถูกต้อง แต่เป็นสิ่งที่กระทำเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ขัดแย้ง แล้วตัดสินใจโดยหลักความยุติธรรม ทั้งนี้ได้แบ่งพัฒนาการทางการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ขั้น ยังจัดกลุ่มเป็นระดับต่าง ๆ 3 ระดับ คือ ระดับก่อนเกณฑ์สังคม (Preconventional Level) รวมขั้น 1 และ 2 ระดับตามเกณฑ์สังคม (Conventional Level) รวมขั้น 3 และ 4 และระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคมหรือยึดหลักการ (Postconventional or Principles Level) รวมขั้น 5 และ 6 รายละเอียดของแต่ละระดับและขั้น มีดังนี้ คือ

ระดับก่อนเกณฑ์ (Preconventional Level) เป็นระดับที่มีในเด็ก ส่วนมากมีอายุต่ำกว่า 9 ขวบ บุคคลจะตอบสนองต่อกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้มีอำนาจเหนือตน การตัดสินใจเลือกการกระทำจะทำการสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดต่อผู้อื่น ระดับนี้แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับการตัดสินใจว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับพฤติกรรมนั้น ๆ ทำไปแล้วจะถูกลงโทษหรือไม่

ขั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล เป็นการกระทำที่นำความพอใจมาให้ แม้การกระทำจะขัดกับผู้อื่นก็ตาม ความยุติธรรมเป็นไปในรูปแบบเหตุผลของการปฏิบัติมากกว่าเป็นความรู้สึกของความยุติธรรม

ระดับตามเกณฑ์ (Conventional Level) อายุ 10 -16 ปี เป็นระดับที่มีในวัยรุ่นและผู้ใหญ่บุคคลจะทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยของตนโดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมาบุคคลที่มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้องการควบคุมจากภายนอก แต่ก็รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราและแสดงบทบาทที่สังคมต้องการได้ ระดับนี้มี 2 ขั้น

ขั้นที่ 3 ใช้หลักการกระทำผู้อื่น บุคคลที่จะกระทำสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดีเพื่อจะได้รับคำยกย่องชมเชย ในขั้นนี้บุคคลไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามผู้อื่นโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน

ขั้นที่ 4 ใช้หลักการกระทำตามหน้าที่ และกฎระเบียบของสังคม เป็นการตัดสินใจ การกระทำตามระเบียบของสังคม จะกระทำตามกฎหมายต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดให้ พฤติกรรมที่ถูกต้อง ประกอบด้วยการทำตามหน้าที่ ฐานะและบทบาทที่สังคมกำหนดไว้

ระดับเหนือเกณฑ์ (Postconventional or Principlis Level) อายุ 16 ปีขึ้นไปถึงวัยผู้ใหญ่ บุคคลตัดสินใจความขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการคิดไตร่ตรองด้วยตนเองแล้วตัดสินใจไปตามความสำคัญมากน้อยบุคคลจะมีหลักของตนและหลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของสังคม ระดับนี้มี 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 5 ใช้หลักการทำตามข้อตกลงของสังคมและค่านิยมสัญญา บุคคลเห็นความสำคัญของคนส่วนมาก ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมี พึ่งได้ของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับจิตใจตนเองได้ พฤติกรรมที่ถูกต้องจะต้องเป็นไปตามสิทธิของแต่ละคนผสมผสานกับมาตรฐานซึ่งได้รับการตรวจสอบและยอมรับจากสังคม มีการเชื่อมโยงความนิยมส่วนบุคคลกับความคิดเห็นพ้องกับสังคมโดยพิจารณาประโยชน์ของสังคมมากกว่า ขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 ใช้หลักการยึดอุดมคติสากลและความเป็นธรรม เป็นการตัดสินใจการกระทำ ความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีของตน เป็นจริยธรรมที่มีหลักมโนธรรมของตนเอง แรงจูงใจที่ก่อให้เกิดความรู้สึกถูกต้อง ความคิดเกี่ยวกับความถูกต้องนั้นยึดหลักประชาธิปไตยและเคารพในคุณค่า ความสำคัญของชีวิตมนุษย์ทุกคน

จากทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมทั้ง 5 ทฤษฎี ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พัฒนาการทางจริยธรรม เชื่อว่า จริยธรรมของเด็กจะพัฒนาการจากความละเอียดในพฤติกรรมที่เกิดจากแรงขับทางกามารมณ์ และแรงขับความก้าวร้าว และผสมผสานกับการเลียนแบบ เอกลักษณ์หรือการถอดแบบ โดยเด็กจะรับเอาบุคลิกภาพ ค่านิยม และมาตรฐาน หรือ กฎเกณฑ์ของสังคมจากพ่อแม่และบุคคลใกล้ชิดมาเป็นหลักปฏิบัติของตนเองโดยอัตโนมัติ หรือปฏิบัติจนเป็นนิสัยและพฤติกรรมมนุษย์จะถูกควบคุมด้วยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรงและเงื่อนไขแห่งการลงโทษ ซึ่งเงื่อนไขทั้ง 2 อย่างนี้ เป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง

2.2 ความหมายของวินัย

2.2.1 ความหมายของวินัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน . 2538 : 744) ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง "การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ"

ซิดดิกมัล สังข์ทอง (2536 : 8) ได้ให้ความหมายของวินัยว่าหมายถึง กฎ ระเบียบข้อบังคับ ที่สังคมกำหนดเพื่อเป็นหลักปฏิบัติ และควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม เพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2537 : 4) ได้ให้ความหมายของ "วินัย" สำหรับการดำเนินงานทางวัฒนธรรมไว้ว่า หมายถึง การควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเพื่อความสงบสุขในชีวิตของตน และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

พระราชวรมนี (2528 : 59) กล่าวว่า วินัย คือ ระเบียบชีวิตและระบบของสังคมที่วางขึ้น โดยสอดคล้องกับหลักธรรมเป็นพื้นฐานโดยอาศัยหลักความจริงความถูกต้องดีงาม

นวลศิริ เปาโรหิตต์ (2534 : 11) ได้ให้ความหมายของวินัยว่า กฎระเบียบของสังคมสิ่งที่สังคมยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

เพชรวิทย์ เกาทัณฑ์ทอง (2534 : 10) ได้ให้ความหมายของวินัยว่า วินัย หมายถึง ระเบียบข้อบังคับที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้บุคคลใช้ควบคุมความประพฤติของตนในการปฏิบัติตามแบบแผนข้อบังคับซึ่งทางโรงเรียนกำหนดหรือไม่ได้กำหนดไว้ เพื่อฝึกฝนให้บุคคลอยู่ในความถูกต้องมีเหตุผล ซึ่งก่อให้เกิดวินัยในตนเองที่จะทำให้บุคคลเป็นคนดี เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนและความเป็นระเบียบของสังคม

ฉันทนา ภาคบังกช และคณะ (2539 : 35) ให้ความหมายของคำว่าวินัยว่า หมายถึง

1. การปฏิบัติตามตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผน ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลปฏิบัติตาม เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
2. คุณลักษณะโดยรวมของบุคคลที่แสดงออกด้วยความรู้สึกนึกคิด จิตใจ การตัดสินใจ และเลือกกระทำตามวินัยที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาของส่วนตนและส่วนรวม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. กฎ ระเบียบแบบแผน ข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

โชติ บุญนิธีวินิช (2541 : 18) ได้กล่าวว่า วินัยเป็นระเบียบข้อบังคับที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้บุคคลใช้ควบคุมความประพฤติของตนในการปฏิบัติตามแบบแผนข้อบังคับ เพื่อฝึกให้บุคคลอยู่ในความถูกต้อง มีเหตุผล ที่จะทำให้บุคคลเป็นคนดีเพื่อความสงบสุขในชีวิตตน

วสัน ปูนผล (2542 : 7) กล่าวว่า วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับหรือข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองทั้ง ด้านอารมณ์ พฤติกรรม และผลการกระทำ ซึ่งจะมีผลต่อตนเองและสังคม

ธิติมา จักรเพชร (2544 : 9) ได้ให้ความหมายของวินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม เป็นสิ่งควบคุมให้บุคคลอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความ เป็นระเบียบ ความสงบสุขของสังคม

Ausubel (1965 : 459) อธิบายไว้ว่า วินัย หมายถึงการกำหนดมาตรฐานภายนอกต่าง ๆ ขึ้น เพื่อควบคุมการกระทำหรือความประพฤติของบุคคล

Meggison (1972 : 468 - 470) อธิบายคำว่า "Discipline" มาจากคำว่า "Disciple" แปลว่า "Follower" (ผู้ปฏิบัติตาม) เมื่อพูดถึง "วินัย" จะมีความหมายแตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่

1. ในลักษณะที่เป็น "การควบคุมตนเอง" (Self - Control) การมองวินัยในแง่นี้มุ่งไปที่การพัฒนาตนเอง เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการซึ่งอาจเรียกว่า วินัยในตนเอง (Self - discipline)

2. ในลักษณะที่เป็น "เงื่อนไขที่ทำให้มีพฤติกรรมอันเป็นระเบียบ" (Condition for Orderly Behavior) การมอง Discipline ในแง่นี้มุ่งไปที่การควบคุมในองค์การให้มีความเป็นระเบียบในพฤติกรรมโดยใช้วิธีการสร้างเงื่อนไขชักนำต่าง ๆ เช่น สร้างขวัญและความสามัคคี เป็นต้น

3. ในลักษณะที่เป็น "กระบวนการทางนิติธรรม" (Judicial due Process) การมองวินัย ซึ่งจะมีการออกกฎหรือระเบียบกำหนดการอันพึงปฏิบัติและห้ามไม่ให้ปฏิบัติ กำหนดโทษของการฝ่าฝืน และการกำหนดการเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้ให้บุคคลในสังคมปฏิบัติตามแนวทางนั้น เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขและการปฏิบัติงานของบุคคลหรือหน่วยงานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น

2.2.2 ความหมายของวินัยในตนเอง

วินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Arden (อ้างในสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2527 : 8) กล่าวถึง วินัยในตนเอง (Self - Discipline) หมายถึง ข้อควรปฏิบัติสำหรับแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ความมีวินัยในสังคมต่อไป

English and English (1958 : 487) ให้ความหมายของ วินัยในตนเอง (Self- Discipline) ว่า วินัยในตนเองเป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือการบังคับตนเอง โดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลสร้างขึ้นสำหรับตนเอง หรือเป็นการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจ

Good (1973 : 525) ได้ให้ความหมายของ วินัยในตนเอง (Self- Discipline) ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่การบังคับจากภายนอกแต่เป็นการบังคับโดยอำนาจภายในบุคคลนั่นเองและเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้ หรือยอมรับในคุณค่าอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 59) ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อตนทำดี และลงโทษตนเองเมื่อทำชั่วซึ่ง นักจิตวิทยาได้เรียกชื่อต่างๆ กันไป ได้แก่ มโนธรรมหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Conscience) พลังอีโก (Ego-Strength) การควบคุมของอีโก (Ego-Control) การควบคุมตนเอง (Self-Control) การจัดระเบียบตน (Self-Regulation) การมีวินัยในตนเองนี้เป็นการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) และความเป็นเอกเทศทางจริยธรรมซึ่งลักษณะที่กล่าวนี้แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตของบุคคลเป็นผู้มีจริยธรรมสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคตอันจะช่วยป้องกันบุคคลนั้นมิให้ทำชั่ว เพราะกลัวผลแห่งการกระทำ

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 :61)ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนเองมุ่งหวังไว้ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดกับสิทธิของผู้อื่น

อนุชิต สงแพง (2530 : 12) กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้พฤติกรรมเป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง โดยสิ่งที่มุ่งหวังนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่นำความเจริญมาสู่ตนเอง ไม่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่น

รัตนา นนารัตน์ (2531 : 28) สรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการและระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม โดยเกิดจากการสำนึกตัวขึ้นมาเอง ไม่เฉพาะจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขข้อบังคับจากภายนอกเท่านั้น แม้จะมีอุปสรรคยังคงไม่เปลี่ยนพฤติกรรมนั้น

สำรวย วรเดชะคงคา (2534 : 28) กล่าวว่า วินัยในตนเองคือการแสดงออกถึงวินัยที่มองเห็นได้จากภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดจากภายในที่มาจากการอบรมสั่งสอนประกอบด้วยเหตุและผลอย่างดีในบรรยากาศที่รักและหวังดี

ชิตกมล สังข์ทอง (2536 : 9) ได้ให้ความหมาย วินัยในตนเอง ว่าหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและสิทธิของผู้อื่น

นักรัฐพร สตาบรณ (2540 : 13) กล่าวว่า วินัยในตนเองหมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอันเกิดจากแรงจูงใจภายในตัวบุคคลและเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมดังกล่าว

อรวรรณ พานิชปฐมพงศ์ (2542 : 10) ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยเกิดความสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งจะไม่ทำการใด ๆ ที่ทำให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนต่อตนเองและบุคคลอื่นในสังคม

วสัน ปูนผล (2542 : 10) ได้ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคม และเกิดจากความรู้สึกมองเห็นคุณค่าในการปฏิบัติ มิได้เกิดจากข้อบังคับจากภายนอกเท่านั้น แม้จะมีอุปสรรค ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น

ธิติมา จักรเพชร (2544 : 13) ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า คือความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้อง โดยไม่ได้เกิดจากกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสังคมแต่เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำ และไม่ก่อความเดือดร้อนให้ตนเองและสังคม

จากความหมายของวินัยในตนเองที่กล่าวมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า วินัยในตนเองหมายถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง ในการปฏิบัติตนที่ไม่ขัดต่อ กฎ ระเบียบข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ของสังคม

2.2.3 ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

อรวรรณ พานิชปฐมพงศ์ (2542 : 10 -14) และสุรพงษ์ ชูเดช (2542 : 16 - 18) ได้อธิบายถึงการเกิดวินัยในตนเอง คือ

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ Mowrer

การเกิดวินัยในตนเองนั้นจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา สิ่งสำคัญก็คือความสัมพันธ์ของผู้เป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู อันจะนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลกับตนเอง หรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้นซึ่ง Mowrer ได้อธิบายว่า ทารกหรือเด็กต้องการจะเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของทารก คือบิดา มารดาหรือผู้ปกครองดูแลที่เป็นผู้บ่าบับด ตอบสนองความต้องการของทารก เช่นได้กินนมเมื่อหิว มีผู้ปัดยุงให้เมื่อถูกยุงกัด ฯลฯ เมื่อทารกได้รับการบ่าบับดหรือตอบสนองความต้องการก็จะรู้สึกสบายพอใจและมีความสุข ความรู้สึก

เหล่านี้ เกิดจากการเรียนรู้ที่ได้รับการตอบสนองของความต้องการของตัวเอง ดังนั้น บุคคลสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลนั่นเอง

1.2 ความรัก ความพอใจ ความผูกพันของเด็กที่มีต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล นำไปสู่การปฏิบัติตามคำสั่งสอน หรือใช้เป็นตัวอย่างที่เด็กจะเลียนแบบทั้งคำพูดและการกระทำ ทำให้เขาเกิดความสุขความพอใจ อันเป็นลักษณะของการให้รางวัลแก่ตนเอง การเลียนแบบเหล่านี้จะทำตามแบบที่ดีและไม่ดีที่ลักษณะเหล่านั้นอยู่ในตัวเองของผู้ที่ตนเองรักและพอใจความสามารถในการให้รางวัลตนเองโดยการเลียนแบบนี้ Mowrer เชื่อว่า จะปรากฏในเด็กที่อายุประมาณ 8 - 10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้มีความสามารถที่จะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การตอบโต้เมื่อเกิดความรู้สึกคับข้องใจ ความกลัว ฯลฯ สำหรับผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง หรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารก จึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดการยับยั้งชั่งใจในการกระทำ กลายเป็นผู้ที่ทำผิดกฎเกณฑ์และกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอ ดังนั้นทฤษฎีนี้จึงสรุปได้ว่า การเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้บรรลุวุฒิภาวะทางจิตนั้น จะต้องเริ่มจากการเลี้ยงดูในวัยเด็กอย่างมีความสุข อบอุ่น และผ่านการอบรมสั่งสอน หรือจากการเลียนแบบที่ดีงามจากผู้ที่เกี่ยวข้องและจะพัฒนามาเป็นลักษณะเด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลและเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคล

การเกิดวินัยในตนเองนี้ตามทฤษฎีของ Mowrer นี้ เป็นเพียงจุดเริ่มต้นในตัวบุคคลเท่านั้น ยังต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมาก ลักษณะวินัยในตนเองจึงพัฒนาขึ้นมาเด่นชัดจนกลายเป็นสาเหตุของพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอของบุคคล

1. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเอง ของ Peck and Havighurst

เชื่อว่าการควบคุมของอีโก้ (Ego Control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super Ego Control) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นได้อย่างสมเหตุสมผลพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ของแต่ละบุคคลไม่เท่ากันเนื่องจากได้รับความรู้จากจริยศึกษาที่ทำให้บุคคลรู้ผลการกระทำของตนนั้นไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ความมีวินัยในตนเอง หรือการควบคุมของอีโก้ และซูเปอร์อีโก้ในระดับที่ต่างกัน กล่าวโดยสรุป คือ จำเป็นต้องใช้ความรู้ทางจริยธรรมมาช่วยในการสร้างพลังควบคุมอีโก้ และซูเปอร์อีโก้ให้ได้ในระดับที่เหมาะสมซึ่งจะเริ่มต้นเด็กเป็นต้นมาจนกระทั่งสามารถพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีภาวะจิตที่สมบูรณ์นั่นคือ มีการควบคุมตนเองหรือมีวินัยในตนเองอย่างเหมาะสม

ทฤษฎีที่กล่าวมานี้ทำให้สามารถจำแนกคุณลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral Person) เป็นบุคคลที่มีพลังในการควบคุมอีโก้ และชูปเปอร์อีโก้้น้อยมาก บุคคลเหล่านี้จะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง บุคคลเหล่านี้ถูกควบคุมโดยความเห็นแก่ตัวของตนเอง เป็นผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเองหรือมีน้อยมาก

2. พวกเอาแต่ได้ (Expedient Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังในการควบคุมอีโก้้น้อย แต่มีพลังในการควบคุมชูปเปอร์อีโก้มากขึ้นในระดับปานกลางค่อนข้างน้อยมาก บุคคลเหล่านี้ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง และกระทำทุกอย่างเพื่อความพึงพอใจ และผลได้ชื่อของตนเองเป็นคนที่ไม่จริงจังต่อผู้อื่นจะยอมอยู่ใต้อำนาจของผู้ที่จะเอื้อประโยชน์ตามต้องการได้ ลักษณะนี้มักจะปรากฏในวัยเด็กตอนต้น

3. พวกคล้อยตาม (Conforming Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังในการควบคุมอีโก้้น้อยเหมือนสองพวกแรก แต่มีพลังควบคุมชูปเปอร์อีโก้ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก บุคคลเหล่านี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลักและคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ไตร่ตรองตกอยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่มเป็นผู้ที่มีวินัยตนเองปานกลางแต่ไม่แน่นอน

4. พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังอีโก้ในระดับปานกลาง แต่พลังในการควบคุมชูปเปอร์อีโก้มากเป็นที่ยอมรับ กฎระเบียบปฏิบัติของสังคมเข้าไปเป็นในลักษณะของตนเอง เป็นที่ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างยึดมั่นศรัทธาเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองค่อนข้างมากแต่ยังไม่สมบูรณ์ บุคคลเหล่านี้ทำตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อปัญหาให้แก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจ ขาดความยืดหยุ่น บุคคลเหล่านี้จึงจัดเป็นผู้ที่ยังไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

5. พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้มากและมีพลังในการควบคุมชูปเปอร์อีโก้มากด้วย จนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตามเกณฑ์สังคม และความสมเหตุสมผลไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผลเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงมากเป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลการกระทำของตนเองที่มีต่อผู้อื่น บุคคลประเภทนี้มีไม่มากนัก และนักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสูงสุดของมนุษย์

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ Mowrer และทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของ Peck and Havighurst จะเห็นความสอดคล้องกันของ Mowrer ทั้งสองทฤษฎี คือในทฤษฎีของแสดงให้เห็นว่า การวางพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเองเริ่มมาจากการเลี้ยงดูตั้งแต่แรกจนเกิดความผูกพัน และเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนของผู้เลี้ยงดูหรือเลียนแบบเด็กจะเกิดการเรียนรู้และพัฒนาจนกลายเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง ส่วนทฤษฎีของ Peck and Havighurst นั้นแสดงให้เห็นว่า เมื่อเติบโตมาแล้วได้รับประสบการณ์และความรู้ทางจริยธรรมจากสังคม และรับเข้าไปในตนเองจนกลายเป็นพลังในการควบคุมตนเองหรือเกิดเป็นความมีวินัยในตน

เองจึงสามารถสรุปได้ว่า การเกิดของความมีวินัยในตนเองนั้น เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่วัยทารก และสะสมประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งทางตรงและจากทางครอบครัว โรงเรียนและสังคม พัฒนาเป็นพลังในการควบคุมตนเอง หรือความมีวินัยในตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ อย่างเหมาะสม คือเป็นผู้ที่บรรลุคุณิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์

3. ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ

สุรชาติ สังข์รุ่ง (2532 : 60 - 63) กล่าวว่าทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ มีแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่าการสร้างวินัยเป็นกระบวนการที่ต้องมีเป้าหมายแน่นอนและต้องดำเนินการต่อเนื่อง 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างศรัทธา หมายถึงจะให้คนมีวินัยในเรื่องใดก็ต้องสร้างศรัทธาเสียก่อน โดยใช้เทคนิคแนวคิดกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง ซึ่งเป็นการตรวจสอบของบุคคลว่าสิ่งที่เขาเห็นมีคุณค่าสำหรับเขาหรือไม่ การจะทำให้คนเห็นคุณค่าในเรื่องใดนั้นขึ้นอยู่กับเขาได้เลือกสรรจนได้เห็นคุณค่าในสิ่งที่เขาพบเห็นด้วยตนเองแล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 การสร้างพฤติกรรมแบบอย่างหลังจากเกิดศรัทธาแล้วใช้อิทธิพลกลุ่มช่วยกำหนดพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างให้ปฏิบัติ และกลุ่มจะทำหน้าที่ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มอีกด้วย เทคนิคการสร้างพฤติกรรมแบบอย่างนี้เป็นแนวคิดของการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งถือว่าพฤติกรรมของคนเป็นผลจากการลอกเลียนแบบพฤติกรรมในสังคม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นนิสัยแนวคิดของการปรับพฤติกรรม เชื่อว่าพฤติกรรมของคนเป็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองถ้าพฤติกรรมใดทำแล้วให้ผลน่าพอใจ หรือได้รับการเสริมแรง เช่น ยกย่อง สนใจ ชมเชย ฯลฯ ก็มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมนั้นอีกในสภาพแวดล้อมเดิม ในทางตรงข้ามหากแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้ผลตอบแทนไม่น่าพอใจหรือได้รับการลงโทษ เช่น ไม่ได้ได้รับความสนใจมีแต่ความเฉยเมย ถูกตำหนิ ก็มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมนั้นอีกภายใต้สิ่งเร้าเดิม

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่าทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการวินัยในตนทั้งสามทฤษฎี อธิบายการเกิดการพัฒนาวินัยในตนเองของคนตั้งแต่แรกเกิด กล่าวคือในทารก วัยเด็ก พัฒนามาจนกระทั่งค่อนข้างคงที่ในวัยรุ่น หรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แต่ก็ยังสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาไปอีกโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ตามทฤษฎีการสร้างและพัฒนาวินัยแบบสามมิติ

พฤติกรรมของคนเกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม เด็กที่เติบโตขึ้นจากสังคมใด ๆ ก็จะได้รับคำสั่งสอนอบรม ให้สามารถแยกความแตกต่างของสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมของตน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ

โดยทั่วไปเราสามารถจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นความเคยชินและตลอดจนกระบวนการคิดของคนได้อย่างทันทีทันใด ดังนั้นการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้กับ

คนในสังคมควรมีลักษณะอย่างไร และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรจึงจะได้ผลดีที่สุด (จันทนา ภาค บงกช และคณะ . 2539 : 12 -13)

Roucek (1956 : 124) ได้แบ่งลักษณะพฤติกรรมของคนออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. พฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติหรือพฤติกรรมตามความเคยชิน (Habit or Automatic Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยผู้กระทำไม่ต้องหยุดคิดเลย เนื่องจากอาศัยประสบการณ์เดิมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ จนเป็นอัตโนมัติไป เช่นการเข้าคิว การกระทำตามกฎจราจร การทิ้งขยะให้เป็น ที่ เป็นต้น ผู้ที่กระทำพฤติกรรมตามความเคยชินนี้ อาจกระทำไปตามโดยอัตโนมัติในขณะที่จิตใจ อาจจดจ่ออยู่กับการทำงานอื่น ๆ อยู่

2. พฤติกรรมที่ต้องตัดสินใจ นอกเหนือจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติแล้ว พฤติกรรมของคนโดยส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมที่เราต้องให้ความสนใจใส่ใจ และต้องเลือกหรือ ตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรดี ดังนั้นเมื่อไรก็ตามที่ต้องการมีการตัดสินใจ เราก็จะแสดงพฤติกรรมที่ เกิดจากการตัดสินใจของเรา พฤติกรรมที่ต้องตัดสินใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

2.1 พฤติกรรมตามหลักของสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Institutional Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่แต่ละสถาบันได้แยกแยะ หรือมีทิศทางไว้ชัดเจนว่าจะอะไรถูกผิด เช่น การฆ่าคน เป็นการ ผิดศีล ผิดวินัยสงฆ์ ผิดกฎหมายบ้านเมือง ถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องสำหรับ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคม แต่ในสถาบันทหาร การฆ่าคนที่เป็นศัตรูของประเทศชาติในยามสงคราม ถือเป็น พฤติกรรมที่ถูกต้อง ทหารที่อยู่ในราชการสงคราม หากไม่ฆ่าศัตรูของชาติกลับถือว่าเป็นพฤติ กรรมที่ไม่ถูกต้อง พฤติกรรมการค้ากำไรเป็นสิ่งที่ถูกต้องในสถาบันธุรกิจการค้า แต่เป็นพฤติกรรม ที่ไม่สมควรทำในสถาบันการศึกษา สถาบันการแพทย์ เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางแน่นอน (Doubtful Behavior) คือพฤติกรรมที่ไม่มี หลักการแน่นอนมาตัดสินว่า พฤติกรรมแบบไหนเป็นสิ่งที่ดี ถูกต้อง เป็นเรื่องของความคิดเห็นอาจ แตกต่างกันในทางความคิดโดยถือว่าไม่เป็นการถูกหรือผิดอย่างไร

จากที่กล่าวมาหากเราต้องการจะปลูกฝังพฤติกรรมของคน เช่นการปลูกฝังวินัยในเรื่อง ไต ๆ จะต้องดูว่าพฤติกรรมของที่เราจะปลูกฝังสิ่งที่ดีให้แทนนั้น จัดอยู่ในพฤติกรรมประเภทใดเสีย ก่อนแล้วจึงใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมนั้น ๆ เช่นกรณีที่มีพฤติกรรม ตามความเคยชินที่ไม่ดี คือไม่มีระเบียบวินัย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เราจะต้องเลิกความเคย ชินหรือนิสัยอันนี้เสีย และสร้างความเคยชินชนิดใหม่มาแทนที่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือ ปลูกฝังพฤติกรรมใหม่แทนที่พฤติกรรมเดิมที่เป็นความเคยชินนี้กระทำได้ยากมาก ต้องใช้ความ พยายาม ความตั้งใจ เช่นจะเปลี่ยนพฤติกรรมคนที่ทิ้งขยะ ไม่เป็นที่จนกลายเป็นความเคยชิน ต้อง รู้จักบังคับตัวเองไม่ให้ผลอกระทำเช่นนั้นอีก อาจจะเป็นเพราะความเคยชิน

ในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าตามหลักการของสถาบัน การที่เราจะเลิกพฤติกรรมที่กระทำมาจะถึงระดับเป็นความเคยชินหรือไม่ก็ตาม ให้เปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมที่เราต้องการนั้น จะต้องชักจูงให้เห็นว่า สิ่งที่เรานำมาตัดสินความถูกต้องความผิดนั้นไม่ถูกต้องครบถ้วนอาจเป็นเพราะการตีความหมายขององค์ประกอบของสถานการณ์ผิดไป หรือนำหลักการมาใช้ไม่ถูกหรือไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

สำหรับพฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางที่แน่นอนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และองค์ประกอบแวดล้อมในขณะนั้นเป็นส่วนใหญ่ เราสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้อย่างง่ายกว่า 2 ประเภทแรก เพราะว่าไม่มีทั้งความเคยชิน และหลักการที่นำมาซึ่งถูกซึ่งผิด ในกรณีการโฆษณาชวนเชื่อ การชักจูงด้วยวิธีการต่าง ๆ การให้ความรู้ การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การชี้ให้เห็นผลเสียของพฤติกรรมของตนเองหรือการออกกฎข้อบังคับจะได้ผลดีมาก ดังนั้นการจะปลูกฝังความมีระเบียบวินัยในตนเองจึงทำได้ง่ายที่สุดในกลุ่มนี้

สรุปได้ว่า หากเราต้องการที่ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย และวินัยในตนเองให้กับคนในชาติ ก็ควรที่จะปลูกฝังวินัยให้กับเยาวชน โดยเริ่มตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กยังไม่เคยมีความเคยชินกับพฤติกรรมไร้ระเบียบวินัย นั่นคือ พฤติกรรมของเด็กอยู่ในประเภทพฤติกรรมที่ไม่มีทิศทางที่แน่นอน เด็ก ๆ จะมีพฤติกรรมไปในทางใดจึงขึ้นอยู่กับบุคคลและสภาพแวดล้อมของเขา การปลูกฝังความมีระเบียบวินัยที่ดีที่สุด คือการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) เพราะบุคคลจะรับเอาทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อต่าง ๆ ในสังคมมาเป็นของตน การถ่ายทอดทางสังคมสามารถทำได้ ทางตรง คือ การอบรมสั่งสอน การลงโทษ และให้รางวัล หรือทางอ้อม ได้แก่ การเป็นแบบอย่างให้มีการเลียนแบบ เป็นต้น

การสร้างระเบียบวินัยในตนเอง เป็นหน้าที่ของสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษาที่ต้องพยายามปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้เหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้ปฏิบัติภารกิจอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของตนโดยไม่ต้องมีคนอื่นมาเตือนให้กระทำ การที่บุคคลสามารถปฏิบัติตนให้เข้ากับผู้อื่นๆ ในสังคมได้นั้นจำเป็นต้องเรียนรู้แบบแผนและวิธีการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม การถ่ายทอด (Socialization) จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมหนึ่ง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อให้บุคคลนั้นจะได้มีแบบแผนของความประพฤติที่เหมาะสมแก่กลุ่ม และสามารถดำรงอยู่ร่วมกับกลุ่มได้อย่างมีระเบียบเรียบร้อย (สุพัศรา สุภาพ.2536 : 47) การสร้างเสริมวินัยในตนเองให้แก่เด็กนั้นควรเริ่มจากครอบครัว ผู้ที่มีอิทธิพลในการสร้างระเบียบวินัย คือ พ่อ แม่ นั่นเอง พ่อแม่จะต้องมีความเข้าใจและชี้แจงเหตุผลให้แก่เด็ก การกระทำต่าง ๆ ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก และเหตุผลเพียงพอให้เด็กมีความเชื่อถือบรรยากาศในบ้านจะทำให้เด็กมีอิสระในการพัฒนาตนเอง ซึ่งนวลศิริ เปาโรหิตย์ (2534 : 14 -15) ได้เสนอแนวความคิดว่า พ่อ แม่ ควรปฏิบัติทางสายกลาง ต้องเข้าใจว่าเมื่อใดควรตึงเมื่อใดควร

หย่อนโดยเฉพาะกับลูกที่อยู่ในวัยรุ่นการวางตัวของพ่อแม่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ต้องมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว นอกจากนี้ พ่อ แม่ จะต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กทั้งด้านความประพฤติ ความคิด และการวางระเบียบวินัยที่ถูกต้องให้แก่เด็กตลอดจน พ่อแม่จะต้องขอบเขตที่ถูกต้องสมเหตุสมวัย ทันท่วงทีต้องเป็นคนมีเหตุผลสามารถอธิบายกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และพ่อแม่ก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างสม่ำเสมอด้วยเช่นกัน

Swick (1986 : 104) ได้เขียนหนังสือ "Parents and Teachers and Discipline Shapers" ซึ่งอธิบายว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีส่วนสำคัญที่สุดในการพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนในโรงเรียนด้วยและหนังสือเล่มนี้ได้เสนอแนวคิดที่ว่า บิดา มารดาหรือผู้ปกครองและครูควรจะร่วมมือกันในการพัฒนาและแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อพฤติกรรมด้านวินัย สรุปว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีบทบาทต่อพฤติกรรมของเด็กและมีส่วนสำคัญในการช่วยในการเรียนรู้เบื้องต้นของเด็ก รวมทั้งมีส่วนในการเสริมสร้างเจตคติของเด็ก การร่วมมือระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองและครูในการพัฒนาระเบียบวินัยจะต้องคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานและวิธีการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองวางแผนร่วมกัน จึงสรุปได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองและครูเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำนักเรียนไปสู่พฤติกรรมที่เป็นระเบียบวินัย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการเสริมสร้างวินัยให้แก่เด็ก ควรเริ่มที่สถาบันครอบครัว บิดามารดามีบทบาทต่อพฤติกรรมของเด็ก และคอยอบรมสั่งสอนให้เด็กพฤติกรรมความประพฤติที่ดีให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ และครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างวินัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

2.2.5 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

Wigginns & other(1971 : 289) ได้อ้างถึงการศึกษานี้ของ Gough ซึ่งศึกษาถึงการควบคุมตนเองหรือวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรับผิดชอบมาก
2. มีความวิตกกังวลน้อย
3. มีความอดทน
4. ประพฤติตนอย่างมีเหตุผล

จากแนวคิดทฤษฎีปัญญาทางสังคมของ Bandura ซึ่งสามารถสรุปคุณลักษณะของผู้ที่มีการควบคุมตนเองหรือวินัยในตนเองได้ดังนี้ Bandura (1986 : 256)

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์ (Impulse control)
2. การต้านทานสิ่งยั่วยุ (Resistance to temptation)
3. มีความคาดหวังความสามารถของตน (Self efficacy)
4. มีการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting)

5. มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม (Standard norm)
6. สามารถชะลอการได้รับความพึงพอใจ (Delay of gratification)
7. สามารถคาดหวังผลกระทขที่เกิดขึ้นในอนาคต (Outcome of prospective action)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 59-69) ได้สรุปลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. ควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. สามารถต้านทานสิ่งยั่วยุต่างๆ
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
5. มีความรับผิดชอบสูง
6. สามารถชะลอความต้องการ
7. สามารถคาดหวังผลกระทขที่จะเกิดขึ้นภายหลัง
8. มีการตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

กาญจนา มีพลัง (2532 : 71) ได้สรุปลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความตั้งใจจริง
4. มีความอดทน
5. ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
6. สามารถควบคุมอารมณ์ได้
7. มีความเชื่อมั่นในอำนาจภายในตนเอง
8. มีการตั้งเป้าหมาย

ชิตกมล สังข์ทอง (2536 : 18 -19) ได้สรุปลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีการตั้งเป้าหมาย
4. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
5. สามารถชะลอการได้รับความพึงพอใจ
6. สามารถคาดหวังผลกระทขที่เกิดขึ้นในอนาคต

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : 9) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ

2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. อดทน
4. ไม่วิตกกังวล
5. มีความตั้งใจจริง
6. มีเหตุผล
7. ซื่อสัตย์
8. ตรงต่อเวลา
9. ความเป็นผู้นำ

ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ (2539 : 10) กล่าวว่าพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเอง ประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความตั้งใจจริง
4. สามารถควบคุมตนเอง
5. เป็นผู้นำ
6. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
7. มีเหตุผล

นักธุรกิจ สตาภรณ์ (2540 : 32) ได้สรุปคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

1. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความรับผิดชอบ
4. ความตั้งใจจริง
5. ความเป็นผู้นำ
6. ความอดทน

วสัน ปุณผล (2542 : 13) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่วินัยในตนเอง ดังนี้

1. การตรงต่อเวลา
2. ความซื่อสัตย์
3. ความรับผิดชอบ
4. ความมีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนหรือสังคม
5. การเคารพสิทธิของผู้อื่น การยอมรับการกระทำของตนเอง

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองจาก นักวิชาการ เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงสรุปคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เป็นผู้ที่สามารถควบคุมอารมณ์ หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยที่บุคคลนั้นจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความรับผิดชอบ
4. มีการตั้งเป้าหมาย
5. มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม
6. สามารถคาดหวังผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคต

ซึ่งคุณลักษณะของพฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยให้ผู้มีวินัยในตนเองมีจริยธรรมที่ดี สามารถดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถนำไปพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

2.3 ตัวแปรที่ส่งต่อพฤติกรรมด้านวินัย

2.3.1 ตัวแปรระดับนักเรียน

2.3.1.1 การอบรมเลี้ยงดู

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541 : 20) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า คือ การอบรมให้รู้ระเบียบของสังคม เป็นการถ่ายทอดวิถีวัฒนธรรม ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสังคมที่ได้มีการจัดระเบียบอย่างดีแล้ว หรือการอบรมเลี้ยงดู คือ การถ่ายทอดวัฒนธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพ

การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เป็นเรื่องของการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ และวิธีการปฏิบัติของแต่ละครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู จัดเป็นสิ่งแวดล้อมประการหนึ่งของบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมของเขาจากกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมการที่บุคคลได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจึงทำให้บุคคลในสังคมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน การอบรมเลี้ยงดูทางสังคมมิได้มีเฉพาะในวัยเด็ก แต่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิตของมนุษย์ผู้กระทำหน้าที่นี้อาจจะกระทำทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่จะมีผลบางประการต่อพฤติกรรมของเด็กในปัจจุบัน และศักยภาพของการกระทำในอนาคตพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ (วรพวรรณ บุญวรโชติ . 2544 : 17 -18)

วรพวรรณ บุญวรโชติ (2544 : 18) กล่าวว่า การถ่ายทอดวัฒนธรรมโดยกระบวนการอบรมเลี้ยงดูในแต่ละสังคมนั้น จะมีความมุ่งหมายหลักใหญ่คล้ายคลึงกัน 4 ประการ ดังนี้คือ

1. การปลูกฝังระเบียบวินัย (Disciplines) การมีระเบียบวินัยถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินกิจกรรมในสังคมและการอยู่ร่วมกันของกลุ่ม การปลูกฝังระเบียบวินัยจะทำให้บุคคลยอมทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด ถึงแม้ว่าจะมีความยากลำบากหรือต้องฝืนใจทำ ระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่บุคคลได้รับตั้งแต่วัยต้นของชีวิตในการดำรงชีวิตประจำวัน

2. การปลูกฝังความคาดหวัง (Aspiration) ปกติแล้วระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่คนไม่ยอมปฏิบัติตาม แต่คาดหวังว่าจะช่วยให้ระเบียบวินัยมีคุณค่าและง่ายต่อการปฏิบัติ เพื่อที่จะให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ

3. การกำหนดบทบาทในสังคม (Social Role) รวมทั้งทัศนคติต่าง ๆ ที่เข้ากับบทบาทนั้น ชีวิตในกลุ่มสังคมจะดำรงไปได้ด้วยดี ถ้าบุคคลรู้จักบทบาทของตน ซึ่งอาศัยการแสดงบทบาทที่เหมาะสมในการสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ถูกต้องตามกาลเทศะ และโอกาสต่าง ๆ กัน

4. การให้เกิดทักษะ หรือความชำนาญเฉพาะอย่าง (Skill) ที่จะใช้ร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคม โดยเฉพาะสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ นั้น มีการถ่ายทอดการปฏิบัติตามประเพณี โดยการเรียนรู้จากการเลียนแบบการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

วิธีการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนเพื่อให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเองพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง อาจทำได้ 2 วิธี คือ

1. การอบรมโดยตรง (Direct Socialization) การอบรมวิธีนี้ เป็นการบอกให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม บอกให้รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ อะไรผิด อะไรถูก เป็นการชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติให้โดยตรงว่าควรจะทำอย่างไร

2. การอบรมโดยทางอ้อม (Indirect Socialization) เป็นการอบรมโดยที่ไม่บอกให้โดยตรงเหมือนอย่างวิธีแรก แต่อาจจะอยู่ในรูปของการเลือกแบบในสถานการณ์บางอย่างเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในสถานการณ์นั้น

Hurlock (1987 : 496 - 497) ได้กล่าวถึง เจตคติของบิดามารดาที่มีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร ซึ่งจะมีผลต่อบุคลิกภาพของบุตร ดังนี้

1. การปกป้องบุตรเกินไป (Overprotection) บิดา มารดา ที่มีเจตคติแบบนี้จะให้ความดูแลเอาใจใส่และควบคุมบุตรมากเกินไป ซึ่งจะทำให้บุตรเป็นคนที่ต้องพึ่งผู้อื่น ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความซับซ้อนใจ

2. การผ่อนปรน (Permissiveness) บิดา มารดา จะให้โอกาสแก่บุตรได้ทำสิ่งที่เขาต้องการ ควบคุมบ้างเล็กน้อย บิดา มารดาใช้เหตุผล ซึ่งจะทำให้บุตรเป็นคนเจ้าความคิด มีความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวได้ดี และมีความคิดสร้างสรรค์

4. การตามใจ (Indulgence) เป็นการปล่อยตามสบายมากเกินไป ซึ่งจะทำให้บุตรเห็นแก่ตัว เรียกร้องความสนใจ ชอบเรียกร้อง และมีความบกพร่องในการปรับตัว

5. การไม่ยอมรับ (Rejection) บิดา มารดาไม่ให้ความสนใจในความเป็นอยู่ของบุตร หรือเรียกร้องจากบุตรมากเกินไป และเกลียดชังบุตร จะทำให้บุตรชุ่นเคืองไม่มีความสุข คับข้องใจ หงุดหงิด และเกลียดคนอื่น ๆ

6. การยอมรับ (Acceptance) บิดามารดาให้ความสนใจและความรักแก่บุตรอย่างชัดเจน จัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาความสามารถของบุตร พิจารณาถึงความสนใจของบุตร ด้วย ซึ่งจะทำให้บุตรปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี ให้ความร่วมมือเป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ซื่อสัตย์ และร่าเริง

7. การควบคุมจนเกินไป (Domination) บุตรที่ถูกควบคุมเกินไปจะเป็นคนซื่อสัตย์ สุภาพ และตระหนี่ถี่ถ้วน แต่มักจะเป็นคนขี้อาย หัวอ่อน เป็นคนยอมจำนน อ่อนไหวและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาความรู้สึกผิด และความรู้สึกทรมาน

8. การยอมตามบุตร (Submission to Child) บิดา มารดาประเภทนี้จะยอมให้บุตรใช้อำนาจกับตนเองและบุคคลในบ้าน บุตรจะทำตัวเป็นเจ้านาย บิดา มารดาบุตรเรียนรู้ที่จะต่อต้านอำนาจ และพยายามที่จะเป็นนายของคนทั่ว ๆ ไป

9. การให้ความสำคัญ (Favoritism) บิดา มารดา จะรักและตามใจบุตรคนที่ตนเองให้ความสำคัญมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ แต่จะก้าวร้าวและใช้อำนาจกับพี่ ๆ น้อง ๆ

10. การคาดหวังในตัวบุตร (Parental Ambitions) บิดามารดาที่คาดหวังในตัวบุตรสูง เมื่อบุตรทำไม่ได้ตามความคาดหวัง ก็จะทำให้บุตรเป็นคนชุ่นเคืองไม่ยอมรับความสามารถตนเอง การตำหนิของบิดา มารดาเกี่ยวกับความไม่ประสบความสำเร็จของบุตรจะทำให้บุตรรู้สึกทรมาน ซึ่งส่งผลให้บุตรพัฒนาความรู้สึกไม่เพียงพอ

ประเภทและลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูสามารถแบ่งออกได้หลายลักษณะ บางประเภทมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน และบางประเภทมีลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งมีนักจิตวิทยาหลายท่านได้แบ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

Hurlock (1987 : 402 - 403) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (Democratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าเป็นบิดามารดาปฏิบัติต่อตนเองอย่างยุติธรรม บิดา มารดา มีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไป และเข้มงวดกวดขันมากเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือแก่บุตรตามโอกาสอันควร

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (Autocratic Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าเป็นบิดามารดาก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของตน ยับยั้งการก้าวร้าว ทำให้ตนเองรู้สึกผิด

เมื่อแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถูกบังคับให้ทำตามความต้องการของบิดามารดา และบิดามารดาใช้คำพูดที่ทำให้ตนเองรู้สึกอับอาย

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Laissez - faire Rearing) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าได้รับการตามใจ และไม่ได้รับการเอาใจใส่ คำแนะนำช่วยเหลือจากบิดามารดาเท่าที่ควร

Haviland and Scargorough (1981 :176 - 179) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่ (Autocratic Rearing) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดามีอำนาจเหนือบุตร ใช้เหตุผลของตนเป็นส่วนใหญ่ ไม่รับฟังความคิดเห็นของบุตร ไม่ค่อยให้ความอบอุ่นหรือความเป็นกันเอง และต้องการให้บุตรเชื่อฟังในระเบียบคำสั่งของตนเองอย่างเคร่งครัด โดยชอบวางกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติตาม

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลประชาธิปไตย (Democratic Rearing) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาไม่ใช้อำนาจบังคับบุตร บิดามารดาจะต้องชี้แจงเหตุผลให้บุตรทราบทุกครั้งในการสนับสนุนหรือห้ามปรามการกระทำใด ๆ ของบุตรพร้อมทั้งส่งเสริมให้บุตรได้แสดงความคิดเห็นหรือโต้เถียงไปด้วย บุตรมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องของครอบครัวได้แต่อำนาจในการตัดสินใจอยู่ที่บิดามารดา

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบเสมอภาคในครอบครัว (Equalitarian Rearing) หมายถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้รับการปฏิบัติจากครอบครัวในฐานะเพื่อน หรือผู้ใหญ่ในวัยเดียวกับบิดามารดา บุตรจะได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกันปรึกษาหารือให้ข้อเสนอแนะและรับผิดชอบเรื่องในครอบครัวเท่าเทียมกับบิดามารดา บุตรมีโอกาสใช้ความสามารถและตัดสินใจด้วยตนเองอย่างเต็มที่โดยที่บิดามารดายอมรับในการตัดสินใจการกระทำนั้น

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบยอมตามใจบุตร (Permissive Rearing) หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาเอาใจบุตร ปล่อยให้บุตรทำอะไรทุกอย่างตามใจชอบ ยอมตามบุตร ไม่ขัดใจ ไม่กล่าวทักท้วงหรือบังคับบุตร

นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528 : 4 - 12) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไทยไว้ 5 แบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักการสนับสนุน หมายถึง การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อบุตรโดยแสดงความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุข มีความใกล้ชิดกับบุตร โดยได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตร นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญกับบุตรด้วย

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่พ่อแม่ได้อธิบายเหตุผลแก่บุตรในขณะที่มีการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของบุตร หรือลงโทษบุตร นอกจากนี้พ่อแม่ที่ใช้การอบรม

เลี้ยงดูแบบนี้ยังมีการให้รางวัล และลงโทษบุตรอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์ของตนเอง

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย หมายถึง การที่พ่อแม่ใช้การลงโทษเด็กเมื่อเด็กทำผิดด้วยการลงโทษทางจิต เช่น การงดแสดงความรักใคร่ ความเมตตาหรือการตัดสิทธิ์ต่าง ๆ

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การออกคำสั่งให้เด็กทำตาม แล้วผู้ใหญ่คอยตรวจตราว่าเด็กที่ตนต้องการหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็ต้องลงโทษเด็กด้วย

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเองภายใต้การแนะนำและการฝึกฝนจากพ่อแม่หรือผู้ที่เลี้ยงดูซึ่งจะทำให้เด็กช่วยตนเองได้เร็ว และไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อการอบรมเลี้ยงดูของ บิดามารดา ต่อกิจกรรมในตนเองของบุตร ได้มีผู้ได้ทำการศึกษาหลายท่าน เช่น

วิภาหวัณ มุสสถาน (2523 : 109 -110) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและควมมีวินัยในตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย กับควมมีวินัยในตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 443 คน เป็นชาย 221 คน หญิง 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามควมมีวินัยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อการพยากรณ์ ควมมีวินัยในตนเองในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังสภาพปัญหาส่วนตัว สภาพแวดล้อมทางบ้านกับควมมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร พบว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของภูมิหลัง สภาพปัญหาส่วนตัว สภาพแวดล้อมทางบ้านกับควมมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวทำนายที่มีนัยสำคัญที่ 4 ตัวแปร คือ เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม ปัญหาด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองและการอบรมเลี้ยงดู โดยสามารถร่วมกันอธิบายควมแปรปรวนควมมีวินัยในตนเองได้ร้อยละ 37.08

วรพรรณ บุญวราโชติ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวดกวดขัน แบบปล่อยปละละเลย รวมทั้งพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลยในระดับต่ำ และระดับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษา พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาในเชิงบวก โดยระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองในเชิงลบ โดยระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาในเชิงลบ โดยระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

กมลรัตน์ รัชมาศ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูบุตรเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ซึ่งในการอบรมเลี้ยงดูบุตรผู้ที่เป็นบิดามารดามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำคอยช่วยเหลือ ให้ความรักและความเข้าใจมีการชี้แจงเหตุผล มีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้เด็กได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างถูกต้อง

2.3.1.2 ระดับการศึกษาของบิดา มารดา

ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อวินัยในตนเอง เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีโอกาสที่จะหาความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูจากการอ่านหนังสือ หรือรับข้อมูลต่าง ๆ ได้มากกว่าตลอดจนมีความสามารถในการคิด การประเมินไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลสามารถที่จะอบรมสั่งสอนบุตรได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ สำหรับการประเมินความถูกผิดของพฤติกรรม และกฎเกณฑ์เหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น (Bandura . 1977 : 16 -22) ทั้งนี้การที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมได้นั้นต้องมีความสามารถทางปัญญา ซึ่งถ้ามีทักษะทางปัญญาและความรู้มาก่อน จะทำให้การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญที่ถ้าย

ทอด้วฒนธรรม จริยธรรม ค่านิยม ของสังคมให้แก่สมาชิก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่บิดาหรือมารดา มีความรู้มากเท่าใด ย่อมที่จะเข้าใจถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้และเข้าใจวัฒนธรรมประเพณี ของสังคมเพื่อก่อให้เกิดค่านิยมที่สอดคล้องกับความต้องการของส่วนรวม สร้างความภูมิใจและความเชื่อมั่นในการปฏิบัติตนให้กับบุตร การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตรและเข้าใจในวินัยของตนเอง เช่นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของคนในสังคม และสามารถที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นในบุตรได้ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าระดับการศึกษาของบิดา มารดา เป็นปัจจัยพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเองของวัยรุ่น ซึ่งมีผู้ที่ทำการศึกษาไว้ดังนี้

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2527 : 22) ได้ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายของเยาวชน พบว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีการศึกษาต่ำส่วนใหญ่มีความไม่ปรองดองกันในครอบครัว คือมีความรู้สึก ความคิดเห็นแตกร้าง ไม่ลงรอยกันมีการโกรธทะเลาะเบาะแว้ง และไม่มีความรักอบอุ่นในครอบครัว

ประภาพรรณ สิงคเสลิต (2528 : คัดบทย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้ปกครอง แทนการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังสุนิษย์ด้านการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้น ป.1 - ป.6 จำนวน 306 คน โดยสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน 102 คน และในระดับสูงกว่ามัธยม จำนวน 102 คน ให้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างมีบทบาทในฐานะผู้อบรม และฝึกฝนในบทบาทแบบอย่างที่ดีแตกต่างกัน โดยผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีบทบาทในฐานะแบบอย่างที่ดี และในฐานะผู้อบรมและผู้ฝึกฝนสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับประถม

ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532:8) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังสภาพปัญหาส่วนตัว และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าการศึกษาทางด้านภูมิหลัง ได้แก่ เพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม จำนวนพี่น้องทั้งหมด ลำดับที่การเป็นบุตร ที่พักขณะกำลังศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ทางด้านสภาพปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ด้านสุขภาพและปัญหาด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ทางด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ สภาพการอบรมเลี้ยงดู สภาพความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพทางเศรษฐกิจ และสภาพที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าระดับการศึกษาของบิดา มารดา เป็นส่วนหนึ่งของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของบุตร บิดาและมารดาที่มีการศึกษาสูงจะมีจิตวิทยาในการเลี้ยงบุตรอย่างมีเหตุผล และให้อิสระทางความคิด มีความรักความอบอุ่นและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร เพื่อเป็นแนวทางให้บุตรมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยที่ดี

2.3.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

พ่อแม่เป็นบุคคลสำคัญอันดับแรก และสำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลิกภาพ บุคลิกภาพอันสมบูรณ์ของลูกย่อมมาจากความสัมพันธ์อันอบอุ่นจากพ่อแม่ ความรักความอบอุ่นใจที่ลูกจะได้รับเป็นรากฐานที่สำคัญในการปรับตัว และแบบแผนพฤติกรรมที่ดั่งงาม (นิยม บุญมี . 2526 : 131) ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างพ่อแม่และลูกจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโต และความต้องการของเด็กไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ต้องพึ่งพาอาศัยพ่อแม่แทนทุกอย่าง โดยเฉพาะในปีแรก ๆ ของชีวิต ต่อมาเมื่อเด็กมีวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้น เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อสามารถพึ่งตนเองได้ ดังนั้นความสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อแม่จึงอยู่ในลักษณะที่พ่อแม่ต้องสั่งสอนลูกของตน และเมื่อเด็กสามารถพึ่งตนเองได้มีวุฒิภาวะที่ใกล้เคียงกับพ่อแม่ เด็กต้องการความเป็นเพื่อน ดังนั้นสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อแม่ และลูก ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของการยอมรับความสามารถในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความพึงพอใจ และมีความรักไว้วางใจในตัวลูก (Smart and Smart. 1953 : 71)

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 5 -7) กล่าวว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูก พฤติกรรมที่ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อกันในด้านต่าง ๆ โดยที่ได้จำแนกพฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธภาพในครอบครัว ดังนี้

1. การพักผ่อนร่วมกันในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่และลูกได้มีกิจกรรมร่วมกันในการพักผ่อนหย่อนใจเมื่อมีเวลาว่าง
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ หมายถึงการที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ ในการแสดงความคิดเห็น และรับรู้เกี่ยวกับทุกซ่ซุข ความลับในเรื่องต่าง ๆ ของพ่อแม่ เช่น ปัญหาทางการเงิน ปัญหาทางการงาน
- 3.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ลูกได้มีส่วนร่วมกับพ่อแม่ในการตัดสินใจกระทำต่าง ๆ ภายในบ้าน เช่น การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ภายในบ้าน
4. การเห็นชอบของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงต่อลูกในลักษณะของการเห็นด้วยกับการกระทำ ความคิดเห็นของลูก เช่น การไม่ปฏิเสธข้อเสนอละข้อคิดเห็น หรือการกระทำต่าง ๆ ของลูก
5. ความรักความห่วงใยของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ ที่ลูกรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อลูก เช่น การคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ การให้ความเป็นกันเองกับลูก
6. ความไว้วางใจของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่ของพ่อแม่ ที่แสดงความไว้วางใจในตัวลูกว่าสามารถปฏิบัติตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง

7. การที่พ่อแม่เห็นด้วยกับกิจกรรมของเพื่อน ๆ ลูก หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับการที่ลูกไปมีกิจกรรมกับเพื่อน ๆ โดยที่ไม่ขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคหรือแสดงถึงความไม่ไว้วางใจในการไปร่วมกิจกรรม

8. การที่ลูกยอมรับเกณฑ์มาตรฐานของพ่อแม่ หมายถึง การที่ลูกแสดงพฤติกรรมยอมรับมาตรฐานพฤติกรรมต่าง ๆ มาตรฐานการดำรงชีวิตของพ่อแม่ เช่น เห็นด้วยกับความคิดเห็นของพ่อแม่ในด้านการเรียน การทำงาน ทัศนคติ และยินยอมกระทำตามเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดด้วยความยินดี

9. ความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมที่ลูกแสดงต่อพ่อแม่ ซึ่งเป็นการแสดงความรัก ความเคารพพ่อแม่โดยการเชื้อฟังพ่อแม่ ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ

10. การไม่มีข้อกำหนดมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการกำหนด หรือจำกัดความประพฤติของลูกมากเกินไป

11. การไม่เข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับระเบียบวินัยมากเกินไป หมายถึง การที่พ่อแม่ไม่แสดงการกระทำใด ๆ ที่สื่อแสดงถึงความเข้มงวดในระเบียบวินัย เช่น การลงโทษอย่างรุนแรง การไม่ยืดหยุ่นในระเบียบวินัย การบังคับให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม

12. การไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง พฤติกรรมที่พ่อแม่ไม่ปกป้องคุ้มครองมากเกินไป หรือไม่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เหมือนหนึ่งลูกไม่มีความสามารถดูแลตนเองได้ หรือเหมือนลูกเป็นเด็กเล็ก ๆ

13. การที่พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนถึงความสำเร็จมากเกินไป หมายถึง พ่อแม่ไม่คอยย้ำเตือนหรือบ่งชี้ให้ลูกได้รับความสำเร็จในการทำงานมากเกินไป เช่น ไม่เคี้ยวเชิญให้ลูกกระทำสิ่งต่าง ๆ มากเกินไป

14. การยินดีให้กำลังใจเพื่อความสำเร็จในการเรียน การทำงานทั้งการกระทำ และคำพูด

15. ความกลมเกลียวของพ่อแม่ หมายถึง พฤติกรรมของพ่อแม่กระทำต่อกันในลักษณะที่ไม่มีความขัดแย้งซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความรักใคร่สามัคคีกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย

พรอนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2534 : 147 - 148) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร เด็กที่เติบโตขึ้นโดยขาดความอบอุ่น สุขภาพจิตของเด็กไม่สมบูรณ์ พัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็กก็ย่อมมีแนวโน้มที่ไม่ดีเด็กอาจจะกลายเป็นคนเงียบขี้นมแยกตนออกจากสังคม หรืออาจมีพฤติกรรมที่เรียกร้องความสนใจในทางที่ผิด แต่ถ้าเด็กได้รับความอบอุ่นความเข้าใจ ความรักจากบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดู เด็กก็จะมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริง แจ่มใส มีความเชื่อมั่น

ในตนเอง ความรักความใกล้ชิดผูกพันมีความหมายอย่างยิ่งสำหรับเด็ก และนอกจากนี้ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความผูกพันเกี่ยวข้องกับชีวิตของบุคคล รวมทั้งการถ่ายทอดระเบียบแบบแผน ประเพณี หรือค่านิยมต่าง ๆ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ดี ความปรองดองกัน ความรักความอบอุ่น การมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันด้วยเหตุผล ความเอื้ออาทรที่มีต่อกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมีผลต่อสุขภาพจิต ความเชื่อมั่นในตนเอง จริยธรรม และความมีวินัยในตนเองของสมาชิก ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (อ้างในพรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ .2530 : 252) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิต และจริยธรรมของวัยรุ่นไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลาซึ่งมีอายุระหว่าง 13 - 17 ปี จำนวน 917 คน พบว่าลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัวด้านปริมาณความขัดแย้งในการใช้เหตุผลระหว่างเด็กกับผู้ปกครองเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต และระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของวัยรุ่น นอกจากนี้ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2523 : 6) พบว่าครอบครัวของเยาวชนวัยรุ่นที่กระทำผิด ซึ่งถือว่ามีควมบกพร่องทางด้านวินัยส่วนใหญ่มีความไม่ปรองดองกันในครอบครัว กล่าวคือ มีความรู้สึก มีความเห็นแตกร้างไม่ลงรอยกัน มีการโกรธ หรือทะเลาะเบาะแว้งเสมอ และไม่มีความอบอุ่นในครอบครัว เมื่อเทียบกับวัยรุ่นปกติโดยทั่วไป

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยในตนเองของสมาชิก ถ้าความสัมพันธ์ไม่ดีย่อมส่งผลถึง สุขภาพจิต ความเชื่อมั่นในตนเอง และการเรียนรู้ทางจริยธรรม ซึ่งส่งผลทางลบต่อความมีวินัยในตนเอง ถ้าครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีมีความรักความอบอุ่น มีเหตุผล สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็ก

2.3.1.4 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเป็นปัญหาที่ความสำคัญต่อครอบครัว ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ และเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย ดังที่ สุมาลี สังข์ศิริ (2521 : 26 -27) สรุปได้ว่า ถ้าผู้ปกครองต้องแก่งแย่งกันทำมาหากินไม่มีเวลาสนใจดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน โดยเฉพาะครอบครัวที่ยากจน เด็กจะต้องช่วยตัวเอง ขาดผู้สนับสนุนทางการศึกษาขาดผู้คอยแนะนำอบรมสั่งสอน สมาชิกในบ้านมักมีปัญหาทางจิตใจ ขาดความสุข ความสมัคครสมานสามัคคีภายในครอบครัว ทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่มีเวลาที่จะสนุกสนานรื่นเริง บรรยากาศในครอบครัวมีแต่ความตึงเครียด และสภาพปัญหาอื่นเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจยังก่อให้เกิดความกังวลใจกับวัยรุ่น เช่น การแต่งกายที่ด้อยกว่าเพื่อน ๆ การใช้สิ่งของที่ด้อยคุณภาพไม่มีวัสดุอุปกรณ์ใช้สอยที่ทันสมัย การคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่ต่างฐานะกัน ทำให้วัยรุ่นมีปัญหาทางด้านจิตใจ มีปมด้อย และทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัย ซึ่งในทางตรงข้ามวัยรุ่นที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ย่อมจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มี

ความวิตกกังวลน้อย มีโอกาสเข้ามาในสังคมระดับต่าง ๆ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจค่านิยมของสังคมได้ดีกว่า ย่อมจะพัฒนาตนเองในด้านความมีวินัยได้ดีกว่า

สรุปได้ว่า สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็ก ถ้าบิดามารดามีฐานะที่ยากจน เด็กก็ต้องช่วยตนเอง ขาดผู้สนับสนุนทางการศึกษา ขาดคนคอยอบรมชี้แนะ อาจทำให้เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับทางบ้าน หรือมีปัญหาทางจิตใจ

2.3.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การศึกษานับเป็นปัจจัยที่ 5 ของชีวิตถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตของบุคคลในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นคุณภาพเพื่อให้คนมีชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่สำคัญที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพในการศึกษาส่วนหนึ่ง คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(เมธี ธรรมวัฒนา.2544 : 13)

อภิญา เจริญประไพ (2538 : 21) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการแสดงออกซึ่งความสำเร็จของบุคคลในการเข้าถึงความรู้ใด ๆ ซึ่งสามารถวัดด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

ศศิธร ศรีวิเชียร (2539 : 31) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถหรือความสำเร็จของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถวัดได้

สนทยา เขมวิรัตน์ (2542 : 6) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือความสามารถของบุคคลที่ได้มาจากการเรียนรู้และความสามารถ โดยสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาหรือศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดได้ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

ธีระยุทธ รัชชะ (2544 : 15) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาต่างๆ ทางพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ซึ่งความสำเร็จด้านการเรียนนี้ต้องอาศัยความพยายามและความสามารถเฉพาะบุคคลเมื่อเทียบเกณฑ์ สามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามหรือการสังเกต

Eysenck and Meilli (1972 : 16) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ความสำเร็จที่ได้จากการที่อาศัยความสามารถเฉพาะบุคคล สำหรับตัวที่บ่งชี้เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องการทดสอบ เช่นการสังเกต การตรวจการบ้าน หรืออาจได้มาในรูปของคะแนนจากโรงเรียนที่อาศัยวิธีที่ซับซ้อนและระยะเวลา มาก หรืออาจใช้การวัดด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป และการที่บุคคลจะพัฒนาวินัยในตนเองได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมทางปัญญา การที่จะรับรู้ แยกแยะและสามารถเก็บจำไว้ได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ จากการสังเกตการกระทำเหล่านี้ต้องอาศัยความพร้อมทางปัญญาพร้อมด้วย (Bandura . 1986 : 340)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่บ่งบอกถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในระดับหนึ่ง ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงให้เห็นว่าการที่ไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคับข้องใจ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่เหมาะสม ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว นอกจากนี้ ไรจนา ศุขะพันธ์ (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 517 คน ผลการศึกษพบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Mengerink (1987 : 4048 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "The Relationship of School Achievement and Disciplinary Problem to Single Families among Selected Tenth and Twelfth Grade Students in the United States " มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางการเรียนและปัญหาเรื่องวินัยของนักเรียน เกรด 9 และเกรด 12 ในสหรัฐอเมริกา ที่มาจากครอบครัวที่มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้ปกครองเพียงคนเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบที่ประกอบด้วยคำถามทั่วไป 8 ข้อ และเฉพาะเจาะจง 32 ข้อเป็นการวิเคราะห์ครอบครัวที่มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้ปกครองคนเดียว และทั้งที่มีบิดามารดาเป็นผู้ปกครองและยังศึกษาถึงตัวแปรด้านครู ระดับชั้นเรียน และปัญหาเรื่องวินัยในโรงเรียนรวมทั้งศึกษาเรื่องเพศ สถานภาพทางสังคมเศรษฐกิจ ชาติพันธุ์ และคะแนนระดับความสามารถ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า F- test ผลการวิจัยพบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานทุกข้อ คือลักษณะของครอบครัวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการคาดคะเนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และปัญหาเรื่องวินัยของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดาหรือมารดาเป็นผู้ปกครองคนเดียว มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า และมีปัญหาเรื่องวินัยในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีบิดามารดา เป็นผู้ปกครองพร้อมกัน และนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีผู้ปกครองเป็นมารดาคนเดียว มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า และมีปัญหาเรื่องวินัยในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองเป็นบิดาเพียงคนเดียว

สมยศ พุทธินิมิต (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยจำแนกตามเพศ แผนการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาและเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเองของครูสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคมสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดังนั้นจึงสรุปจากเอกสารและงานวิจัยว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีปัญหาในเรื่องวินัยน้อยกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ของนักเรียน

2.3.1.6 ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งบุคคลหรือผู้ที่มีความรับผิดชอบจะสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมด้วยความสงบสุข เพราะบุคคลแต่ละบุคคลย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องกระทำมากมาย ถ้าทุกคนในสังคมมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างดีแล้ว ก็ย่อมทำให้เกิดความสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ในประเทศที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเช่นนี้ ยิ่งต้องการบุคลากรที่มีความรับผิดชอบอย่างยิ่ง ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในปัจจุบันความเจริญทางเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและเสมือนหนึ่งว่าการพัฒนาด้านจิตใจหรือจริยธรรมไม่ได้ก้าวหน้าไปในสัดส่วนที่พอเหมาะกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็นการพัฒนาด้านวัตถุ ทั้ง ๆ ที่การพัฒนาทางด้านจริยธรรมนั้นมีความจำเป็นไม่น้อยกว่าความเจริญทางด้านวัตถุ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่มาให้เกิดปัญหาสังคมนั้นขึ้นมา การให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านจิตใจนั้น จะพิจารณาได้ว่ายังไม่สามารถพัฒนาได้รวดเร็วเช่น การพัฒนาเทคโนโลยี ดังนั้นการพัฒนาจริยธรรมด้านความรับผิดชอบจึงมีความสำคัญมาก (จินตนา ธนาวิบูลย์ชัย . 2540 : 81 -82)

พิชัย ชัยชินรัตน์ (2545 : 35) กล่าวว่า ความรับผิดชอบหมายถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติตนด้วยความมุ่งมั่น มีความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่ที่มีต่อตนเองและสังคม และยอมรับผลการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ซึ่งสำหรับนักเรียนนักศึกษาควรมีพฤติกรรมดังนี้

1. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
2. ปฏิบัติตามกฎและระเบียบของวิทยาลัย
3. รับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง
4. รับผิดชอบต่อสังคม
5. เข้าร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา
6. ตรงต่อเวลา
7. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
8. เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง

ขวัญฤดี ขำซอนสัตย์ (2542 : 21) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบว่า คือ คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่

ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียร อดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

จอร์จัน นันท์ทิวีกูล (2538 : 24) กล่าวว่า ความรับผิดชอบหมายถึง คุณลักษณะหนึ่งที่แสดงออกในลักษณะของการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียร อดทน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลของการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ความรับผิดชอบเป็นปัจจัยที่ช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ โดยบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีผลดีดังนี้ (ศศิวิมล เถื่อนนิจ . 2543 : 39)

1. จะทำทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา
2. จะเป็นที่น่าเชื่อถือ ได้รับยกย่องสรรเสริญ และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม
3. จะเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับหลักจริยธรรม และหลักเกณฑ์ของสังคมโดยไม่ต้องการบังคับผู้อื่น ๆ
4. จะไม่เป็นต้นเหตุของความเสื่อม และความเสียหายแก่สังคม
5. จะช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและความสงบสุขแก่สังคม

เกียรติ ศรีพงษ์ (2505 : 16-19) ได้เสนอแนวคิดไว้บางประการเกี่ยวกับวิธีที่จะปลูกฝังความรับผิดชอบ ได้แก่

1. ผู้ใหญ่ควรทำความเข้าใจในธรรมชาติของเด็กให้กระจ่างว่าเด็กมีอุปนิสัยเป็นอย่างไร เช่นอยากรู้ อยากเห็น ประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อเป็นบทเรียนของชีวิต อยากโตอยากพึ่งตนเอง อยากทำตามผู้ใหญ่ อยากโชว์ ต้องการรอดว่าเรามีความสามารถ และอยากช่วยเหลือไม่ningดูตาย ชอบช่วยผู้ใหญ่ ต้องการให้ผู้ใหญ่ไว้วางใจ เป็นการสอนนิสัยว่าเขาต้องการรับผิดชอบ แต่เด็กทั้งหลายก็ยังเป็นเด็กอยู่ สติปัญญา และร่างกายยังอ่อนต่อโลกจึงเกิดความผิดพลาดได้ง่าย ผู้ใหญ่ควรช่วยเหลือแนะนำให้ได้กระทำตามความสามารถของเขา ความบกพร่องจะน้อยลง ถ้าพลาดก็น่าจะถือเป็นบทเรียนให้เขาปรับปรุงแก้ไขใหม่ ต่อไปเด็กก็就会有ความรับผิดชอบดีขึ้น

2. เด็กย่อมจะต้องการความรับผิดชอบที่ดีไปตามระดับความสามารถเขา เราควรส่งเสริมหาวิธีทางให้เขาได้เรียนรู้การแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้รู้จักช่วยตนเอง ให้เขาเป็นตัวของตัวเอง โดยคอยควบคุมและแนะนำเมื่อจำเป็น คำสั่งหรือการบังคับควบคุมตลอดเวลาอาจทำให้เด็กมีสภาพเป็นเด็กอยู่จำไป ซึ่งเป็นปัญหาต่อไป

3. การที่เด็กมีความรับผิดชอบได้ดีนั้น เราควรต้องปลูกฝังให้เขามีระเบียบวินัยอันดีงามแต่เริ่มแรกไปก่อน บ้านและโรงเรียนจะส่งเสริมวินัยให้ได้โดยการส่งเสริมให้เด็กได้มีการกระทำมิ

ไซคอยควบคุม ห้ามปราม วินัยที่ดีย่อมมีผลมาจากทัศนคติอันชอบธรรมซึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนด้านต่าง ๆ ควรส่งเสริมให้เด็กได้ร่วมมือกันรับผิดชอบโดยการฝึกให้คิดและกระทำเป็นหมู่คณะ อิทธิพลอีกประการหนึ่งคือแรงขับอันเกิดจากความต้องการชอบของเด็กเอง ฉะนั้นผู้ใหญ่จึงควรทราบความต้องการพื้นฐานของเด็กแต่ละวัยว่ามีสภาพอย่างไร เพื่อนำไปเป็นหลักพิจารณา

4.บรรยากาศภายในบ้านและโรงเรียนย่อมเป็นรากฐานแห่งชีวิตจิตใจของเด็กอย่างสำคัญยิ่ง การสร้างบรรยากาศในบ้านให้ดี พ่อแม่ไม่ก่อเรื่องยุ่งยากเดือดร้อนการปกครองดียอมดำเนินสายกลางไม่เคร่งครัดจนเกินไป ส่วนโรงเรียนควรคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เด็กจะได้รับให้มาก เด็กต้องการครูที่มีน้ำใจรักใคร่เห็นอกเห็นใจ โรงเรียนมีบรรยากาศแห่งความภาคภูมิใจ สำหรับหลักสูตรและการสอนก็ควรจะเหมาะสมกับระดับความสามารถ เด็กมีโอกาสจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ อันเป็นวิธีหนึ่งที่จะฝึกให้เขามีความสำนึกในสิทธิและหน้าที่

ภัทธา นิคมานนท์ (2517 : 48 - 50) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีล 5 ความรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษากับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ผลของการวิจัยพบว่าตัวแปรดังกล่าว มีความสัมพันธ์กัน

Wiggins & others (1971 : 289) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่าผู้ที่มิวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของเด็กชายมี 5 องค์ประกอบคือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา และความเป็นผู้นำ ส่วนขององค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนหญิงมี 3 องค์ประกอบ คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความซื่อสัตย์

ดังนั้น ความรับผิดชอบ ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาตัวบุคคล พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ โดยที่การพัฒนานั้น ถ้าคนในสังคมมีความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบต่อสังคมนั้นด้วยการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่ระเบียบสังคมได้กำหนดไว้ ซึ่งถ้าคนในสังคมไม่ปฏิบัติตามก็จะทำให้เกิดการเสื่อมเสีย เสียหายแก่สังคม สรุปได้ว่าความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

2.3.1.7 ความเชื่อมั่นในตนเอง

อรรถวรรณ พานิชปฐมพงศ์ (2542 : 22) ได้ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูก กล่าวแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการทำงานใด ๆ ด้วยความมั่นใจ ไม่มีความลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนการที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้วจะไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่าง ๆ ในสังคมของตนแต่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่อย่างถูกต้อง ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการกระทำในทุกๆสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตนและความอยู่รอดของสังคม

ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไรย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำคัญในหน้าที่ของพลเมืองหรือผู้รู้จักหน้าที่และระเบียบวินัยของตนเองและสังคมคือความเชื่อมั่นในตนเอง ในการส่งเสริมความเชื่อมั่นเพื่อให้เกิดกับเด็กต้องอาศัยการเลี้ยงดูให้ความรักความอบอุ่นรวมทั้งให้โอกาสเด็กได้ฝึกฝนสิ่งต่าง ๆ และยอมรับในความสามารถของเด็กโดยไม่เปรียบเทียบกับเด็กคนอื่น

กรอุณา กิจขยัน (2517 : 79) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่อในอำนาจภายใน - ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 300 คน พบว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองดีและมีความเชื่อมั่นในอำนาจภายในตนเอง มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในทางบวกกับความมีวินัยแห่งตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยพบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพหลายด้าน บุคคลใดมีวินัยในตนเองดีก็จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ดีด้วย เช่น เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นในอำนาจภายในตนเอง อดทน มีเหตุผล มีคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

Baruch (1949 : 4 - 5) ได้ศึกษาพบว่าวินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และยังพบว่าผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

Robert (1978 : 3862 A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดเห็นระเบียบวินัยของโรงเรียนระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร พบว่าปัญหาพฤติกรรมที่สำคัญ คือการขาดความมั่นใจในการเรียนของนักเรียน การใช้เงินฟุ่มเฟือย การขาดความสนใจจากผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่า การขาดความมั่นใจในการเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และต่างมีความคิดเห็นว่ระเบียบวินัยของโรงเรียนยังไม่เข้มงวดพอ และให้สิทธิเสรีมากเกินไป

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของเด็กชายมี 5 องค์ประกอบคือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา และความเป็นผู้นำ ส่วนองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนหญิงมี 3 องค์ประกอบ คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความซื่อสัตย์

Shandler (1996 : 37-41) ได้ศึกษาเรื่อง "วินัยทางบวกสามารถสอนให้ผู้เรียนมีความสนใจตนเองและมีความหนักแน่น" กล่าวว่า วิธีการสอนของครูให้ผู้เรียนมีวินัยในทางบวกช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบและสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเอง

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการที่บุคคลจะมีวินัยได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แตกต่างและมีอิทธิพลต่อการควบคุมตนเองหรือวินัยในตนเอง ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองถือว่าเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

2.3.2 ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน

2.3.2.1 ความรับผิดชอบของอาจารย์

Collins cobuild dictionary English Language (1987 : 442) กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง ภาระหรือความผูกพันต่อผลที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือการกระทำต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็ผลดีหรือผลเสียก็ตาม ความรับผิดชอบเป็นความผูกพันที่ทำให้บุคคลพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สำเร็จ ทั้งที่เป็นความผูกพันที่ทำให้บุคคลไม่ประพฤติดิตต่อกฎระเบียบใดๆ อีกด้วย ความรับผิดชอบนั้นแสดงให้เห็นในลักษณะการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ไม่หลีกเลี่ยงและปฏิบัติภารกิจทันเวลาที่กำหนด และความรับผิดชอบของอาจารย์ หมายถึง กิจที่ครูต้องกระทำให้ได้ผลดีโดยสม่ำเสมอ การกระทำของครูเพื่อให้เกิดผลดีได้นั้นต้องอาศัยพื้นฐานของกฎระเบียบแบบธรรมเนียมจรรยาบรรณ จรรยาบรรณและคุณธรรมเป็นปัจจัยสำคัญด้วย

เจลิยว บุรีภักดีและคณะ (2520 : 235 - 240) ได้ทำการศึกษาเรื่องลักษณะของครูที่ดี สรุปได้ว่า ครูที่ดีต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. หมั่นอบรมเด็กอยู่เสมอ
2. ตั้งใจสอน รักการสอน
3. จัดการปกครองให้เป็นที่เรียบร้อย
4. เตรียมการสอน และทำบันทึกการสอน
5. หมั่นวัดผลและติดตามผลการเรียน
6. รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

7. ช่วยให้คำแนะนำแก่เด็กด้วยความเต็มใจ
8. สอนให้เด็กเป็นประชาธิปไตย
9. ทำบัญชีเรียกชื่อ และสมุดประจำชั้น
10. ดูแลบำรุงรักษาห้องเรียนและอาคารสถานที่
11. เกี่ยวกับการสอน การอบรม การวัดผล
12. เกี่ยวกับธุรการและระเบียบวินัย
13. ค้นคว้าเพิ่มเติมและหาความรู้ใหม่ ๆ มาสอน
14. สอนให้เป็นคนดี
15. หมั่นหาความรู้และวิธีการหาความรู้
16. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก
17. จัดการแนะนำที่ดีแก่เด็ก
18. ช่วยงานสารบรรณและธุรการโรงเรียน
19. เอาใจใส่เด็ก
20. บริการโรงเรียน
21. เป็นครูประจำชั้น
22. ทำระเบียบและสมุดรายงานนักเรียน
23. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
24. ร่วมกิจกรรมชุมชน
25. สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง
26. เอาใจใส่และพยายามเข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็ก
27. ช่วยประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนได้ดี

จากหน้าที่และความรับผิดชอบของครูดังกล่าว ซึ่งสรุปได้ว่าดังนี้

1. หน้าที่ในการสั่งสอนและฝึกฝนวิทยากร เป็นภารกิจประการแรกสุดและสำคัญที่สุดของผู้ประกอบวิชาชีพครู คือการสั่งสอนวิชาความรู้และการฝึกฝนวิทยากรให้กับศิษย์ ไม่ว่าจะหลักสูตร หรือปรัชญาการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรผู้เป็นครูก็จะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเล่าเรียน คุณภาพที่เด่นที่สุดของครูคือการสอน ครูที่ดีคือครูที่รู้จักฝึกฝนศิษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจวิชาที่เรียน

2. หน้าที่อบรมคุณธรรมและจริยธรรม ภารกิจสำคัญประการที่สังคมคาดหวังไว้ คือการอบรมจริยธรรมให้แก่ศิษย์ จริยธรรมเป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมต่างจากสัตว์ ครูเป็นผู้อบรมกติกาสังคม กฎเกณฑ์ของสังคม ตลอดจนกิริยามารยาทที่สังคมพึงประสงค์ให้ศิษย์ โดยทั่วไปการอบรมจริยธรรมนั้นมีหลักการสำคัญคือ ครูต้องสั่งสอนสิ่งที่ควรกระทำ สิ่งที่ควรปฏิบัติได้ฝึกฝน

จนได้รับผลจากการปฏิบัติตามนั้น ให้มีประสบการณ์ตรงว่าการประพฤติที่ดึ้นนั้นทำให้มีความสุขได้อย่างไร

3. หน้าที่วิจัยและศึกษาค้นคว้า เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาตัวศิษย์ ครูจึงต้องมีหน้าที่แสวงหาคำตอบในสภาพการทางการศึกษาต่างๆ ด้านของนักเรียน ครูจึงต้องศึกษาค้นคว้าและวิจัย งานทุกด้านที่เกี่ยวกับห้องเรียน โรงเรียนและตัวนักเรียนตลอดจนการแสวงหาความรู้ อย่างเป็นระบบ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยการลงมือกระทำ

4. หน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม สังคมคาดหวังจะให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้เยาวชน ซึ่งเป็นสมาชิกใหม่ของสังคมต่อจากพ่อแม่และครอบครัว หน้าที่ในการถ่ายทอดมรดกของสังคมนี้นับรวมทั้งการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ดี การส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีและการพัฒนาวัฒนธรรม เช่นการมีสัมมาคารวะ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การใช้ภาษา กิริยามารยาททางสังคม ฯลฯ นอกจากนี้ยังรวมถึงการรณรงค์สร้างสรรควัฒนธรรมที่ดีแก่สังคม เช่น วัฒนธรรมทางการเมือง วัฒนธรรมทางการจราจร การมีวินัยต่าง ๆ เป็นต้น

5. หน้าที่ในด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ งานในหน้าที่ครูต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลในสังคมมากมายตั้งแต่ นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนครู ผู้บังคับบัญชา บุคคลกรในหน่วยงาน บุคลากรในชุมชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องเกี่ยวข้องด้วย ครูต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มบุคคลดังกล่าวแต่ละกลุ่มเพื่อประโยชน์ของนักเรียนและสถานศึกษา

6. หน้าที่ปฏิบัติงานพิเศษต่าง ๆ ขององค์กร หน้าที่ของครูนอกเหนือจากการสอน การอบรมและพัฒนาลูกศิษย์แล้ว ครูจำนวนมากต้องมึ้งานบางอย่างที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายเป็นงานที่สนับสนุนการศึกษา เช่น งานธุรการโรงเรียน งานบรรณารักษ์ งานปกครอง งานอาหารกลางวัน งานตามระเบียบราชการ การตรวจเวรยาม การทำงานนอกสถานที่ ฯลฯ ซึ่งงานต่างเหล่านี้บางลักษณะงานที่จำเป็นต้องใช้ความสามารถพิเศษบางประการของครูจึงจำเป็นต้องศึกษาฝึกฝนความสามารถพิเศษบางอย่างไว้ด้วย เช่น งานคอมพิวเตอร์ ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น

7. หน้าที่ในการรายงานผลการเรียนของนักเรียนและการแนะแนว ครูต้องรายงานผลการพัฒนาของศิษย์ทุกด้าน ๆ ต่อผู้ปกครองและบังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการวัดผลและการประเมินผลทั้งสามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ทั้งทางด้านการศึกษาเล่าเรียน ความประพฤติ สุขภาพอนามัย และลักษณะนิสัยของนักเรียน นอกจากรายงานผลซึ่งเป็นระเบียบปฏิบัติแล้ว ครูต้องเป็นผู้ช่วยร่วมแก้ไขป้องกันไม่ให้ศิษย์ล้มเหลวในการศึกษาและการพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยการเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือทั้งกับตัวศิษย์และผู้ปกครองด้วย ทั้งรายงานผลและแนะแนวต้องทำสม่ำเสมอและตรงเวลา

8. หน้าที่จัดกิจกรรมนักเรียน ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการ ๆ ต่างของศิษย์ การพัฒนาให้ศิษย์มีประสบการณ์ที่เหมาะสมนั้น ครูต้องเป็นผู้จัดสภาพการณ์หรือกิจกรรม

ให้เหมาะสมนั่นเอง กิจกรรมนักเรียนที่ครูต้องจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ศิษย์มีโอกาสนำสิ่งที่เรียนในห้องเรียนไปใช้ และกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ โลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางซึ่งจะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสำเร็จในชีวิต

จากเอกสารที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบของอาจารย์ มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ในการอบรมสั่งสอนให้เด็กประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน อบรมคุณธรรมและจริยธรรมถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคม เช่น การมีสัมมาคารวะ ความมีน้ำใจ กิริยามารยาททางสังคม การสั่งสอนระเบียบวินัยต่าง ๆ เป็นต้น

2.3.2.2 กฎระเบียบข้อบังคับ

กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาตามที่กรมอาชีวศึกษา (2534 : 1) ว่าด้วยความประพฤติของนักเรียน พุทธศักราช 2534 ตามสภาพความเหมาะสมดังนี้

ความผิดร้ายแรงหรือศาลลงโทษทางอาญา เช่น กล่าวโจมตีโรงเรียนหรือให้ร้ายโรงเรียน ด้วยเจตนาไม่บริสุทธิ์ ทำร้ายร่างกายครู อาจารย์ หรือข่มขู่ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน พกพาอาวุธเข้ามาในโรงเรียน ค้ายาเสพติด หรือมีสิ่งเสพติดไว้ในครอบครอง คำประเวณี ปลอมแปลงเอกสารทางราชการ ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน ความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อความเป็นนักเรียน เช่นการเข้าประกวดนางงาม มีพฤติกรรมส่อไปในทางเสื่อมเสียเข้าไปในที่ที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียนและความผิดทั่วไป เช่น แสดงอาการไม่สุภาพส่งเสียงดัง ไม่เคารพอาจารย์ สูบบุหรี่ในที่ชุมชนหรือเปิดเผย จัดกิจกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากโรงเรียน เขียนหรือพิมพ์ข้อความที่ล่วงละเมิดผู้อื่น ไม่ประพฤติในทางทุจริต เป็นต้น

ระเบียบต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอบายมุข เช่นการเสพสุราของมีนมา ประพฤติทางซู้สาว เล่นการพนัน พกพาอาวุธ การทะเลาะวิวาท การเสพสิ่งเสพติดให้โทษ การค้าประเวณี หรือก่อความไม่สงบในโรงเรียนหรือชุมชน

กรมอาชีวศึกษา (2534 : 2) ได้ออกระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน พุทธศักราช 2534 โดยอาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย เครื่องแบบนักเรียน พุทธศักราช 2527 โดยทั่วไปมีดังนี้

เครื่องแบบนักเรียนปกติ นักเรียนหญิงกำหนดให้แต่งกายด้วย เสื้อเชิ้ตขาว กระโปรงสีกรมท่ายาวคลุมเข่ากึ่งกลางสะบ้าหัวเข่า ประมาณ 15 เซนติเมตร ใช้ผ้าพื้นเกลี้ยง ไม่มีลวดลาย ไม่ใช้ผ้ายีนส์ลูกฟูก หรือผ้าสักหลาด รองเท้าสีดำแบบหุ้มส้นปลายเท้าหัวมนสูงไม่เกิน 3 เซนติเมตร ไม่สวมถุงเท้าทุกชนิด และเสื้อให้ใช้กระดุมโลหะสีขาวพร้อมติดเครื่องหมายโรงเรียน ส่วนเข็มขัดใช้เข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดทำโดยโลหะตราเครื่องหมายโรงเรียนเช่นกัน

สำหรับนักเรียนชาย กำหนดให้ใช้เสื้อเชิ้ตขาว กางเกงสีกรมท่าใช้พื้นเกลี้ยงไม่ใช่ผ้ายีนส์ ผ้าลูกฟูก หรือสักหลาด รองเท้าผ้าใบหรือรองเท้าน้ำหุ้มสั้น ถุงเท้าสีดำ เข็มขัดหนังสีดำหัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะตราเครื่องหมายโรงเรียน

ชุดฝึกงาน กำหนดให้ใช้เสื้อซาฟารี สีกรมท่า ใช้ผ้าพื้นเกลี้ยงซึ่งเป็นชนิดเดียวกับกางเกง และให้ใช้ในการฝึกงานเท่านั้น

เครื่องแบบทุกส่วนต้องเป็นทรงสุภาพ ไม่มีลวดลาย ไม่มีริ้วรูป หรือหลวมเกินไป ส่วนทรง ผอมของนักเรียนหญิง ให้ตัดสั้นระดับต้นคอ นักเรียนชายให้ตัดตรงทรง ไม่มีไว้หนวดเครา

ระเบียบข้อบังคับหรือประกาศว่าด้วยการแต่งกายนักเรียนในแต่ละแห่งมีความ คล้ายคลึงกัน เนื่องจากอาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกรมอาชีวศึกษาด้วยกัน จะมี ส่วนที่ต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เท่าที่สถานศึกษาแต่ละแห่งเห็นสมควร

กล้า ทองขาว (2530 : 135) ได้เสนอวิธีการป้องกันและรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน เพื่อแก้ไขการกระทำผิดทางวินัยของนักเรียน ได้แก่

1. ส่งเสริมให้เกิดความภูมิใจในบทเรียน ครูควรทำบทเรียนให้น่าสนใจปรับปรุงวิธีสอนไม่ ให้นักเรียนเพื่อหน่ายจะทำให้ปัญหาวินัยเบาบางลง

2. สร้างความรักโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน ให้นักเรียนได้ร่วมกันสร้างชื่อเสียงแก่ วิทยาลัย เช่น จัดให้นักเรียนได้ร้องเพลงประจำโรงเรียน เพลงเชียร์ต่างๆ และจัดกิจกรรมแข่งขัน กีฬาเพื่อสร้างอารมณ์ร่วม เป็นต้น

3. คณะครู อาจารย์และผู้บริหารของโรงเรียน กระทำตนให้เป็นแบบอย่างในด้านความ สัมพันธ์และความสามัคคีแก่นักเรียน

4. ป้องกันและจำกัดสิ่งยั่วยุที่ทำให้เกิดความผิดทางวินัยทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน

5. ให้รางวัลแก่นักเรียนที่กระทำความดี เพื่อเป็นแบบอย่างของความดีงามในโอกาสวัน สำคัญ

6. บ้านและโรงเรียนให้ความร่วมมือระหว่างกัน ในการป้องกันและกำจัดแห่งความผิด และร่วมมือกันในการให้ความรักแก่นักเรียน

7. ตักเตือนและให้คำแนะนำแก่นักเรียนผู้กระทำผิดด้วยความรัก และเมตตาธรรม

8. ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกในด้านต่างๆ เป็นการทำให้พลัง งานเหลือใช้ในเด็กลดลง

นอกจากการรณรงค์เรื่องการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีว ศึกษาแล้ว กรมอาชีวศึกษายังมีระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศว่าด้วยการแต่งกาย ความประพฤติ การลงโทษนักเรียน นักศึกษา เพื่อควบคุมคุณธรรม และส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรม อาชีวศึกษา มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม มีคุณภาพและมีความประพฤติที่เหมาะสมมิใช่ความรู้เพียง

อย่างเดียวกันแต่ก่อน ปัญหานี้แม้จะเป็นปัญหาใหญ่ เพราะต้องแก้ไขที่ครูก่อนแล้วจึงส่งผลต่อเด็ก แต่การสร้างสรรคัวัฒนธรรมอันดีงามอย่างต่อเนื่องอันจะก่อให้เกิดสันติสุขโดยส่วนตนและเกิดสันติภาพโดยส่วนรวมแล้ว จะต้องร่วมกันทุกฝ่าย

จากที่กล่าวมานั้น ระเบียบข้อบังคับและคำสั่ง เป็นการทำให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเอง รู้จักปกครองตนเอง ระเบียบกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของนักเรียน ที่ได้มองเห็นคุณค่าว่าการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่สถานศึกษาสร้างขึ้นไว้ และระเบียบต้องมาจากนักเรียน ความสำคัญอยู่ที่การฝึกให้นักเรียนมีวินัย เพื่อจะได้มีความประพฤติในทางที่ถูก มีวินัยที่จะปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานศึกษา ดังนั้นกฎระเบียบข้อบังคับถือว่าเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

2.3.2.3 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน

การเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนนั้น ควรเริ่มต้นในห้องเรียนเพราะเหตุว่า ภายในห้องเรียน แต่ละชั้นนั้นสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีขอบเขตจำกัด มีสภาพคล้ายคลึงกันการกำหนดแนววิธีควบคุมห้องเรียนเป็นภาระของครู การสร้างวินัยในห้องเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะการทำให้ห้องเรียนมีระเบียบวินัย ย่อมหมายถึงว่านักเรียนแต่ละคนสามารถควบคุมตนเองมีความตั้งใจที่จะฟัง การสั่งสอนของครูและสนใจซักถาม อันจะก่อให้เกิดความรู้ แสวงหาประสบการณ์และฝึกทักษะตามความหมายของการศึกษา ดังนั้นการกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการสร้างวินัยในห้องเรียนจึงเป็นภาระสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน (ชลวิรัตน์ อิศววิวัฒน์พงศ์ . 2537 : 9)

Dunhill (1964 : 1) ได้ให้ความหมายวินัยในห้องเรียนว่า วินัยในชั้นเรียน หมายถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียนที่จะช่วยครูให้สามารถสอนบทเรียนโดยปราศจากสิ่งรบกวนใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งรบกวนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน ซึ่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนนอกห้องเรียน อากาที่มักสังเกตได้นั้น ได้แก่ การหยอกล้อกัน การล้อเลียนครู การนั่งหลับหรือการลุกนั่งไม่เป็นที่ ฯลฯ พฤติกรรมดังกล่าวเป็นอุปสรรคในการสอนอย่างแน่นอน ซึ่งที่จริงนั้นพฤติกรรมดังกล่าวนี้ อาจเป็นการประพฤติดวินัยในส่วนอื่น ๆ ได้

สนั่น มีชั้นหมาก (2538 : 531-532) กล่าวว่า การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน เป็นการควบคุมในห้องเรียนให้มีระเบียบซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน ทำให้เกิดบรรยากาศของความสงบสุขในห้องเรียน วินัยในห้องเรียนจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การควบคุมวินัยในตนเอง (Self - Control Discipline) วินัยในตนเองไม่ใช่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเพราะในธรรมชาติมีแต่สัญชาตญาณเท่านั้น แต่วินัยในตนเองเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาตนเองให้มีวินัยต้องอาศัยเวลา และสภาพแวดล้อมเกื้อกูลให้เกิดสำนึกจากภายใน ซึ่งเป็นแนวทางพัฒนาขึ้น ตามขั้นตอนของการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวทางปฏิบัติให้เกิดวินัยในตนเอง โดยการเรียนรู้จากพฤติกรรมที่ดีจากแม่แบบต่าง ๆ โดยเฉพาะตัวครูเองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีสอนให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะหาเหตุผลว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี สิ่งใดเหมาะสมสิ่งใดไม่เหมาะสม ด้วยเหตุผลอะไรพิสูจน์ให้ผู้เรียนเห็นจริง

ขั้นที่ 2 การแนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาวินัยในตนเอง แนวทางปฏิบัติตามขั้นแรกนั้น ผู้เรียนจะปฏิบัติได้จริงครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและจริงใจ อาจมีดบังถูกบ้างก็ต้องให้อภัยด้วยความเมตตา จูงใจชักจูงให้ปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 การสร้างหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการตัดสินวินัยในตนเอง โดยการตกลงยอมรับร่วมกัน เมื่อผิดหลักเกณฑ์ก็ถือว่าผิดวินัยจึงต้องมีการตัดสินว่าผู้ผิดวินัยจะต้องได้รับผลตอบแทนอย่างไร ข้อผิดพลาดและปัญหาที่เกิดขึ้น ครูมักมองข้ามขั้นตอนที่ 1 และ 2 มาปฏิบัติขั้นที่ 3 โดยทันทีทันใด ผู้เรียนจึงไม่มีโอกาสพัฒนาตนเองได้ ก็จะนำไปสู่ปัญหาความเครียดคับข้องใจต่าง ๆ

2. การควบคุมวินัยทางสังคม (Social - Control Discipline) วินัยในทางสังคมนี้ ปฏิบัติต่อเมื่อผู้เรียนควบคุมตนเองไม่ได้ แล้วครูหรือผู้ปกครองหรือตัวแทนของนักเรียน หัวหน้าชั้นเรียนเป็นผู้ควบคุมผู้เรียน โดยมีหลักการปฏิบัติตามลักษณะของวินัยที่ดี 4 ลักษณะกล่าวคือ

ลักษณะที่ 1 วินัยที่ดีนักเรียนชื่นชอบที่จะปฏิบัติเพราะเห็นดีเห็นงามด้วย โดยมีข้อเกิดขึ้นเพราะการบังคับจำใจปฏิบัติเพราะความสามารถในการควบคุมตนเองได้ถือเป็นเกียรติภูมิของตนเองและรู้ว่าคนที่มิวินัย คือ คนที่มีศักดิ์ศรี เป็นที่ยกย่องของสังคม

ลักษณะที่ 2 วินัยที่ดีนั้น เกิดขึ้นโดยผู้เรียนเรียกร้องความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ ครูจึงออกคำสั่งเพื่อสนองความต้องการของส่วนร่วม มิใช่สั่งโดยพลการหรือเผด็จการ

ลักษณะที่ 3 วินัยที่ดีนั้น จะปฏิบัติต่อผู้กระทำวินัยอย่างเป็นธรรมมีข้อมูลชัดเจน และแยกแยะเป็นรายบุคคล มิได้เหมารวมเอาคนอื่นติดร่างแหไปด้วย ผู้เรียนส่วนใหญ่จะยอมรับความจริงและเหตุผล ไม่เข้าข้างคนผิด

ลักษณะที่ 4 วินัยที่ดี มีการสร้างปัจจัยกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักว่า ถ้าปฏิบัติตามวินัยแล้วสร้างความเจริญของส่วนร่วมมากกว่าที่จะทำให้ส่วนรวมเสื่อมลง

จากเอกสารดังกล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน จึงถือว่าเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน เพราะการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ครูจะเป็นผู้ที่คอยอบรมสั่งสอน ควบคุมพฤติกรรมความมีวินัยในห้องเรียนไม่ให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดี เช่น การล้อเลียนครู ขอบเล่นในคณะที่ครูสอน การลักขโมยในห้องเรียน เป็นคนก้าวร้าวพูดจาไม่สุภาพ ชอบทำร้ายผู้อื่น เป็นต้น

2.4 การวิเคราะห์พหุระดับ

การวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามแนวใหม่ โดยมีแนวความคิดว่า นอกจากตัวแปรอิสระที่อยู่ในระดับเดียวกันจะมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามที่อยู่ในระดับเดียวกันแล้ว ตัวแปรอิสระที่อยู่ระดับสูงกว่าก็จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามด้วย ดังนั้นเทคนิคการวิเคราะห์นี้จึงเป็นการวิเคราะห์ที่คำนึงถึงโครงสร้างธรรมชาติของข้อมูล ซึ่งแบ่งข้อมูลออกเป็นระดับลดหลั่นกันไปเป็นสำคัญ เรียกว่า ข้อมูลพหุระดับ (Multilevel Data) ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเที่ยงตรงสูงและความคลาดเคลื่อนต่ำ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.4.1 ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ

การวิเคราะห์พหุระดับนั้นได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

Kreft & Leeuw (1991 : 54) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตั้งแต่สองระดับขึ้นไป

Morrison (1995 : 64) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่แยกความแปรปรวนที่มีอยู่ในตัวแปรตามให้เป็นไปตามโครงสร้างหรือธรรมชาติของข้อมูล

Kreft (1996 : 63) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ระดับเดียวกัน และต่างระดับกัน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2535 : 4) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง เทคนิควิธีทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระหลายตัว และตัวแปรอิสระเหล่านั้นสามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป โดยตัวแปรระดับเดียวกันต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และได้รับผลร่วมกันจากตัวแปรระดับอื่น ๆ

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2540 : 7) ให้ความหมายของการวิเคราะห์พหุระดับ หมายถึง แนวคิดใหม่ที่จัดข้อมูลเป็นระดับอย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป ตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล แล้วสร้างสมการอธิบายตัวแปรต้นในแต่ละระดับให้มีความเกี่ยวเนื่องกัน การอธิบายตัวแปรตามด้วยตัวแปรต้นสร้างมาจากสมการพยากรณ์ (Regression equation) เรียกว่า การวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการพยากรณ์ แต่ถ้าการวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับที่เป็นเชิงสาเหตุของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในรูป Path model เรียกว่า การวิเคราะห์พหุระดับของ Path model

ราชันย์ บุญธิมา (2542 : 20) ให้ความหมายของการวิเคราะห์หุระดับ โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1)การวิเคราะห์หุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป ด้วยการสร้างสมการการถดถอย หรือสมการการพยากรณ์ (Regression equation) แล้ววิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามในแต่ละระดับของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้นั้นเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

2)การวิเคราะห์หุระดับของการวิเคราะห์วิถี หมายถึง เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถจัดเป็นระดับได้อย่างน้อย 2 ระดับขึ้นไป แล้ววิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตามในรูป Path Model โดยที่ภายในตัวแปรแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลซึ่งกันและกัน สำหรับตัวแปรระหว่างระดับกันจะมีความสัมพันธ์เชิงลดหลั่น กล่าวคือ ตัวแปรที่จัดอยู่ในระดับที่สูงกว่า จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรในระดับที่ต่ำกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้นั้น เรียกว่า "ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง หรือค่าสัมประสิทธิ์เชิงสาเหตุ หรือค่าสัมประสิทธิ์พาธ"

จากที่กล่าวมาการวิเคราะห์หุระดับมี 2 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์หุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย และการวิเคราะห์หุระดับของการวิเคราะห์วิถี สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ให้ความหมายของการวิเคราะห์หุระดับในลักษณะของการวิเคราะห์ถดถอย ที่สรุปได้ว่า เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ตามลักษณะของระดับข้อมูลนั้น ค่าสัมประสิทธิ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในรูปค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์หุระดับ

ในการวิเคราะห์หุระดับได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ดังนี้

Raudenbush & Bryk(1992 : 5) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์หุระดับ มีวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์หุระดับ คือ เพื่อแบ่งความแปรปรวน (Variance) และความแปรปรวนร่วม (Covariance) ออกตามระดับของข้อมูล และเพื่อคำนวณค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกัน และที่อยู่ต่างระดับกัน

Morrison (1995 : 191) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์หุระดับ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของค่าพารามิเตอร์ (Parameter) ของตัวแปรที่จัดกลุ่มเป็นโครงสร้างของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 2 ระดับขึ้นไป และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรในแต่ละบุคคล

Draper (1995 : 117 – 118) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์หุระดับมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อทำให้ทราบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างระดับชั้น และเพื่อทำนายผลของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามของข้อมูลแต่ละระดับ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2535 : 7 – 8 ; 2532 : 4) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกันและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่อยู่ต่างระดับกัน เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หรือค่าพารามิเตอร์ระหว่างตัวแปรให้ผลการวิเคราะห์มีความเที่ยงตรงสูง และมีความคลาดเคลื่อนต่ำ และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดล (Adequacy of a model)

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2538 : 24) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลง (Change) หรือพัฒนาการ หรือการเจริญเติบโต (Growth) ของสิ่งที่ศึกษาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อประมาณค่าส่วนประกอบความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละตัว ตลอดจนวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรในแต่ละระดับว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อศึกษาผลของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามในแต่ละระดับ และเพื่อศึกษาผลของตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ถึงระดับหน่วยการวัดที่เล็กที่สุด และศึกษาว่าตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่อยู่ต่างระดับกันมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

นักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่าการวิเคราะห์พหุระดับมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายและหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับเดียวกัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่อยู่ต่างระดับกัน ให้ผลการวิเคราะห์มีความเที่ยงตรงสูงและมีความคลาดเคลื่อนต่ำ

2.4.3 ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์พหุระดับ

โดยทั่วไปเมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยนั้นจะเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่มีข้อตกลงเบื้องต้น ส่วนการวิเคราะห์พหุระดับนั้นมีแนวความคิดรากฐานมาจากการวิเคราะห์การถดถอยจึงมีข้อตกลงเบื้องต้นเช่นกัน โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นดังต่อไปนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2537 : 174 – 175)

ข้อที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

ข้อที่ 2 ตัวแปรอิสระแต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน จึงทำให้สามารถนำเอาอิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวมารวมกันได้ ซึ่งจะเท่ากับอิทธิพลของตัวแปรทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม แต่ถ้าตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อกันเอง ผลรวมของตัวแปรอิสระแต่ละตัวอาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าต่อตัวแปรตาม

ข้อที่ 3 ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่ควรมีความสัมพันธ์กันมาก เพราะถ้ามีความสัมพันธ์กันมากจะก่อให้เกิดปฏิกริยาต่อกันมีผลต่อตัวแปรตามอีกต่อหนึ่ง เรียกว่า Multicollinearity

ข้อที่ 4 ตัวแปรทุกตัวมีการกระจายแบบปกติ (Normal distribution) และมีค่าความแปรปรวนที่เหมือนกัน (Homocedasticity)

ข้อที่ 5 ตัวแปรตามจะต้องเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดประเภทช่วง และตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดประเภทช่วงหรือถ้าไม่มีระดับการวัดประเภทช่วงจะต้องเป็นตัวแปร 2 ด้าน

เท่านั้น (Dichotomous Variable) หรือ 2 กลุ่มเท่านั้น ไม่สามารถแบ่งออกเป็นหลายกลุ่มได้ (Dummy Variable) เมื่อแปลงเป็นตัวเลขเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จะต้องมีรหัส 0 และ 1 เท่านั้น

2.4.4 การวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์การถดถอย : กรณีที่มีสองระดับ

ในการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ถ้าจัดข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ คือ (ราชันย์ บุญธิมา, 2542 : 36 – 40)

ระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ X_1 และ X_2 ส่วนตัวแปรตามคือ Y

ระดับที่ 2 ข้อมูลระดับห้องเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ G_1 และ G_2

จัดข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ สามารถสร้างสมการเพื่ออธิบายตัวแปรตามด้วยตัวแปรอิสระของแต่ละระดับได้ ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียนกับตัวแปรตามระดับนักเรียน ดังนั้นรูปแบบสมการของข้อมูลระดับนักเรียนจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$Y_{ij} = b_{oj} + \sum b_{pj} X_{p_{ij}} + e_{ij}$$

หรือ

$$Y_{ij} = b_{oj} + b_{1j} X_{1ij} + b_{2j} X_{2ij} + e_{ij}$$

เมื่อ	Y_{ij}	แทน	ตัวแปรเกณฑ์ของนักเรียนแต่ละคน (i) ห้องเรียนที่ j
	X_{1ij}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 ของนักเรียนแต่ละคน (i) ในห้องเรียนที่ j
	X_{2ik}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 ของนักเรียนแต่ละคน (i) ในห้องเรียนที่ j
	b_{oj}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม (Y) ในห้องเรียนที่ j
	b_{1j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 (X_1) ที่มีต่อ Y_{ij}
	b_{2j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 (X_2) ที่มีต่อ Y_{ij}

e_{ij} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนแบบสุ่ม (Random error) ของนักเรียนแต่ละคนในห้องเรียนที่ j หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับนักเรียนในการทำนาย Y_{ij} นั้นเอง

จากสมการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนนี้ จะได้ค่า b_{0j} , b_{1j} และ b_{2j} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร X_1 และ X_2 ที่มีต่อ Y ในแต่ละห้องเรียนนั้น จากนั้นใช้ b_{0j} , b_{1j} และ b_{2j} ของแต่ละห้องเรียนเป็นตัวแปรสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลในระดับห้องเรียนต่อไป

ระดับที่ 2 ข้อมูลระดับห้องเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับห้องเรียน เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนกับตัวแปรตามระดับห้องเรียน ด้วยการนำค่า b_{0j} , b_{1j} และ b_{2j} ของแต่ละห้องเรียนที่วิเคราะห์ได้จากระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียนมาเป็นตัวแปรตาม ดังนั้นรูปสมการของข้อมูลระดับห้องเรียน จึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$b_{0j} = C_{00} + \sum C_{p1} G_{pj} + \alpha_{0j}$$

หรือ

$$b_{0j} = C_{00} + C_{01}G_{1j} + C_{02}G_{2j} + \alpha_{0j}$$

$$b_{1j} = C_{10} + C_{11}G_{1j} + C_{12}G_{2j} + \alpha_{1j}$$

$$b_{2j} = C_{20} + C_{21}G_{1j} + C_{22}G_{2j} + \alpha_{2j}$$

เมื่อ	b_{0j}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม (Y) ในห้องเรียนที่ j
	b_{1j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 (X_1) ที่มีต่อ Y_{ij}
	b_{2j}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 (X_2) ที่มีต่อ Y_{ij}
	G_{1j}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียนตัวที่ 1 ในห้องเรียนที่ j
	G_{2j}	แทน	ตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียนตัวที่ 2 ในห้องเรียนที่ j
	C_{00}	แทน	ค่าเฉลี่ยของ b_{0j}
	C_{01}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{0j}

C_{02}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{0j}
C_{10}	แทน	ค่าเฉลี่ยของ b_{1j}
C_{20}	แทน	ค่าเฉลี่ยของ b_{2j}
C_{11}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{1j}
C_{21}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{2j}
C_{12}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{1j}
C_{22}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{2j}
α_{0j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random Error) ของ b_{2j} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย b_{0j}
α_{1j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random Error) ของ b_{1j} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย b_{1j}
α_{2j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random Error) ของ b_{2j} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับห้องเรียนในการทำนาย b_{2j}

จากสมการดังกล่าวข้างต้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับห้องเรียนค่าอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งที่อยู่อธิบายไปยังอีกตัวแปรหนึ่ง ดังนี้ (ราชนันย์ บุญธิมา. 2542 : 36 – 40)

- C_{00} , C_{01} และ C_{02} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{0j}
- C_{10} , C_{11} และ C_{12} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{1j}
- C_{20} , C_{21} และ C_{22} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{2j}

จากการวิเคราะห์หุระดับดังกล่าว ได้มีผู้ที่ทำการวิจัย และศึกษาวิธีวิเคราะห์หุระดับไว้หลายท่าน ดังนี้

Hutchinson (1955 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินผลกระทบที่เกิดจากผลรวม ทั้งหมดในระดับกลุ่มที่มีต่อความก้าวหน้าในการศึกษา (Assessing the Impact of Aggregated group – Level Contextual Effects on Process in Education) โดยใช้การวิเคราะห์หุระดับมีข้อมูล 2 ระดับ คือ ข้อมูลระดับโรงเรียน และข้อมูลระดับนักเรียน สำหรับข้อมูลการศึกษา คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการอ่านเขียนของนักเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 โรงเรียน ที่อยู่ในการควบคุมดูแลขององค์การเพื่อการศึกษาส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศอังกฤษ ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 6 – 8 ปี และกลุ่มที่ 2 นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 8 – 10 ปี ตัวแปรผลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คะแนนมาตรฐานซึ่งได้จากแบบทดสอบการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า ความคลาดเคลื่อนในการวัดผลกระทบต่อความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของสัมประสิทธิ์ที่เกิดจากตัวแปรภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และผลที่เกิดจากตัวแปรในระดับนักเรียนต่อความคลาดเคลื่อนในการวัดผลกระทบต่อความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนนั้นจะมีมากกว่าตัวแปรระดับโรงเรียน แสดงว่าผลของนักเรียนขึ้นอยู่กับตัวแปรระดับนักเรียนมากกว่าตัวแปรระดับโรงเรียน

Hill, Kenneth & Holmes – Smith (1996 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน เพื่อศึกษาอิทธิพลของภูมิหลังของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์หุระดับ 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน ระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลแบบระยะยาว (Longitudinal data) กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 6,678 คน และครูจำนวน 365 คนจาก 59 โรงเรียน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษที่สัมพันธ์กับภูมิหลังของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมและเจตคติของนักเรียน การเรียนการสอนในชั้นเรียน ผลกระทบต่องานและการรับรู้ของครู ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนมี 4 แบบ คือ 1) รูปแบบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำนายได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 2) รูปแบบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำนายได้จากระดับการศึกษา โดยพิจารณาจากลักษณะภูมิหลังของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นก่อน 3) รูปแบบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่ประมาณค่าจากตัวแปรที่ใช้ในการทำนาย 8 ตัวแปร 4) รูปแบบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำนายได้จากเพศของนักเรียน

Victor (1997 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบจำลอง 3 รูปแบบที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง 3 รูปแบบ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน ได้จัดข้อมูลเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนักเรียน ระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ คะแนนสอบวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนสอบการอ่าน และสถานทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรระดับชั้นเรียน ได้แก่ ปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ และลักษณะการสอน 2 รูปแบบ คือ การสอนโดยใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลางและการสอนใช้ทักษะขั้นสูงในการสอน ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนทางสังคม และการยอมรับเป้าหมาย ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ ตัวแปรระดับชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการสอนของครู และภาพรวมขององค์การ มีความสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์ และการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Eckley (1998 : บทคัดย่อ) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มอำนาจของครู และรูปแบบความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มอำนาจของครูกับความเป็นผู้นำทางวิชาการในบริบทขององค์การทางการศึกษา ได้แก่ โครงสร้าง การบริหารทรัพยากรบุคคล การเมือง โดยมีการจัดระดับข้อมูลออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับครู และระดับผู้บริหาร ตัวแปรระดับครู ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ เพศ และระดับการศึกษา ส่วนตัวแปรระดับผู้บริหาร ได้แก่ โครงสร้างการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การเมือง และข้อมูลลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหาร การวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับโดยใช้การวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการการถดถอย (HLM regression analysis) ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรระดับครู คือ การเพิ่มอำนาจของครูเพิ่มขึ้นทำให้อำนาจของครูเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนอายุ เพศ และระดับการศึกษาของครูสามารถทำนายการเพิ่มอำนาจของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวแปรระดับผู้บริหาร คือ การเพิ่มอำนาจของครูและผู้ร่วมงานเกิดขึ้นเพื่อผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำที่เน้นโครงสร้าง

Yu (2001 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการลดหย่อนค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนในกลุ่มโรงเรียนรัฐบาลในเขตตะวันตกเฉียงเหนือ เขตนอกเมืองในรัฐโอไฮโอ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง มีรูปแบบการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียนและระดับโรงเรียน โดยตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ผลการเรียนก่อนหน้าได้รับสิทธิลดหย่อนค่าอาหารกลางวัน และผลการเรียนหลังจากได้รับสิทธิลดหย่อนค่าอาหารกลางวัน ส่วนตัวแปรโรงเรียน ได้แก่ เปอร์เซนต์ของนักเรียนที่มีสิทธิรับส่วนลดหย่อนค่าอาหารกลางวัน เปอร์เซนต์ของครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท และเปอร์เซนต์ของนักเรียนที่ถูกพักการเรียน

สำหรับการวัดผลการทดสอบประสิทธิภาพ มีการสอบนักเรียนจำนวน 5 วิชา ได้แก่ การเขียน การอ่าน พลเมือง คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ รวมคะแนนเต็มทั้งหมด 2,000 คะแนน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักเรียนเกรดหก (ปีการศึกษา 1999 และ 2000) โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐโอไฮโอ จำนวน 44 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 1,915 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) อิทธิพลของโรงเรียนสามารถสร้างความแตกต่างของผลการเรียนได้ โดยอิทธิพลของโรงเรียนอธิบายความแปรปรวนของผลการเรียนของนักเรียนได้ถึง 14% เมื่อมีการควบคุมผลการเรียนเบื้องต้นของนักเรียนและสถานภาพทางอาหารกลางวัน 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในเขตการศึกษาเดียวกันจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของผลการเรียนของนักเรียนเบื้องต้นในวิชาผสมปี 2000 วิชาผสมปี 1999 และวิชาคณิตศาสตร์ปี 2000 3) ผลกระทบของโรงเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดทั้งปีการศึกษาและเปลี่ยนแปลงไปตามรายวิชา แต่ค่อนข้างจะคงที่เมื่อรายวิชาเปลี่ยนแปลงไปเมื่อใช้ข้อมูลเดียวกันแทนที่จะใช้ข้อมูลข้ามปี ผลลัพธ์ของการวัดเกี่ยวข้องกับผลกระทบของโรงเรียน และอันดับของโรงเรียน

วราภรณ์ วิทโคโต (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ห้ำ้าตัวแปรพระระดับที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการเปรียบเทียบระหว่างเทคนิคโอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีควชัน กับเทคนิคเอชแอลเอ็ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 649 คน และครู 21 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์พระระดับ 2 ระดับ ด้วยเทคนิคโอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีควชัน กับเทคนิคเอชแอลเอ็ม ผลการศึกษาพบว่าการวิเคราะห์พระระดับด้วยเทคนิค โอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีควชันนั้น ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ เซาว์นปัญญา เจตคติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญในบางห้องเรียน แต่โดยเฉลี่ยทุกห้องไม่มีนัยสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งแตกต่างกับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็ม พบว่า เซาว์นปัญญาและเจตคติมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนตัวแปรระดับชั้นเรียนที่มีอิทธิพลต่อค่าคงที่อย่างมีนัยสำคัญในทั้งสองวิธีเหมือนกัน คือ ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน

ศิริรัตน์ สคุณพฤษ์(2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพระระดับของพัฒนาการทางการเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 512 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลการเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบทดสอบพื้นฐานความรู้เดิมแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ แบบวัดเซาว์นปัญญา แบบสอบถามคุณภาพการสอนของครู และแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางบ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์พระระดับเทคนิคเอชแอลเอ็มผลการศึกษาพบว่า 1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทาง

ตรงต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ พื้นฐานความรู้เดิม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทางอ้อมต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการสนับสนุนทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้ปกครอง 3) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าสภาพเริ่มต้นและอัตราพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ เขาวินิจฉัย เจตคติต่อการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คุณภาพการสอนของครู และตัวแปรตามเป็นเพศหญิง

บุญเรือง ศรีทรัพย์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียนโดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 54 โรงเรียน ห้องเรียน 378 ห้องเรียน และนักเรียน 14,465 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์พหุระดับรูปแบบระดับชั้นลดหลั่นเชิงเส้นแบบ 3 ระดับ ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็ม ข้อมูล 3 ระดับ ได้แก่ ข้อมูลระดับนักเรียน ข้อมูลระดับห้องเรียน และข้อมูลระดับโรงเรียนผลการศึกษาพบว่า 1) ตัวแปรความรู้เดิมของนักเรียน ลักษณะครอบครัวของนักเรียน ภูมิหลังของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน และเศรษฐกิจ เป็นองค์ประกอบระดับนักเรียนที่ทำให้เกิดความผันแปรในตัวแปรผลการเรียนรู้ของนักเรียน ระหว่างห้องเรียนที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกันและระหว่างโรงเรียน 2) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ ลักษณะครอบครัวของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน คุณวุฒิของครู และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 3) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ ความรู้เดิมของนักเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และประสบการณ์ในการสอนของครู และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของการใช้หลักสูตร 4) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ ลักษณะครอบครัวของนักเรียน บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรและประสิทธิ

ภาพการจัดการเรียนการสอน 5) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคติและแรงจูงใจต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ประสิทธิภาพการสอนของครู และประสบการณ์ในการสอนของครู และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน 6) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักเรียน ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน ความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารโรงเรียน ความเป็นผู้นำทางการของผู้บริหารและการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา 7) องค์ประกอบทางการศึกษาที่มีอิทธิพลการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วย ระดับนักเรียน ได้แก่ เพศ และความรู้เดิมของนักเรียน ระดับห้องเรียน ได้แก่ ขนาดของห้องเรียน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระดับโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษา และการบริหารโรงเรียน

ราชันย์ บุญธิมา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า

1) ผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงรายอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียว ต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย ส่วนระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางอ้อมอย่างเดียวต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย สำหรับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและความถนัดทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย

3) คุณภาพการสอนของครูมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน ส่วนบรรยากาศในชั้นเรียน และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีอิทธิพลทางอ้อมอย่างเดียวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จังหวัดเชียงราย รายห้องเรียน สำหรับระดับการพัฒนาการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน

4) การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียวต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน ส่วนบรรยากาศในโรงเรียนและความคาดหวังทางการศึกษาของชุมชนมีอิทธิพลทางอ้อม ต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน สำหรับพฤติกรรมร่วมมือของผู้บริหาร และความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อค่าเฉลี่ยผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย รายโรงเรียน

จากการศึกษาทฤษฎี เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พระระดับได้อาศัยแนวคิดในการวิเคราะห์พระระดับของการวิเคราะห์การถดถอยมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยในการศึกษา ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือตัวแปรนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานครในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในลักษณะการศึกษาสัมพันธ์ (Correlation Study) ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ที่เปิดสอนประเภทช่างอุตสาหกรรม จำนวนอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด 367 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,580 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ที่เปิดสอนประเภทช่างอุตสาหกรรม จำนวนอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด 250 คน นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เกณฑ์ตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด.2543 : 40) ได้จำนวน 355 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1.สำรวจอาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิค มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ที่เปิดสอนประเภทช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร มีจำนวนทั้งหมด 355 คน

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตามตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวน 250 คน

3. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิค โดยการเทียบสัดส่วน

4. สุ่มอาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิค โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก สรุปได้ดังตารางที่ 3.1

5. สํารวจนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิค ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร มีจำนวน 4,580 คน สรุปได้ดังตารางที่ 3.2

6. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตามตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวน 355 คน

7. กำหนดขนาดตัวอย่างในแต่ละวิทยาลัยเทคนิค และประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยการเทียบสัดส่วน

8. สุ่มนักเรียนในแต่ละแผนกวิชาของแต่ละวิทยาลัยเทคนิค โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากสรุปได้ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างใน
วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนกวิชาช่าง

วิทยาลัยเทคนิค	แผนกวิชาช่าง	จำนวนอาจารย์ผู้สอน (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ดอนเมือง	ช่างยนต์	20	15
	กลโรงงาน	11	7
	เชื่อมโลหะ	12	8
	ไฟฟ้า	18	12
	อิเล็กทรอนิกส์	15	10
	ก่อสร้าง	12	8
	เทคนิคสถาปัตยกรรม	11	7
	เทคนิคแวนตาและเลนส์	8	5
มินบุรี	ไฟฟ้ากำลัง	22	15
	อิเล็กทรอนิกส์	19	13
	ก่อสร้าง	21	15
	การพิมพ์	15	10
ราชสีหราชาราม	ช่างยนต์	22	15
	กลโรงงาน	20	14
	เชื่อมโลหะ	18	12
	ไฟฟ้ากำลัง	10	8
	อิเล็กทรอนิกส์	12	10
	ก่อสร้าง	15	12
	เทคนิคสถาปัตยกรรม	7	5
กาญจนนาภิเษกมหานคร	ช่างยนต์	19	13
	กลโรงงาน	17	13
	เชื่อมโลหะ	18	13
	ไฟฟ้ากำลัง	15	10
	รวม	367	250

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2545

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากร นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามวิทยาลัยเทคนิคและแผนกวิชาช่าง

วิทยาลัยเทคนิค	แผนกวิชาช่าง	จำนวนนักเรียน (คน)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
ดอนเมือง	ช่างยนต์	86	78	54	218
	กลโรงงาน	123	66	55	244
	เชื่อมโลหะ	66	53	42	161
	ไฟฟ้า	92	106	89	287
	อิเล็กทรอนิกส์	93	75	42	210
	ก่อสร้าง	123	40	83	246
	เทคนิคสถาปัตยกรรม	79	33	36	148
	เทคนิคแวนตาและเลนส์	27	25	31	83
	มีนบุรี	ไฟฟ้ากำลัง	45	65	44
อิเล็กทรอนิกส์		43	69	35	147
ก่อสร้าง		46	13	19	78
การพิมพ์		58	58	57	173
ราชสีหราชาม	ช่างยนต์	204	61	55	320
	กลโรงงาน	81	61	35	177
	เชื่อมโลหะ	25	10	19	54
	ไฟฟ้ากำลัง	98	53	37	188
	อิเล็กทรอนิกส์	86	60	39	185
	ก่อสร้าง	45	17	25	87
	เทคนิคสถาปัตยกรรม	28	16	17	61
	กาญจนภิเษก มหานคร	ช่างยนต์	118	98	146
กลโรงงาน		132	114	138	384
เชื่อมโลหะ		108	67	140	315
ไฟฟ้ากำลัง		82	79	137	298
รวม		1,888	1,317	1,375	4,580

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2545

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
วิทยาลัยเทคนิคและแผนกวิชาช่าง

วิทยาลัยเทคนิค	แผนกวิชาช่าง	จำนวนนักเรียน (คน)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
ดอนเมือง	ช่างยนต์	7	6	4	17
	กลโรงงาน	10	5	4	19
	เชื่อมโลหะ	5	4	3	12
	ไฟฟ้า	7	8	7	22
	อิเล็กทรอนิกส์	7	6	3	16
	ก่อสร้าง	10	3	6	19
	เทคนิคสถาปัตยกรรม	6	3	3	12
	เทคนิคแวนตาและเลนส์	2	2	2	6
มีนบุรี	ไฟฟ้า	4	5	3	12
	อิเล็กทรอนิกส์	3	5	3	11
	ก่อสร้าง	4	1	2	7
	การพิมพ์	5	4	4	13
ราชสีหราชาม	ช่างยนต์	16	5	4	25
	กลโรงงาน	6	5	3	14
	เชื่อมโลหะ	2	1	2	5
	ไฟฟ้ากำลัง	6	4	3	13
	อิเล็กทรอนิกส์	7	5	3	15
	ก่อสร้าง	4	1	2	7
	เทคนิคสถาปัตยกรรม	2	1	2	5
กาญจนภิเษก มหานคร	ช่างยนต์	9	8	11	28
	กลโรงงาน	10	9	11	30
	เชื่อมโลหะ	8	5	11	24
	ไฟฟ้ากำลัง	6	6	11	23
รวม		146	102	107	355

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ชั้นปี ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา รายได้รวมของบิดา - มารดา หรือผู้ปกครอง เกรดเฉลี่ยสะสม แผนกวิชาที่สังกัด สถานศึกษา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูที่บิดา - มารดาปฏิบัติในครอบครัว ทางด้าน การให้ความรู้ คำแนะนำปรึกษา มีจำนวน 13 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างบิดา - มารดาและบุตร ทางด้านความผูกพัน ความรักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกันในครอบครัว มีจำนวน 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ลักษณะการควบคุมตนเองของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม มีจำนวน 14 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ถามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง การแสดงออกในลักษณะการคิด การพูด การกระทำและการแสดงความคิดเห็น มีจำนวน 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัย ที่แสดงออกในด้านความประพฤติปฏิบัติที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีจำนวน 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิมารศึกษา แผนกวิชาที่สังกัด สถานศึกษา

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบของอาจารย์ ภาระกิจหน้าที่ที่อาจารย์ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนแก่นักเรียน โดยอาศัยพื้นฐานของกฎระเบียบ จรรยาบรรณ และคุณธรรม มีจำนวน 12 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง หรือแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา ทั้งทางด้านการแต่งกายและมีความประพฤติดี มีจำนวน 9 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน เป็นการปลูกฝังเกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม มีจำนวน 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร

3.01 - 4.00	หมายถึง	มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก
2.01 - 3.00	หมายถึง	มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี
1.01 - 2.00	หมายถึง	มีผลการเรียนอยู่ในระดับพอใช้
0.00 - 1.00	หมายถึง	มีผลการเรียนอยู่ในระดับอ่อน

การแปลความหมายของคะแนนในแบบสอบถามฉบับที่ 1 ตอนที่ 2-6 และฉบับที่ 2 ตอนที่ 2-4 มีดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตรดังนี้

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ นิยามศัพท์เฉพาะ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	n	แทน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

5.4 นำค่าดัชนีที่ได้แต่ละข้อไปเกี่ยวกับเกณฑ์ โดยมีการพิจารณาดังนี้

ค่า $IOC \geq 0.5$ แสดงว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่า $IOC \leq 0.5$ แสดงว่า ข้อคำถามวัดไม่ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ

5.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try - out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประมาณ 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด . 2543 : 96)

สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ตารางที่ 3.4 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง
ฉบับที่ 1 ระดับนักเรียน	
1.การอบรมเลี้ยงดู	.80
2.ความสัมพันธ์ในครอบครัว	.85
3.ความรับผิดชอบ	.93
4.ความเชื่อมั่นในตนเอง	.83
5.พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย	.92
ฉบับที่ 2 ระดับอาจารย์ผู้สอน	
6.ความรับผิดชอบของอาจารย์	.90
7.กฎระเบียบข้อบังคับ	.86
8.การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน	.86

7.จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยกระทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาต จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อทำหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร เพื่อนำมาขออนุญาตและขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ธันวาคม 2545 - มกราคม 2546 โดยมีรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	เก็บข้อมูลวันที่ 12 มกราคม 2546
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	เก็บข้อมูลวันที่ 4 มกราคม 2546
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม	เก็บข้อมูลวันที่ 10 มกราคม 2546
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	เก็บข้อมูลวันที่ 29 ธันวาคม 2545

3. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ไปมอบให้ผู้บริหารสถานศึกษา และส่งมอบแบบสอบถาม ขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้แก่นักเรียนและอาจารย์ผู้สอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองโดยผู้วิจัย กระทำการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 355 คน ได้รับคืน จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ 250 คน ได้รับคืน 250 คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยการดำเนินการวิเคราะห์หาข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มาวิเคราะห์หา ความถี่และหาค่าร้อยละ

1.1 ค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

สูตร

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. นำข้อมูลในแบบสอบถามตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ . 2543 : 162)

สูตร

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{n \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{n \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร X กับ Y
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	ΣX	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากชุด X
	ΣY	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากชุด Y
	ΣX^2	แทน	ผลรวมกำลังสองจากข้อมูลชุด X
	ΣY^2	แทน	ผลรวมกำลังสองจากข้อมูลชุด Y
	ΣXY	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อมูล X และ Y

3.2 การทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t - test
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 325)

สูตร

$$t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบที
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. วิเคราะห์หาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hierarchical Linear Model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียน และระดับอาจารย์ผู้สอน

4.1 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (Coefficient of Determination) หรือ
ประสิทธิภาพการทำนายที่คำนวณได้จากผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมเอชแอลเอ็มดังนี้ (ศิริชัย
กาญจนาวาสี . 2535 : 12)

4.1.1 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายจากการวิเคราะห์ระดับนักเรียน

$$R^2_{HLM} = \frac{\sigma_1^2 - \sigma_2^2}{\sigma_1^2}$$

เมื่อ	R^2_{HLM}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
	σ^2_1	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยจากการวิเคราะห์ ขั้นโมเดลศูนย์ (Null Model)
	σ^2_2	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยจากการวิเคราะห์ ขั้นโมเดลอย่างง่าย (Simple Model)

4.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายจากการวิเคราะห์ระดับอาจารย์ผู้สอน

$$R^2_{HLM} = \frac{\sigma^2_3 - \sigma^2_4}{\sigma^2_3}$$

เมื่อ	R^2_{HLM}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
	σ^2_3	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยจากการวิเคราะห์ ขั้นโมเดลอย่างง่าย (Simple Model)
	σ^2_4	แทน	ความแปรปรวนภายในหน่วยจากการวิเคราะห์ ขั้นโมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical Model)

5. หาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hierarchical Linear Model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ระดับนักเรียน (Micro Level หรือ Within – School Analysis)

มีขั้นตอนการวิเคราะห์ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

5.1.1 วิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null Model)

เป็นการวิเคราะห์ขั้นแรก เพื่อให้เห็นภาพรวมของตัวแปรตาม โดยไม่มีตัวแปรอิสระใด ๆ เข้ามาร่วมพิจารณา และเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรตามมีความแปรปรวนภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพอที่จะวิเคราะห์หาตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในขั้นต่อไปหรือไม่

การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอชแอลเอ็มจะแบ่งผลของพารามิเตอร์ออกเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) และอิทธิพลสุ่ม (Random Effect)

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) จะใช้ t – test ในการทดสอบสมมติฐาน ถ้าปฏิเสธสมมติฐาน ($\gamma_{00} \neq 0$) แสดงว่า ค่าคงที่ (Intercept) และตัวแปรอิสระส่ง

ผลต่อ Y_{ij} แต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน ($\gamma_{00} = 0$) แสดงว่า ค่าคงที่ (Intercept) และตัวแปรอิสระไม่ส่งผลต่อ Y_{ij}

การทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์) จะใช้ χ^2 - test ในการทดสอบสมมติฐาน ถ้าปฏิเสธสมมติฐาน แสดงว่า พารามิเตอร์ b_{01} มีความแปรปรวนระหว่างหน่วย จึงสมเหตุสมผลที่จะหาตัวแปรอิสระระหว่างหน่วยมาอธิบายความแปรปรวนแต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน แสดงว่า พารามิเตอร์ b_{01} ไม่มีความหมายระหว่างหน่วย ซึ่งสามารถตั้งข้อจำกัดให้เป็นค่าคงที่ในการวิเคราะห์ได้

5.1.2 วิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple Model)

เป็นการวิเคราะห์โดยนำตัวแปรอิสระระดับนักเรียน (Micro level) เข้ามาวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อ b_{01} หรือ b_{1j} หรือไม่ ตลอดจนเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างหน่วยที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระระดับอาจารย์ผู้สอนในขั้นต่อไปหรือไม่

2. วิเคราะห์ระดับอาจารย์ผู้สอน (Macro Level)

เป็นการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical Model) โดยนำตัวแปรอิสระระดับนักเรียนที่ผ่านการวิเคราะห์ และพิจารณาว่าเหมาะสมจากการวิเคราะห์ระดับนักเรียน มาวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรอิสระระดับนักเรียน เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อตัวแปรระดับนักเรียน

การทดสอบอิทธิพลคงที่ (fixed effect) จะใช้ t - test ในการทดสอบสมมติฐาน และการทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ จะใช้ χ^2 - test ในการทดสอบสมมติฐานเช่นเดียวกับการทดสอบโมเดลอย่างง่าย (Simple Model)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการควมมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับ ประถมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรระดับ อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยใน ห้องเรียน และพฤติกรรมการควมมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัย เทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การ เสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กับพฤติกรรมการควมมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรในระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอน ที่ส่งผลต่อพฤติ การควมมีระเบียบวินัยและสร้างสมการการพยากรณ์พฤติกรรมการควมมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ของตัวแปรระดับนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการควมมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ ๖ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 6 โมเดลหุระดับของตัวแปรระดับนักเรียนกับตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนส่งผล ต่อพฤติกรรมการควมมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R^2_{HLM}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมเอชแอลเอ็ม
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
t	แทน	ค่าสถิติใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของอิทธิพลคงที่ (fixed effect)
χ^2	แทน	ค่าสถิติใช้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของอิทธิพลสุ่ม (random effect)
Y	แทน	พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในข้อมูลระดับนักเรียน (หน่วยการวิเคราะห์ของนักเรียนแต่ละคน)
\bar{Y}	แทน	พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในข้อมูลระดับอาจารย์ผู้สอน (หน่วยการวิเคราะห์ของนักเรียนแต่ละแผนกวิชา)
X_1	แทน	การอบรมเลี้ยงดู
X_2	แทน	ระดับการศึกษาของบิดา
X_3	แทน	ระดับการศึกษาของมารดา
X_4	แทน	ความสัมพันธ์ในครอบครัว
X_5	แทน	สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว
X_6	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_7	แทน	ความรับผิดชอบ
X_8	แทน	ความเชื่อมั่นในตนเอง
X_9	แทน	ความรับผิดชอบของอาจารย์
X_{10}	แทน	กฎระเบียบข้อบังคับ
X_{11}	แทน	การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
—————▶	แทน	ค่าที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน
-----▶	แทน	ค่าที่แสดงความแปรปรวนเพียงพอที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	335	94.40
หญิง	20	5.60
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 94.40 และเพศหญิง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปวช.1	149	42.00
ปวช.2	115	32.40
ปวช.3	91	25.60
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามชั้นปวช.1 มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 ชั้นปวช.2 มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 และชั้นปวช.3 มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษาและแผนกวิชาช่าง

สถานศึกษา	แผนกวิชาช่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดอนเมือง	ช่างยนต์	17	4.80
	ช่างกลโรงงาน	19	5.40
	ช่างเชื่อมโลหะ	12	3.40
	ช่างไฟฟ้ากำลัง	22	6.20
	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	16	4.50
	ช่างก่อสร้าง	19	5.40
	ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม	12	3.40
	ช่างเทคนิคการแวนตาและเลนส์	6	1.70
มีนบุรี	ช่างไฟฟ้ากำลัง	12	3.40
	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	11	3.10
	ช่างก่อสร้าง	7	2.00
	ช่างการพิมพ์	13	3.70
ราชสีหราชาราม	ช่างยนต์	25	7.0
	ช่างกลโรงงาน	14	3.90
	ช่างเชื่อมโลหะ	5	1.40
	ช่างไฟฟ้ากำลัง	13	3.70
	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	15	4.20
	ช่างก่อสร้าง	7	2.00
	ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม	5	1.40
กาญจนภิเษกมหานคร	ช่างยนต์	28	7.90
	ช่างกลโรงงาน	30	8.50
	ช่างเชื่อมโลหะ	24	6.80
	ช่างไฟฟ้ากำลัง	23	6.50
รวม		355	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคดอนเมือง แผนกช่างยนต์ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ช่างกลโรงงาน มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ช่างเชื่อมโลหะ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 22 คน คิด

เป็นร้อยละ 6.20 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ช่างก่อสร้าง มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ช่างเทคนิคแวนตาและเลนส์ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

ด้านนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคมีนบุรี แผนกไฟฟ้ากำลังมีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ช่างก่อสร้าง มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ช่างการพิมพ์ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ด้านนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคราชสีหราชาราม แผนกช่างยนต์ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ช่างกลโรงงาน มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 ช่างเชื่อมโลหะ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 ช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 ช่างก่อสร้าง มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40

ด้านนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร แผนกช่างยนต์ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ช่างกลโรงงาน มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ช่างเชื่อมโลหะ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 ช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม

สถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ดอนเมือง	123	34.60
มีนบุรี	43	12.10
ราชสีหราชาราม	84	23.70
กาญจนาภิเษกมหานคร	105	29.60
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม เทคนิคดอนเมือง มีจำนวน 123 คิดเป็นร้อยละ 34.60 เทคนิคดอนเมือง มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 เทคนิคราชสีหราชาราม มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 และเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของอาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	216	86.40
หญิง	34	13.60
รวม	250	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	192	76.80
สูงกว่าปริญญาตรี	58	23.20
รวม	250	100.00
3.สถานศึกษา / แผนกวิชาช่าง		
- ดอนเมือง		
ช่างยนต์	15	6.00
ช่างกลโรงงาน	7	2.80
ช่างเชื่อมโลหะ	8	3.20
ช่างไฟฟ้ากำลัง	12	4.80
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	10	4.00
ช่างก่อสร้าง	8	3.20
ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม	7	2.80
ช่างเทคนิคการვნตาและเลนส์	5	2.00
- มินบุรี		
ช่างไฟฟ้ากำลัง	15	6.00
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	13	4.00
ช่างก่อสร้าง	15	5.60
ช่างการพิมพ์	10	4.80
- ราชสีหราชาม		
ช่างยนต์	15	2.00
ช่างกลโรงงาน	14	5.60
ช่างเชื่อมโลหะ	12	4.80
ช่างไฟฟ้ากำลัง	8	3.20

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่างก่อสร้าง	12	4.80
ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม - กาญจนภิเษกมหานคร	5	2.00
ช่างยนต์	13	5.20
ช่างกลโรงงาน	13	5.20
ช่างเชื่อมโลหะ	13	5.20
ช่างไฟฟ้ากำลัง	10	4.00
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามมีเพศชาย จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40 และเพศหญิงจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60

ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 76.80 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20

ด้านสถานศึกษาและแผนกวิชาช่าง พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคตอนเมือง แผนกช่างยนต์ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ช่างกลโรงงาน มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ช่างเชื่อมโลหะ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 ช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ช่างก่อสร้าง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ช่างเทคนิคแว่นตาและเลนส์ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

ส่วนอาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคมีนบุรี แผนกไฟฟ้ากำลังมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 ช่างก่อสร้าง มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ช่างการพิมพ์ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ส่วนอาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคราชสีหราชราม แผนกช่างยนต์ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ช่างกลโรงงาน มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 ช่างเชื่อมโลหะ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ช่างก่อสร้าง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

ส่วนอาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามเทคนิคกาญจนภิเษกมหานคร แผนกช่างยนต์ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 ช่างกลโรงงาน มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20

ช่างเชื่อมโลหะ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 ช่างไฟฟ้ากำลัง มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอน และพฤติกรรมความ มีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D	การแปลความหมาย
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.68	0.51	ดี
รวม	2.68	0.51	ดี

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.68$)

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาบิดา		
ประถมศึกษา	163	45.90
มัธยมศึกษาตอนต้น	75	21.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	50	14.10
ปวส./อนุปริญญาตรี	44	12.40
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	23	6.50
รวม	355	100.00
2. ระดับการศึกษามารดา		
ประถมศึกษา	194	54.60
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	15.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	56	15.80
ปวส./อนุปริญญาตรี	35	9.90
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	16	4.50
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีบิดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ระดับปวส. หรืออนุปริญญาตรี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

สำหรับการศึกษาของมารดา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 ระดับปวส.หรืออนุปริญญาตรี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม

สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

รายได้/เดือน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	157	44.20
10,001 - 20,000	135	38.00
20,001 - 30,000	30	8.50
30,001 - 40,000	18	5.10
40,001 - 50,000	5	1.40
มากกว่า 50,000	10	2.80
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว โดยมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 รายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 รายได้ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 รายได้ระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 รายได้ระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 และรายได้มากกว่า 50,000 บาท มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการ
อบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย
เทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.เมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือ บิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี	4.13	0.93	มาก
2.บิดามารดาให้นักเรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และท่านจะช่วยเหลือเมื่อแก้ปัญหาไม่ได้	3.73	1.05	มาก
3.เมื่อนักเรียนมีปัญหาเช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อน จะปรึกษาบิดามารดา	3.18	1.22	ปานกลาง
4.เมื่อนักเรียนทำผิด บิดามารดาจะให้โอกาสชี้แจงเหตุผลก่อน	3.66	1.08	มาก
5.เวลาที่นักเรียนทะเลาะกับพี่ๆน้องๆบิดามารดาจะตัดสินโดยไม่ลำเอียง	3.70	1.19	มาก
6.บิดามารดาสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในวิทยาลัยของนักเรียน	3.67	1.12	มาก
7.บิดามารดาส่งเสริมให้นักเรียนเรียนวิชาที่ถนัด	4.13	1.04	มาก
8.บิดามารดายกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำความดี	3.67	1.10	มาก
9.บิดามารดาแนะนำการศึกษาต่อ หรือการเลือกอาชีพตามที่นักเรียนชอบ	3.78	1.14	มาก
10.เมื่อนักเรียนมีปัญหา ไม่กล้าปรึกษาบิดามารดาเพราะกลัวท่านดุ	3.07	1.23	ปานกลาง
11.บิดามารดาคอยย้ำให้นักเรียนทำตามในสิ่งที่ท่านต้องการ	3.23	1.24	ปานกลาง
12.บิดามารดาอบรมความประพฤติ มารยาท และการพูดจาของนักเรียน	3.75	1.04	มาก
13.บิดามารดาไม่ให้ออกาสนักเรียนในการทำอะไรตามลำพัง	2.89	1.31	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.58	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าการยอมรับเลี้ยงดูของบิดามารดาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.89 - 4.13 ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 9 รายการและอยู่ในระดับปานกลาง 4 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือบิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ($\bar{X}=4.13$)ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และบิดามารดาส่งเสริมให้นักเรียนเรียนวิชาที่ถนัด ($\bar{X} =4.13$)ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ บิดามารดาแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักเรียนชอบ($\bar{X} =3.78$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บิดามารดาไม่ให้โอกาสนักเรียนในการทำอะไรตามลำพัง($\bar{X} =3.78$)ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.บิดามารดาดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด	3.86	1.00	มาก
2.นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา	4.10	0.82	มาก
3.สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองกัน	3.94	0.93	มาก
4.บิดามารดาและนักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว	3.87	1.84	มาก
5.บิดามารดาให้เกียรติซึ่งกันและกันไม่แสดงอำนาจข่มอึกฝ่ายหนึ่ง	3.82	1.04	มาก
6.สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.91	0.93	มาก
7.บิดามารดาคอยให้กำลังใจเมื่อนักเรียนรู้สึกท้อแท้	3.74	1.09	มาก
8.สมาชิกในครอบครัวมีการให้อภัยและปลอบใจเมื่อนักเรียนทำผิดพลาด	3.66	1.06	มาก
9.นักเรียนมีความเสียสละ แบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกันระหว่างพี่น้อง	3.74	0.94	มาก
10.สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุด	3.01	1.30	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.76	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในครอบครัวของในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.01 - 4.10 ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 9 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ($\bar{X} = 4.10$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองกัน ($\bar{X} = 3.94$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุด ($\bar{X} = 3.01$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. นักเรียนเข้าเรียนตรงตามเวลาที่กำหนดในชั้นเรียน	3.74	0.94	มาก
2. นักเรียนพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด	3.79	0.93	มาก
3. นักเรียนนั่งทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อย แม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน	2.93	1.11	ปานกลาง
4. นักเรียนตั้งใจฟังอาจารย์ทุกวิชา ไม่เฉพาะแต่วิชาที่นักเรียนชอบ	3.34	0.97	ปานกลาง
5. นักเรียนห้ามเพื่อนในชั้นไม่ให้รบกวนหรือขัดขวางการทำงานของผู้อื่น	3.07	1.03	ปานกลาง
6. นักเรียนสนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ปฏิบัติต่ออาจารย์ด้วยความเคารพ	3.50	0.98	มาก
7. นักเรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมมือทำงานบางอย่างที่จำเป็นต้องทำให้เสร็จทัน	3.66	0.91	มาก
8. นักเรียนช่วยดูแลและเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ของวิทยาลัย	3.62	0.96	มาก
9. นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.73	0.83	มาก
10. นักเรียนรู้จักให้เกียรติคนอื่น	3.80	0.85	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
11. นักเรียนส่งเสริมให้เพื่อน ได้พูดแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.73	0.92	มาก
12. นักเรียนร่วมทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมชั้น	3.52	0.96	มาก
13. นักเรียนห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่น	2.94	1.18	ปานกลาง
14. นักเรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ , ศาสนา, เพศ	3.75	1.01	มาก
รวมเฉลี่ย	3.50	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร มีความรับผิดชอบ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.01$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.93 - 3.80 ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 10 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนรู้จักให้เกียรติคนอื่น ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักเรียนพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด ($\bar{X} = 3.79$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนนั่งทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อย แม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน ($\bar{X} = 2.93$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับความ
เชื่อมั่นในตนเองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค
เขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. คำแนะนำของผู้อื่นมีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียน	3.63	0.89	มาก
2. เมื่อเรียนวิชาปฏิบัติ นักเรียนสามารถลงมือทำงานด้วยความมั่นใจ	3.82	0.80	มาก
3. เมื่อถูกออกไปรายงานหน้าชั้นเรียนนักเรียนรู้สึกกระตือรือร้น และตั้งใจทำอย่างดี	3.45	0.92	ปานกลาง
4. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง	3.87	0.88	มาก
5. นักเรียนกล้าทำในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ	3.34	0.97	ปานกลาง
6. นักเรียนกล้าคิดและทำเรื่องแปลก ๆ	3.21	1.02	ปานกลาง
7. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนกับอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น	3.35	0.98	ปานกลาง
8. นักเรียนกล้าแสดงท่าทางแปลก ๆ ในที่ชุมชน	2.73	1.17	ปานกลาง
9. นักเรียนสามารถแสดงความเป็นผู้นำเมื่อเกิดปัญหาในการทำงานกลุ่ม	3.32	0.94	ปานกลาง
10. นักเรียนยกมือถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจในการเรียนการสอน	3.17	1.11	ปานกลาง
11. นักเรียนสามารถตอบคำถามของอาจารย์ได้อย่างมั่นใจ	3.22	0.91	ปานกลาง
12. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาในการเรียนการสอน	3.28	0.94	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.36	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.73 - 3.87 ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 9 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ($\bar{X}=3.87$) ซึ่งมีการปฏิบัติ

อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เมื่อเรียนวิชาปฏิบัติ นักเรียนสามารถลงมือทำงานด้วยความมั่นใจ ($\bar{X}=3.82$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนกล้าแสดงท่าทางแปลก ๆ ในที่ชุมชน ($\bar{X}=2.73$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ท่านอบรม สั่งสอนนักเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี	4.25	0.69	มาก
2. ท่านเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ให้นักเรียนอย่างเต็มความสามารถ	4.25	0.62	มาก
3. เมื่อนักเรียนทำผิดกฎระเบียบ ท่านอบรมสั่งสอนและชี้แนะสิ่งที่ถูกต้อง	4.23	0.68	มาก
4. ท่านตักเตือนนักเรียนที่พูดจាក้าวร้าว ไม่สุภาพต่อผู้อื่น	4.08	0.80	มาก
5. ท่านชี้แนะนักเรียนที่ประพฤติไม่เหมาะสมให้หาวิธีการปฏิบัติตนที่ดี	4.12	0.76	มาก
6. ท่านอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น	4.19	0.75	มาก
7. ท่านอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันให้ผู้อื่น	4.13	0.80	มาก
8. ท่านชี้แนะนักเรียนให้รู้ว่าต้องเคารพในสิทธิของผู้อื่น	4.18	0.73	มาก
9. ท่านทำตัวเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน	4.13	0.70	มาก
10. ท่านว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่สูบบุหรี่ เสพสุรายาเสพติดในห้องเรียนและในสถานศึกษา	4.28	0.71	มาก
11. เมื่อนักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนท่านจะพูดคุยซักถามและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง	4.08	0.80	มาก
12. ท่านว่ากล่าวนักเรียนเมื่อส่งเสียงดัง ขณะที่กำลังเรียนในห้องเรียน	4.27	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	4.18	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.08 - 4.28 ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 12 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่สูบบุหรี่ เสพสุรา ยาเสพติดในห้องเรียนและในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านว่ากล่าวนักเรียนเมื่อส่งเสียงดัง ขณะที่กำลังเรียนในห้องเรียน ($\bar{X} = 4.27$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านตักเตือนนักเรียนที่พูดจากร้าวไม่สุภาพต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.08$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อนักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนท่านจะพูดคุยซักถามและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.08$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ท่านได้ดูแลกดขี่เรื่องการแต่งกายของนักเรียนที่ไม่ถูกระเบียบ	4.11	0.71	มาก
2. นักเรียนแต่งกายผิดระเบียบเพราะไม่มีอาจารย์ตักเตือนหรือลงโทษ	3.50	1.03	มาก
3. ท่านลงโทษนักเรียนไว้ผมยาวเกินกว่าระเบียบที่กำหนดเพราะเลียนแบบแฟชั่นและดารา	3.66	0.87	มาก
4. ท่านมีการชี้แจงแนะนำเรื่องการแต่งกายที่ถูกระเบียบ	4.05	0.78	มาก
5. ก่อนเข้าชั้นเรียนมีการตรวจระเบียบการแต่งกาย หรือชุดปฏิบัติงาน	3.86	0.82	มาก
6. มีการตัดคะแนนเรื่องการแต่งกายนักเรียนที่ผิดระเบียบ	3.83	0.94	มาก
7. มีการควบคุมความประพฤติของนักเรียน ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท	4.01	0.79	มาก
8. มีการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียนที่ทำผิดระเบียบเช่น ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท เล่นการพนัน ชู้สาว เป็นต้น	3.95	0.85	มาก
9. ท่านมีการลงโทษนักเรียนที่หลบเลี่ยงกิจกรรมที่ทางสถานศึกษากำหนด	3.77	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กฎระเบียบข้อบังคับของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.11 อยู่ในระดับมาก 9 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้ดูแลกวาดชั้นเรื่องการแต่งกายของนักเรียนที่ไม่ถูกระเบียบ ($\bar{X}=4.11$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านมีการชี้แจงแนะนำเรื่องการแต่งกายที่ถูกระเบียบ ($\bar{X}=4.05$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนแต่งกายผิดระเบียบเพราะไม่มีอาจารย์ตักเตือนหรือลงโทษ ($\bar{X}=3.50$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.ท่านยกย่องนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดี มีระเบียบวินัย	4.20	0.70	มาก
2.ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.78	0.81	มาก
3.เมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนสาย ท่านแนะนำและตักเตือน	4.13	0.61	มาก
4.ท่านให้นักเรียนมีส่วนร่วมสอดส่องดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น ปิดก๊อกน้ำ ประหยัดไฟฟ้า	4.06	0.69	มาก
5.ท่านจัดเวรให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบทำความสะอาดห้องเรียน หรือโรงฝึกงาน	3.86	0.88	มาก
6.ท่านชี้แนะนักเรียนที่ไม่ยอมเรียน และชอบเล่นในขณะ ที่สอน	4.12	0.67	มาก
7.ท่านชี้แนะการประพฤติตนที่ดีตามกฎระเบียบในห้องเรียน	4.12	0.66	มาก
8.ท่านให้นักเรียนช่วยกันกำหนดกฎระเบียบวินัยในห้องเรียน	3.82	0.83	มาก
9.ท่านสอดแทรกการอบรมปลูกฝังลักษณะนิสัยพฤติกรรมที่ดีแก่นักเรียน เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ เป็นต้น	4.16	0.63	มาก
10.ท่านคอยติดตามดูแลความประพฤติของนักเรียน	4.02	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย	4.02	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.02$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.78 - 4.20 อยู่ในระดับมาก 10 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านยกย่องนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดี มีระเบียบวินัย ($\bar{X} = 4.20$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนสาย ท่านแนะนำและตักเตือน ($\bar{X} = 4.13$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมความ มีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. นักเรียนเข้าแถวตรงตามเวลาที่สถานศึกษากำหนด	3.60	1.14	มาก
2. เมื่ออาจารย์ให้ทำงานกลุ่ม นักเรียนสามารถช่วยกันทำงานจนสำเร็จ	3.81	0.87	มาก
3. เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายงานให้ทำสิ่งใดนักเรียนสามารถทำตามที่ได้รับมอบหมาย	3.74	0.88	มาก
4. นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อถูกทำโทษหรือถูกตำหนิ	3.66	0.93	มาก
5. เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง นักเรียนรับฟังจนจบก่อนที่จะทำการโต้แย้ง	3.57	0.90	มาก
6. นักเรียนเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น	3.79	0.84	มาก
7. เมื่อนักเรียนทำของผู้อื่นเสียหาย นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษ	4.02	0.86	มาก
8. นักเรียนแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา	3.43	1.02	ปานกลาง
9. เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเช้าแล้ว จะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้	2.97	1.34	ปานกลาง
10. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของโรงฝึกงาน	3.94	1.02	มาก
รวมเฉลี่ย	3.65	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.97 - 4.02 ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 8 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อนักเรียนทำของผู้อื่นเสียหาย นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษ ($\bar{X} = 4.02$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของโรงฝึกงาน ($\bar{X} = 3.94$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเสร็จแล้วจะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้ ($\bar{X} = 2.97$) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรระดับนักเรียนและระดับอาจารย์ผู้สอน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา	ระดับนักเรียน											ระดับอาจารย์ผู้สอน					Y
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁						
ระดับ นักเรียน	X ₁	.059	.022	.156**	.102	.019	.209**	.408**	.011	-.028	-.001	.260**					
	X ₂	1.000	.532**	-.106*	.236**	.017	-.061	-.100	-.001	-.063	.037	-.130*					
	X ₃		1.000	-.018	.181**	.030	-.022	-.007	.018	-.066	.008	-.044					
	X ₄			1.000	-.003	-.032	.710**	.384**	.048	.104	.032	.495**					
	X ₅				1.000	-.100	.045	.078	.015	.061	.031	.032					
	X ₆					1.000	.035	.065	-.109*	-.152**	-.053	-.005					
	X ₇						1.000	.426**	-.003	.047	-.027	.448**					
	X ₈							1.000	-.026	.020	.008	.688**					
	X ₉								1.000	.562**	.556**	.063					
	X ₁₀									1.000	.458**	.141**					
	X ₁₁										1.000	.084					
Y												1.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร (Y) กับ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X_8) ความสัมพันธ์ในครอบครัว (X_4) ความรับผิดชอบ (X_7) การอบรมเลี้ยงดู (X_1) และกฎระเบียบข้อบังคับ (X_{10}) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .688, .495, .448, .260 และ .141 ตามลำดับ และระดับการศึกษาของบิดา (X_2) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ -.130

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรในระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอน ที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยและสร้างสมการการพยากรณ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

4.1 การวิเคราะห์โมเดลศูนย์ (Null Model) ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ในข้อมูลระดับนักเรียน และข้อมูลระดับอาจารย์ผู้สอน

ระดับข้อมูล	ค่าความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	χ^2	P-value
ระดับนักเรียน (Level 1)	35.39	94.00	44.32**	.004
ระดับอาจารย์ผู้สอน (Level 2)	2.26	6.00		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในข้อมูลระดับนักเรียนมีค่าเท่ากับ 35.39 คิดเป็นร้อยละ 94.00 และค่าความแปรปรวนพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในข้อมูลระดับอาจารย์ผู้สอนมีค่าเท่ากับ 2.26 คิดเป็นร้อยละ 6 และค่าความแปรปรวนดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า ความแปรปรวนของตัวแปรตามระดับอาจารย์ผู้สอนมีเพียงพอที่จะยอมให้ตัวแปรอิสระระดับอาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมอธิบายได้

4.2 การวิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple model) ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร ระดับนักเรียน	R^2_{HLM}	อิทธิพลคงที่			อิทธิพลสุ่ม	
		b	t	P-value	χ^2	P-value
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6)	0.6236	1.02	3.19**	.005	12.07	.500
- ความรับผิดชอบ (X_7)		0.42	9.24**	.000	33.22*	.011
- ความเชื่อมั่นในตนเอง (X_8)		0.20	3.71**	.000	23.38	.137
ค่าคงที่ (Intercept)		5.20	2.89**	.009	34.60**	.009

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 เมื่อพิจารณาอิทธิพลคงที่ พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) ความรับผิดชอบ (X_7) และความเชื่อมั่นในตนเอง (X_8) ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) มีค่าเท่ากับ 1.02 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบ (X_7) มีค่าเท่ากับ 0.42 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความเชื่อมั่นในตนเอง (X_8) มีค่าเท่ากับ 0.20 มีสมการดังนี้

$$\hat{Y} = (1.02) (X_6) + (.42) (X_7) + (.20) (X_8) + 5.20$$

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลสุ่ม พบว่าค่า χ^2 ของตัวแปรระดับความรับผิดชอบ (X_7) แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับความรับผิดชอบที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมีความแปรปรวนเพียงพอที่สามารถไปใช้เป็นตัวแปรตาม เพื่อค้นหาว่ามีตัวแปรอิสระระดับอาจารย์ผู้สอนตัวใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามดังกล่าว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผลการวิเคราะห์โมเดลตามสมมติฐาน (Hypothetical Model)

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน	R^2_{HLM}	ตัวแปรตาม	อิทธิพลคงที่		
			b	t	P-value
- ความรับผิดชอบของอาจารย์(X_9)	0.0075	พฤติกรรม	.521	7.340**	.000
- กฎระเบียบข้อบังคับ (X_{10})		ความมีระเบียบวินัย	-.003	2.518*	.020
- การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน(X_{11})			.061	2.787**	.006
ค่าคงที่ (Intercept)			4.81	2.750*	.012

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 เมื่อพิจารณาอิทธิพลคงที่ พบว่า ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ (X_9) และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน (X_{11}) ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกฎระเบียบข้อบังคับ (X_{10}) ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความรับผิดชอบของอาจารย์ (X_9) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย .521 ส่วนกฎระเบียบข้อบังคับ (X_{10}) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย -.003 ส่วนการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน (X_{11}) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย .061 มีสมการดังนี้

$$\hat{Y} = (.521) (X_9) + (.003) (X_{10}) + (.061) (X_{11}) + 4.81$$

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

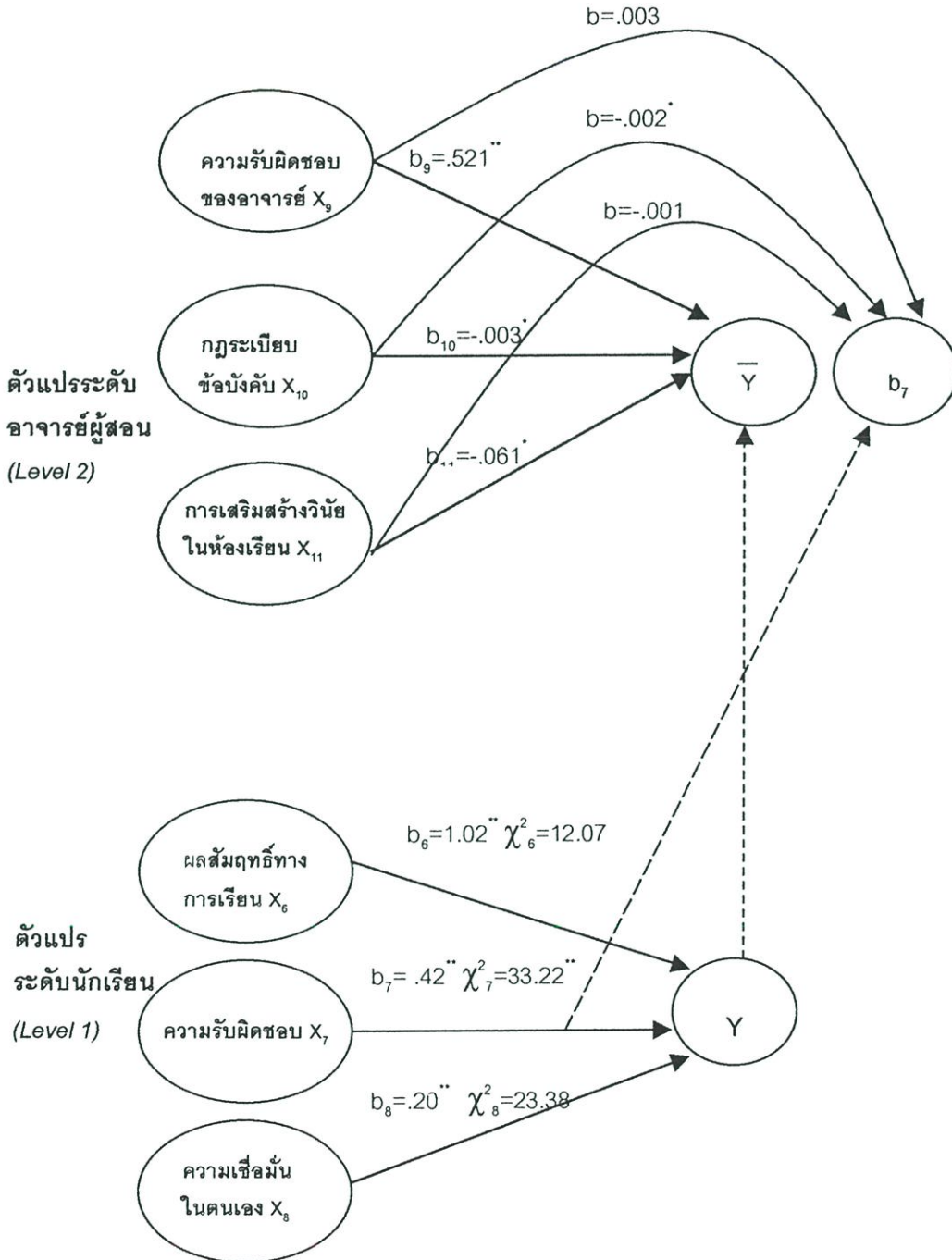
ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน	ตัวแปรตาม	อิทธิพลคงที่		
		b	t	P-value
-ความรับผิดชอบต่ออาจารย์ (X_9)	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบต่อ	.003	1.61	.124
-กฎระเบียบข้อบังคับ (X_{10})	ที่มีต่อพฤติกรรม	-.002	-2.04*	.040
-การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน (X_{11})	ความมีระเบียบวินัยของนักเรียน	-.001	-.638	.531
ค่าคงที่ (Intercept)	(b_7)	.390	6.28**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 เมื่อพิจารณาอิทธิพลคงที่ พบว่า กฎระเบียบข้อบังคับ (X_{10}) ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบต่อที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบต่อเท่ากับ -.002 ส่วนความรับผิดชอบต่ออาจารย์ และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบต่อ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าเสนอตอนที่ 4 และ ตอนที่ 5 ผู้วิจัยได้เขียนเป็นโมเดลดังนี้
 ตอนที่ 6 โมเดลพหุระดับของตัวแปรระดับนักเรียนกับตัวแปรระดับอาจารย์
 ผู้สอนที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4.1 โมเดลพหุระดับตัวแปรระดับนักเรียนและระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 4.1 พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแต่ละคน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบสามารถนำไปใช้เป็นตัวแปรตามเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรอิสระในระดับอาจารย์ผู้สอนต่อไป

สำหรับตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน พบว่า ความรับผิดชอบของอาจารย์และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแต่ละแผนกวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และกฎระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแต่ละแผนกวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาดังตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน พบว่า กฎระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน และพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.3 เพื่อศึกษาตัวแปรในระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนและสร้างสมการการพยากรณ์พฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.4 เพื่อศึกษาตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่างในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ที่เปิดสอนประเภทช่างอุตสาหกรรม จำนวนอาจารย์ ทั้งหมด 367 คน และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,580 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนแต่ละแผนกวิชาช่าง ในวิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนวิทยาลัย 4 วิทยาลัย ประเภทช่างอุตสาหกรรม จำนวนอาจารย์ทั้งหมด 250 คน นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2545 วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 355 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามระดับนักเรียน แบ่งออกเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
ตอนที่ 2	การอบรมเลี้ยงดู	มีค่าความเที่ยง .80
ตอนที่ 3	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	มีค่าความเที่ยง .85
ตอนที่ 4	ความรับผิดชอบ	มีค่าความเที่ยง .93
ตอนที่ 5	ความเชื่อมั่นในตนเอง	มีค่าความเที่ยง .83
ตอนที่ 6	พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย	มีค่าความเที่ยง .92

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามระดับอาจารย์ผู้สอน แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1	ความรับผิดชอบของอาจารย์	มีค่าความเที่ยง .90
ตอนที่ 2	กฎระเบียบข้อบังคับ	มีค่าความเที่ยง .86
ตอนที่ 3	การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน	มีค่าความเที่ยง .86

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยกระทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตาม
ขั้นตอนดังนี้

5.1.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาต จากคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อทำหนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดของวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร เพื่อนำมาขออนุญาตและขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.2 กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ธันวาคม 2545 - มกราคม 2546 โดยมีรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง	เก็บข้อมูลวันที่ 12 มกราคม 2546
วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	เก็บข้อมูลวันที่ 4 มกราคม 2546
วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม	เก็บข้อมูลวันที่ 10 มกราคม 2546
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	เก็บข้อมูลวันที่ 29 ธันวาคม 2545

5.1.4.3 การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ไปมอบให้ผู้บริหารสถานศึกษา และส่งมอบแบบสอบถาม ขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้แก่นักเรียนและอาจารย์ผู้สอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.4 การเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองโดยผู้วิจัยกระทำการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 355 คน ได้รับคืน จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ 250 คน ได้รับคืน 250 คิดเป็นร้อยละ 100.00

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยการดำเนินการวิเคราะห์หาข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

5.1.5.1 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มาวิเคราะห์หาความถี่และหาค่าร้อยละ

5.1.5.2 นำข้อมูลในแบบสอบถามตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.1.5.3 วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อ

บังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

5.1.5.4 วิเคราะห์หาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป HLM (Hierarchical Linear Model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือ ระดับนักเรียน และระดับอาจารย์ผู้สอน

5.1.6 สรุปผลการวิจัย

5.1.6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอน และพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี

2. ระดับการศึกษาบิดา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 45.90 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 21.20 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 14.10 ระดับปวส. หรืออนุปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12.40 และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 6.50

3. ระดับการศึกษาของมารดา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.60 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 15.20 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 15.80 ระดับปวส. หรืออนุปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.90 และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 4.50

4. สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.20 รายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.00 รายได้ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.50 รายได้ระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.10 รายได้ระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.40 และรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.80

5. การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือบิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และบิดามารดาส่งเสริมให้นักเรียนเรียนวิชาที่ถนัด ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ บิดามารดาแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักเรียนชอบ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บิดามารดาไม่ให้ออกสันทนาการนักเรียนในการทำอะไรตามลำพัง ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

6. ความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองกัน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุด ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

7. ความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร มีในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนรู้จักให้เกียรติคนอื่น ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักเรียนพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนนั่งทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อย แม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

8. ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร มีในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เมื่อเรียนวิชาปฏิบัติ นักเรียนสามารถลงมือทำงานด้วยความมั่นใจ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนกล้าแสดงท่าทางแปลก ๆ ในที่ชุมชน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

9. ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่สูบบุหรี่ เสพสุรา ยาเสพติดในห้องเรียนและในสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านว่ากล่าวนักเรียนเมื่อส่งเสียงดัง ขณะที่กำลังเรียนในห้องเรียน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านตักเตือนนักเรียนที่พูดจาก้าวร้าวไม่สุภาพต่อผู้อื่น ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อนักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนท่านจะพูดคุยซักถามและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

10. กฎระเบียบข้อบังคับของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้ดูแลกวดขันเรื่องการแต่งกายของนักเรียนที่ไม่ถูกระเบียบ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านมีการชี้แจงแนะนำเรื่องการแต่งกายที่ถูกระเบียบ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนแต่งกายผิดระเบียบเพราะไม่มีอาจารย์ตักเตือนหรือลงโทษ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

11. การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนของอาจารย์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านยกย่องนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดี มีระเบียบวินัย ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนสาย ท่านแนะนำและตักเตือน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

12. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อนักเรียนทำของผู้อื่นเสียหาย นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของโรงงาน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเสร็จแล้วจะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรับผิดชอบ การอบรมเลี้ยงดูและกฎระเบียบข้อบังคับมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .688, .495, .260 และ .141 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับการศึกษาของบิดา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.130 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.6.3 ตัวแปรระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย คือ 1.02, 0.42, 0.20 ตามลำดับ

ส่วนตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .521 และ .061 ตามลำดับ และ

กฎระเบียบข้อบังคับส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -.003

5.1.6.4 ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กฎระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -.002 ส่วนความรับผิดชอบของอาจารย์ และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

นอกจากนี้จากโมเดลพหุระดับ พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ความรับผิดชอบสามารถนำไปใช้เป็นตัวแปรตามเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรอิสระในระดับอาจารย์ผู้สอนต่อไป

สำหรับตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน พบว่า ความรับผิดชอบของอาจารย์และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแต่ละแผนกวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และกฎระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแต่ละแผนกวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน พบว่า กฎระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรับผิดชอบที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอน และพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีการให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความตั้งใจเรียนดีทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้อาจเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาที่ถนัด และความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดีมีความรักและ

ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร ศรีวิเชียร (2539 : 31) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือความสำเร็จของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถวัดได้ และสอดคล้องกับ วีระยุทธ รัชชะ (2544 : 15) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้อาชีพต่าง ๆ ทางพุทธพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

1.2 ระดับการศึกษาของบิดาและมารดาของนักเรียน ในภาพรวมมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บิดา มารดา อาจไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับสูง ๆ หรือที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในเขตชานเมือง ทำให้บิดามารดามีโอกาสศึกษาน้อย

1.3 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน ในภาพรวมมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท รองลงมา คือ มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บิดา มารดา ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาและการประกอบอาชีพอาจมีรายได้น้อย หรือมีรายรับเป็นรายวัน หรือมีอาชีพรับจ้างทั่วไป

1.4 การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาของนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บิดามารดาเป็นบุคคลสำคัญในการอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำคอยช่วยเหลือ ช่วยคิดแก้ปัญหาต่างๆ ให้ความรักความเข้าใจ มีการชี้แจงเหตุผลจะตัดสินใจโดยไม่ลำเอียงมีความเสมอภาค มีความเป็นประชาธิปไตย และมีการยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำความดี ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ (2528 : 4) ที่กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักการสนับสนุน หมายถึง การดูแลเอาใจใส่ มีความใกล้ชิดบุตรให้ความสนิทสนมให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือบิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และบิดามารดาส่งเสริมให้นักเรียนเรียนวิชาที่ถนัด ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บิดา มารดา ให้ความดูแลเอาใจใส่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร คอยให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียน เรื่องเพื่อน และส่งเสริมทางด้านการเรียนแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักเรียนชอบ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บิดามารดาไม่ให้โอกาสนักเรียนในการทำอะไรตามลำพัง ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บิดามารดา มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เพื่อให้ นักเรียนสามารถกล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง บิดามารดาจะให้นักเรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองและท่านจะคอยช่วยเหลือเมื่อแก้ไขปัญหาไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Haviland and Scargorough (1981 :176 - 179) ที่กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลประชาธิปไตยเป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดา

ไม่ใช้อำนาจบังคับบุตร บิดามารดาจะต้องชี้แจงเหตุผลให้บุตรทราบทุกครั้งในการสนับสนุนหรือห้ามปรามการกระทำใด ๆ ของบุตรพร้อมทั้งส่งเสริมให้บุตรได้แสดงความคิดเห็นหรือโต้เถียงไปด้วย บุตรมีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องของครอบครัวได้ แต่อำนาจในการตัดสินใจอยู่ที่บิดามารดา

1.5 ความสัมพันธ์ในครอบครัวของนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกันดี บิดามารดาดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งนักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดาและนักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีการให้อภัยและปลอบใจเมื่อนักเรียนทำผิดพลาด มีความเสียสละและแบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 5-7) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมที่ควรแสดงถึงสัมพันธ์ภาพในครอบครัว ควรมีความรักและความเคารพของลูกที่มีต่อพ่อแม่ โดยการเชื่อฟังพ่อแม่ ไม่ขัดใจ ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สมาชิกในครอบครัวให้เกียรติซึ่งกันและกันไม่แสดงอำนาจข่มอีกฝ่ายหนึ่ง นักเรียนมีความรักและความเคารพบิดา มารดา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุด ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกในครอบครัวอาจมีหน้าที่ในการรับผิดชอบงานที่แตกต่างกันไป ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาร่วมกันในการทำกิจกรรมในวันหยุด

1.6 ความรับผิดชอบของนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นเป็นอย่างดี และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความละเอียดรอบคอบ สนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ปฏิบัติต่ออาจารย์ด้วยความเคารพ ซึ่งสอดคล้องกับ พิชัย ชัยชินรัตน์ (2545 :35) ที่กล่าวว่า นักเรียนควรมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อทางด้านการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัย รับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม เข้าร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนรู้จักให้เกียรติคนอื่น ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีการปฏิบัติตนให้ความเคารพผู้อื่น มีความเกรงใจ ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่นและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนนั่งทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อย แม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมมีวิชาปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่นักเรียนมีการปฏิบัติงานหรือทำงาน

เสียงดังแม้จะมีอาจารย์เป็นผู้ควบคุมดูแลในการปฏิบัติงาน หรือนักเรียนชักชวนผู้อื่นร่วมมือทำงาน บางอย่างที่ต้องทำให้เสร็จทัน ทำให้ส่งเสียงดังเวลาปรึกษางานกัน

1.7 ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงออก ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่มีความเป็นผู้นำเมื่อเกิดปัญหาในการทำงานกลุ่ม และไม่กล้าซักถามอาจารย์เมื่ออยู่ในห้องเรียน เมื่อถูกออกไปรายงานหน้าชั้น นักเรียนไม่ค่อยกระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับอรรถวรรณ พานิชปฐมพงษ์ (2542: 22) ที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นและการกระทำในทุกๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตนและความอยู่รอดของสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนกล้าที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนกับเพื่อนร่วมชั้น ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนกล้าแสดงท่าทางแปลก ๆ ในที่ชุมชน ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงออก กลัวเป็นจุดสนใจ และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความกระตือรือร้นและตั้งใจทำ

1.8 ความรับผิดชอบของอาจารย์ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อาจารย์มีการอบรมสั่งสอนโดยการเสริมสร้างทักษะ ความรู้ให้นักเรียนอย่างเต็มความสามารถ และชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนที่ดี คอยให้คำแนะนำ และทำตัวเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน สอนคุณธรรมและจริยธรรมสอดแทรก เช่น การมีสัมมาคารวะต่อผู้อื่นและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันให้ผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับเจลีเยว บุรีภักดีและคณะ (2520 : 235-240) ที่กล่าวว่า อาจารย์ที่ดีต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบ การอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตั้งใจสอนและรักการสอน รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้คำแนะนำแก่นักเรียนด้วยความเต็มใจ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ประเมินผลและติดตามผลการเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่สูบบุหรี่ เสพสุรา ยาเสพติดในห้องเรียน และในสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสถานศึกษามีนักเรียนที่ปฏิบัติตนไม่เหมาะสมตามกฎระเบียบข้อบังคับ ท่านอบรมสั่งสอนและชี้แนะพูดคุยซักถามและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง และได้ว่ากล่าวตักเตือนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านตักเตือนนักเรียนที่พูดจาก้าวร้าวไม่สุภาพต่อผู้อื่น ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อนักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนท่านจะพูดคุยซักถามและให้คำแนะนำที่ถูกต้องซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ให้ความดูแลเอาใจใส่นักเรียน คอยสอดส่องดู

แลพฤติกรรมเมื่อนักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสม จะว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่พูดจาก้าวร้าว ไม่สุภาพต่อผู้อื่น และทำตัวเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน

1.9 กฎระเบียบข้อบังคับ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร และอาจารย์ในสถานศึกษามีการร่วมมือกันในการทบทวน ในด้านความประพฤติ มีการควบคุมความประพฤติของนักเรียน และการแต่งกายของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยการชี้แจง แนะนำการแต่งกายที่ถูกระเบียบ และสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนให้ปฏิบัติตนที่ดี ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับ กรมอาชีวศึกษา (2534 :1-2) ว่าด้วยความประพฤติของนักเรียน และการแต่งกายของนักเรียนพุทธศักราช 2534 ที่เกี่ยวข้องกับ อบายมุข เช่นการเสพสุรา ประพฤติทางชู้สาว เล่นการพนัน พกพาอาวุธ การทะเลาะวิวาท เสพสิ่งเสพติด การก่อความไม่สงบในสถานศึกษาหรือชุมชน และการแต่งกายที่ไม่ถูกระเบียบ เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้ดูแลทบทวนเรื่องการแต่งกายของนักเรียนที่ไม่ถูกระเบียบซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ต้องการให้นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ทางด้านเครื่องแบบนักเรียน และทรงผม มีการลงโทษนักเรียนที่ไฉ่ผมยาวเกินกว่าระเบียบที่กำหนดและเรื่องการแต่งกายที่ผิดระเบียบ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนแต่งกายผิดระเบียบเพราะไม่มีอาจารย์ตักเตือนหรือลงโทษ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีจำนวนมาก อาจารย์อาจดูแลสอดส่องไม่ทั่วถึง หรือนักเรียนอาจหลบเลี่ยงกิจกรรมการตรวจระเบียบวินัยของสถานศึกษากำหนด

1.10 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ให้ความสำคัญในการพัฒนาวินัยของนักเรียนในห้องเรียน มีการสอดแทรกการอบรมปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีแก่นักเรียน เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ นอกจากนี้อาจารย์และนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในห้องเรียนและคอยติดตามดูแลความประพฤติของนักเรียน ชี้แนะให้นักเรียนปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ชลวิรัตน์ อิศววิวัฒน์พงศ์ (2537 : 9) ที่กล่าวว่า การสร้างวินัยในห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะการทำให้ห้องเรียนมีระเบียบวินัยย่อมหมายถึงว่า นักเรียนแต่ละคนสามารถควบคุมตนเอง มีความตั้งใจจริงที่จะฟังการสั่งสอนของครู และสนใจซักถาม เพื่อก่อให้เกิดความรู้ และสอดคล้องกับสนั่น มีชันหมาก (2538 : 531-532) ที่กล่าวว่า การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียนเป็นการควบคุมในห้องเรียนให้มีระเบียบ ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน ทำให้เกิดบรรยากาศความเป็นสุขในห้องเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านยกย่องนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดี มีระเบียบวินัย ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ต้องการให้นักเรียนเห็นว่า เมื่อมีนักเรียนปฏิบัติตนดี มีระเบียบ

วินัยจะได้รับคำชมเชยและเพื่อให้ให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านคุณธรรม และจริยธรรม สอดแทรกไปกับหลักสูตรการเรียนการสอน และมีการสอดแทรกการอบรมปลูกฝัง ลักษณะนิสัยพฤติกรรมที่ดีแก่นักเรียน

1.11 พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนได้รับการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนดูแลเอาใจใส่ที่ดีจาก บิดามารดาและอาจารย์คอยดูแลควบคุมความประพฤติ และนักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย เคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อถูกทำโทษหรือถูกตำหนิ และนักเรียนมีส่วนให้เพื่อนปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นवल ศิริ เปาโรหิตย์ (2534 : 14 -15) ที่กล่าวว่า พ่อแม่ จะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กทั้งทางด้าน ความประพฤติ ความคิด และการวางระเบียบวินัยที่ถูกต้องให้แก่เด็ก และสอดคล้องกับ Swick (1986 : 104) ที่กล่าวว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองและครู จะร่วมมือกันในการพัฒนา และแก้ปัญหาพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เป็นผลดีต่อพฤติกรรมด้านวินัย เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อนักเรียนทำของผู้อื่นเสียหาย นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับการ อบรมสั่งสอนจากบิดา มารดาและอาจารย์ให้ปฏิบัติต่อผู้อื่นเมื่อทำผิดหรือทำของผู้อื่นเสียหาย ควรกล่าวคำขอโทษและชดใช้ในสิ่งที่เสียหาย มีความเกรงใจผู้อื่น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองทำผิด ส่วน รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเสร็จแล้วจะนำภาชนะไปวางไว้ใน สถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้ ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาอาจจัดที่สำหรับวางภาชนะมีไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน และเรื่องการรณรงค์ในการ รักษาความสะอาดในสถานศึกษา ยังไม่ได้ประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ระดับ การศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจของ ครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับ อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ กฎระเบียบข้อบังคับ การเสริมสร้างวินัยในห้อง เรียน กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรับผิดชอบ การอบรมเลี้ยงดู กฎระเบียบข้อบังคับ และระดับการศึกษาของบิดา โดยเรียงลำดับจากมากไป น้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความเชื่อมั่นในตนเองกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้นักเรียนมีการกล้าแสดงออก มีความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและด้วยความมั่นใจ และนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณา กิจขยัน (2517 :79) ที่พบว่าคุณธรรมแห่งพลเมืองดีและมีความเชื่อมั่นในอำนาจภายในตนเองมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในทางบวกกับวินัยแห่งตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เช่น เป็นผู้มีความรับผิดชอบ อดทน มีเหตุผล มีความเชื่อมั่นภายในตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรวรรณ พานิชปฐมพงษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Baruch (1949 : 4-5) ที่พบว่า วินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ จากงานวิจัยดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะของการตัดสินใจของตนเอง กล้าแสดงออกทางด้านความคิด การพูด การกระทำ การออกความคิดเห็นในการทำงานใดๆ ด้วยความมั่นใจและการกระทำในทุกๆสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตนเอง และความอยู่รอดของสังคม ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองถือว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

2.2 ความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดา มารดามีส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งบุคลิกภาพที่ดีย่อมมาจากความสัมพันธ์อบอุ่นในครอบครัว และเป็นแบบแผนที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนที่ดี บิดามารดามีการให้เกียรติซึ่งกันและกันและสมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร(2532 : 8) ที่พบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสัมพันธ์ในครอบครัวและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2523 : 6) ที่พบว่า ครอบครัวของเยาวชนวัยรุ่นที่กระทำ ถือว่ามีความบกพร่องทางด้านวินัยส่วนใหญ่มีความไม่ปรองดองกันในครอบครัว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน จากงานวิจัยดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เพราะว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองของสมาชิก

ถ้าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดีย่อมบั่นทอนสุขภาพจิต ความเชื่อมั่นในตนเอง และการเรียนรู้ทางจริยธรรม ซึ่งจะส่งผลทางลบต่อความมีวินัยในตนเอง ในทางตรงกันข้ามถ้าครอบครัวมีความสัมพันธ์กันดี มีความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล ก็จะมีผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยที่ดี

2.3 ความรับผิดชอบกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีความรับผิดชอบจะสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ เพราะแต่ละบุคคลย่อมมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องกระทำ รู้จักให้เกียรติผู้อื่น และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความตรงต่อเวลา ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถวรรณพานิชปฐมพงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธา นิคมานนท์ (2517 : 48-50) ที่พบว่าทัศนคติต่อการถือศีล ความรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wiggins (1971 : 289) ที่พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง ความยืดหยุ่นในความคิด จากงานวิจัยดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะความรับผิดชอบถือว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางด้านต่างๆไม่ที่จะเป็นการพัฒนาตัวบุคคล พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ โดยที่การพัฒนานั้นถ้าคนในสังคมมีความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง โดยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา เข้าร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา

2.4 การอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดู เป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เป็นการอบรมให้รู้ระเบียบของสังคมเพื่อให้เด็กปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เป็นการถ่ายทอดทางความคิด ความเชื่อ ซึ่งบุคคลแต่ละคนที่ได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน จึงทำให้บุคคลในสังคมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และเมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือบิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ส่งเสริมให้นักเรียนทำในสิ่งที่ถนัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวาทวัน มูลสถาน (2523:109-110) ที่พบว่า วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ

ละเลย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532: บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพปัญหาส่วนตัว สภาพแวดล้อมทางบ้านกับวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กันซึ่งได้แก่ ตัวแปร เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม ปัญหาด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองและการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้อง วรพรรณ บุญวรโชติ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะการอบรมเลี้ยงดูเป็นสิ่งสำคัญที่บิดา มารดา ควรอบรมสั่งสอนให้เด็กประพฤติปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้ความรักและความเข้าใจ มีการชี้แจงเหตุผล มีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้เด็กได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างถูกต้อง

2.5 กฎระเบียบข้อบังคับกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียนมักก่อปัญหาและมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เสพยาเสพติด และมักก่อเหตุทะเลาะวิวาท อยู่เสมอ จึงทำให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันในการป้องกันไม่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ผิดระเบียบ และควรส่งเสริมให้นักเรียนในสถานศึกษา มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกรมอาชีวศึกษา (2534 : 1) ที่กล่าวถึงความประพฤติของนักเรียน พุทธศักราช 2534 ว่าด้วย ความผิดร้ายแรงหรือศาลลงโทษอาญา เช่นการกล่าวโจมตีโรงเรียนหรือให้ร้ายโรงเรียนด้วยเจตนาที่ไม่บริสุทธิ์ ทำร้ายร่างกายอาจารย์ คำยาเสพติด ความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการเป็นนักเรียน เช่นการเข้าประกวดนางงาม มีพฤติกรรมส่อไปในทางที่เสื่อมเสีย เข้าในสถานที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมผิดระเบียบวินัยว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียนและความผิดทั่วไป เช่นแสดงอาการไม่สุภาพ ส่งเสียงดัง ไม่เคารพอาจารย์ สูบบุหรี่ในที่ชุมชนหรือที่เปิดเผยเขียนหรือพิมพ์ข้อที่ล่วงละเมิดผู้อื่น ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า กฎระเบียบข้อบังคับมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะว่ากฎระเบียบ เป็นระเบียบหรือข้อบังคับและคำสั่งที่สามารถทำให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง และรู้จักเกรงกลัวกับความผิดและบทลงโทษที่ได้รับเมื่อกระทำผิดข้อบังคับ นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยมากขึ้นด้วย

2.6 ระดับการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อวินัย

ในตนเอง เนื่องมาจากผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีโอกาสในการแสวงหาความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูหรือรับข้อมูลต่างๆ ได้มากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อย ยิ่งผู้ที่มีการศึกษาสูงมากเท่าไรย่อมจะเข้าใจวิธีการในการอบรมเลี้ยงดู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตรในการปฏิบัติตนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร (2532: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับวินัยในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของพรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2527 : 22) ที่พบว่า เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายส่วนใหญ่มีความไม่ปรองดองกันในครอบครัว มีความรู้สึกความคิดเห็นแตกต่าง มีการโกรธทะเลาะเบาะแว้งและไม่มีความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ กฤตยา กฤษฏาวุฒิ (อ้างใน จรรยา สุวรรณทัต.2531 : 25) ที่พบว่า ครอบครัวที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง จะฝึกบุตรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและให้อิสระแก่บุตรมากกว่าบิดามารดาที่จบระดับประถมศึกษา และการฝึกเด็กให้เด็กรู้จักอดใจรอได้ จะทำให้เด็กมีความรับผิดชอบสูง ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กด้วย จากงานวิจัยดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะบิดาที่มีการศึกษาในระดับสูงจะมีจิตวิทยาในการเลี้ยงดูนักเรียนอย่างมีเหตุผล ให้อิสระทางความคิด มีความรัก ความอบอุ่น เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยที่ดี

3. ผลการศึกษาระดับนักเรียน ระดับอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนระดับอาจารย์ผู้สอนได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ และการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนทางสถิติที่ระดับ .01 และกฎระเบียบข้อบังคับส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ตัวแปรระดับนักเรียน

3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่จะพัฒนาบุคคลให้มีวินัยในตนเองนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมทางปัญญา การรับรู้ และสามารถเก็บจำไว้ได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนมีการสนใจศึกษาเล่าเรียนในสิ่งที่ตนเองถนัดทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ พุทธินิมิต (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลการเรียน

สูง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดกมล สังข์ทอง (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Eysenck and Meilli (1972 : 16) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลจะพัฒนาวินัยในตนเองได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมทางปัญญา การที่จะรับรู้แยกแยะสามารถเก็บจำไว้ได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ Bandura (1986 : 340) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่บ่งบอกถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในระดับหนึ่ง ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงให้เห็นว่า การที่ไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคับข้องใจ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่เหมาะสม ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีปัญหาในเรื่องวินัยน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

3.1.2 ความรับผิดชอบเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรับผิดชอบมีบทบาทในการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคคล พัฒนาสังคม พัฒนาประเทศ โดยที่บิดา มารดา และอาจารย์ต้องการให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม สอนให้นักเรียนรู้จักให้เกียรติผู้อื่น ทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา สุวรรณรอด (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความรับผิดชอบตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และสอดคล้องกับ เกียรติ ศรีพงษ์ (2505 : 16-19) ได้เสนอแนวคิดบางประการเกี่ยวกับวิธีที่จะปลูกฝังให้มีระเบียบวินัย โดยเริ่มจากที่บ้านและโรงเรียนจะส่งเสริมวินัยให้ได้ดี โดยการส่งเสริมให้เด็กได้มีการกระทำ มิใช่คอยควบคุม ห้ามปราม วินัยที่ดีย่อมมีผลมาจากทัศนคติอันชอบธรรม ซึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนรู้อันต่าง ๆ ควรส่งเสริมให้เด็กได้ร่วมมือกันรับผิดชอบ โดยการฝึกคิดและกระทำเป็นหมู่คณะ ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความรับผิดชอบควรปลูกฝังแก่นักเรียน โดยเริ่มจากที่บ้านและโรงเรียนร่วมมือกันส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยที่ดี ดังนั้นความรับผิดชอบเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พิชัย ชัยชินรัตน์ (2545 : 35) ที่กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติตนด้วยความมุ่งมั่น มีความเพียรพยายามและละเอียดรอบรอบในการทำหน้าที่ที่มีต่อตนเองและสังคม และยอมรับผลการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ซึ่งสำหรับนักเรียน นักศึกษาควรมีพฤติกรรมดังนี้ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัย

รับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง รับผิดชอบต่อสังคม เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความรับผิดชอบเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

3.1.3 ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะการแสดงออก ในด้านการพูด การกระทำ และกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง โดยที่นักเรียนต้องอาศัยการเลี้ยงดูให้ ความรักความอบอุ่น สร้างความเชื่อมั่นและฝึกฝนสิ่งต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Baruch (1949 : 4-5) ที่พบว่าวินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shandler (1996 : 37-41) ที่พบว่า วิธีการสอนของครูให้ผู้เรียนมีวินัยในทางบวกช่วย เสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบและสร้างความสำเร็จให้ แก่ตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา สุวรรณรอด (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความรับผิดชอบเป็นองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อรรถพร พานิชปฐมพงศ์ (2542 : 22) ที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นเด็กที่ประสบความสำเร็จ ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไร ย่อมทำให้มีความเชื่อมั่น ในตนเองมากยิ่งขึ้น ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำคัญในหน้าที่ของพลเมืองหรือผู้ที่จัดหน้าที่และ ระเบียบวินัยของตนเองและสังคม คือความเชื่อมั่นในตนเอง ในการส่งเสริมความเชื่อมั่นเพื่อให้เกิด กับเด็กต้องอาศัยการเลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น รวมทั้งให้โอกาสเด็กได้ฝึกฝนสิ่งต่าง ๆ และ ยอมรับในความสามารถของเด็ก โดยไม่เอาเปรียบกับเด็กคนอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อมั่นใน ตนเองซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ถ้านักเรียนไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือไม่กล้า แสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้านักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก ก็จะทำให้ นักเรียนรู้จักหน้าที่ และระเบียบวินัยของตนเองและต่อสังคม

3.2 ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน

3.2.1 ความรับผิดชอบของอาจารย์เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมี ระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรับผิดชอบของอาจารย์ต้องแสดง ให้เห็นในลักษณะการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และอาจารย์จะปฏิบัติได้ดีนั้น ต้องอาศัยพื้นฐานของ กฎระเบียบ จริยธรรม จรรยาบรรณ และคุณธรรมเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลียว บุรี ภัคดีและคณะ (2520 : 235 -240) ที่พบว่าลักษณะของครูที่ดีต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบ

ซึ่งสรุปได้ดังนี้ หน้าที่ในการสั่งสอนวิชาความรู้และการฝึกฝนวิทยาการ มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเล่าเรียน มีหน้าที่อบรมคุณธรรมและจริยธรรมสั่งสอนสิ่งที่ควรกระทำ สิ่งที่ควรปฏิบัติ ได้ฝึกฝนจนได้รับผลจากการปฏิบัตินั้น มีหน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม คือ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีและการพัฒนาวัฒนธรรม เช่น การมีสัมมาคารวะ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การใช้ภาษา กิริยามารยาททางสังคม นอกจากนี้ยังร่วมถึงการรณรงค์สร้างสรรควัฒนธรรมที่ดีแก่สังคม เช่น วัฒนธรรมการเมือง วัฒนธรรมทางการจราจร การมีวินัยต่าง ๆ มีหน้าที่ในการรายงานผลการเรียนและการแนะแนว มีความเข้าใจและความสามารถในการวัดผลและการประเมินผลการเรียน ทั้งทางด้านการศึกษาเล่าเรียน ความประพฤติ สุขภาพอนามัยและลักษณะนิสัยของนักเรียน มีหน้าที่ในการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับพัฒนาการต่าง ๆ ของนักเรียน เช่นการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนำสิ่งที่เรียนในห้องเรียนไปใช้และกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ โลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางซึ่งจะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น ความรับผิดชอบของอาจารย์เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะอาจารย์ถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย รองจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง และอาจารย์ต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน อบรมคุณธรรมจริยธรรมถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคม เช่น การมีสัมมาคารวะ ความมีน้ำใจ กิริยามารยาททางสังคม การสั่งสอนระเบียบวินัยต่างๆ

3.2.2 การเสริมสร้างวินัยให้ห้องเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มีบทบาทในการเสริมสร้างวินัยควรเริ่มในห้องเรียน ซึ่งในการสร้างกฎระเบียบที่ห้องเรียนอาจารย์และนักเรียนร่วมมือกัน สร้างความเป็นวินัยในห้องเรียน เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีย่อมส่งผลต่อวินัยในสถานศึกษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ชลวรรัตน์ อิศววิวัฒน์พงศ์ (2537 : 9) ที่กล่าวว่า การเสริมสร้างวินัยในโรงเรียนนั้นควรเริ่มต้นในห้องเรียน เพราะว่า ภายในห้องเรียนแต่ละชั้นนั้นสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีขอบเขตจำกัด มีสภาพคล้ายคลึงกัน การกำหนดแนววิธควบคุมห้องเรียนเป็นภาระของครู การสร้างวินัยในห้องเรียนเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะการทำให้ห้องเรียนมีระเบียบวินัย ย่อมหมายถึงว่านักเรียนแต่ละคนสามารถควบคุมตนเอง มีความตั้งใจที่จะฟังการสั่งสอนของครูและสนใจซักถาม อันจะก่อให้เกิดความรู้ แสวงหาประสบการณ์และฝึกทักษะ และสอดคล้องกับ สนั่น มีชันหมาก (2538 : 531) ที่กล่าวว่า การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน เป็นการควบคุมในห้องเรียนให้มีระเบียบจึงเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกัน ทำให้เกิดบรรยากาศของความ

สงบสุขในห้องเรียน จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การส่งเสริมวินัยในห้องเรียนเป็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะว่าการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน อาจารย์จะเป็นผู้คอยอบรมสั่งสอน ลักษณะนิสัยที่ดีแก่นักเรียน เช่นการตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และคอยควบคุมพฤติกรรมความมีระเบียบในห้องเรียน

3.2.3 กฎระเบียบข้อบังคับเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างกฎเกณฑ์การปฏิบัติในสถานศึกษาจะช่วยให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เป็นตัวควบคุมความประพฤติและการแต่งกายที่ถูกระเบียบต่อตนเองและเป็นการสร้างความมีระเบียบวินัยให้นักเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับกรมอาชีวศึกษา (2534 : 1-2) ที่กล่าวว่าด้วย ความประพฤติของนักเรียน พุทธศักราช 2534 และว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน ซึ่งสรุปได้ดังนี้ เช่น การทำร้ายร่างกาย อาจารย์ เจ้าหน้าที่ พกพาอาวุธเข้ามาในโรงเรียน ค้ายาเสพติด ค้าประเวณี ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน แสดงอาการไม่สุภาพ ส่งเสียงดัง เขียนหรือพิมพ์ข้อความที่ล่วงละเมิดผู้อื่น การแต่งกายผิดระเบียบ ซึ่งถือว่าเป็นการประพฤติและปฏิบัติผิดระเบียบ และสอดคล้องกับ กล้า ทองขาว (2530 : 135) ที่กล่าวว่ากรมอาชีวศึกษายังมีระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศว่าด้วยการแต่งกาย ความประพฤติ การลงโทษนักเรียน นักศึกษา เพื่อควบคุมคุณธรรม และส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษามีระเบียบวินัย มีคุณธรรม มีคุณภาพและมีความประพฤติที่เหมาะสม มิใช่มีความรู้เพียงอย่างเดียวอย่างแต่ก่อน จากเอกสารที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า กฎระเบียบตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร เพราะระเบียบข้อบังคับและคำสั่งเป็นการทำให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเอง รู้จักปกครองตนเอง ระเบียบกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของนักเรียน ที่ได้มองเห็นคุณค่าว่า การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับที่สถานศึกษาสร้างขึ้นไว้ และระเบียบต้องมาจากนักเรียน ความสำคัญอยู่ที่การฝึก ให้นักเรียนมีวินัยเพื่อที่จะได้มีความประพฤติในทางที่ถูกต้อง มีวินัยที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา

3. ผลการศึกษาตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรระดับนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่พบว่า กฎระเบียบข้อบังคับส่งผลค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยความรับผิดชอบของนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กฎระเบียบข้อบังคับ มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ นอกจากนี้ กฎระเบียบข้อบังคับและความรับผิดชอบของนักเรียนยังส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ถ้าสถานศึกษามีกฎระเบียบ

ข้อบังคับให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องและมีระเบียบวินัย ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคมรวมทั้งมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยมากขึ้นด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กฎระเบียบข้อบังคับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรระดับนักเรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น สถานศึกษา อาจารย์ ควรร่วมมือกันในการพัฒนาทางด้านการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีนิสัยรักการเรียน มีความคิด กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ และฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม

2. ตัวแปรระดับอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย ความรับผิดชอบของอาจารย์ การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน กฎระเบียบข้อบังคับ ดังนั้น อาจารย์ควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และควรดูแลสอดส่องให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ทั้งทางด้านความประพฤติและการแต่งกาย เพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเหตุการณ์การทะเลาะวิวาท ยาเสพติด ชู้สาว การพกพาอาวุธในสถานศึกษาหรือที่สาธารณะ เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน เช่น เพศ อายุ การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ เป็นต้น ซึ่งจะทำงานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการค้นหาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ด้วยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์พหุระดับแบบลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นตรง (Hierarchical Linear Model) ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับ คือระดับนักเรียน และระดับอาจารย์ผู้สอน ควรจะเพิ่มรูปแบบการวิเคราะห์ให้มากกว่า 2 ระดับขึ้นไป เช่น ระดับสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- กมลรัตน์ รัชมาศ. 2541. "พฤติกรรมกรรมที่มีวินัยในตนเองของนักเรียน วิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ." ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กรรณา กิจขยัน. 2517 . "ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตนเอง ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- กล้า ทองขาว. 2530. การบริหารนักเรียน. เอกสารประกอบการเรียนวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กัลยา สุวรรณรอด. 2537 . "การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." ปริญญากการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. 2526. "ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- กาญจนา มีพลัง . 2532 . "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนแบบการเรียน เป็นทีมกับการสอนตามคู่มือครู." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- เกียรติ ศรีพงษ์. 2505. "การฝึกหัดเด็กให้เด็กรู้จักความรับผิดชอบ." จุลสารสมาคมการศึกษา. ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- ขวัญฤดี ข้าชอนสัดย์. 2542. "การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนมหาวิทยาลัยมหิดล." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- จรรยา สุวรรณทัต . 2531 . ประมวลผลงานวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .
- จินตนา ธนาวิบูลย์ชัย . 2540. "คุณสมบัติในการวัดและคุณภาพของมาตรวัดเจตคติเชิงจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- จूरรัตน์ นันทยทวิกุล . 2538 . "การวิเคราะห์ องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของ

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร." ปริญญาพันธบัตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. 2539 .โครงการวิจัยเรื่อง "การปลูกฝังวินัยของคนในชาติ" โครงการย่อย ที่ 1 : การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย . รายงานการวิจัย ฉบับที่56 .กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- เจลีเยว บุรีภักดี และคณะ. 2520 ."รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดี." เอกสารการนิเทศ การศึกษา. ฉบับที่ 187 . กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู.
- ชิตกมล สังข์ทอง. 2536 ."การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ชลวิรัตน์ อัครวิวัฒน์พงศ์. 2537. "การประพจน์ผิดวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารและครู." ปริญญาพันธบัตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ชัยณรงค์ หลายสุทธิสาร. 2532 ."ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลัง สภาพปัญหาส่วนตัวและสภาพแวดล้อมทางบ้านกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- โชติ บุญนิธิวินช. 2541 . "การเปรียบเทียบผลการใช้สัญลักษณ์เงื่อนไขต่อการใช้หลักพีระมิดเพื่อ การพัฒนาการมีวินัยในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียน นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี." ปริญญาพันธบัตร ศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ดวงใจ เนตรโรจน์. 2527 . " การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองระดับ มัธยมศึกษา ปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร." ปริญญาพันธบัตรศึกษา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 . "จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา." พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช .
- , 2527 . จิตวิทยาการศึกษาปลูกฝังวินัยแห่งตนเอง .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- , 2528. ปัจจัยทางจิตวิทยานิเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

ของมารดาไทย . รายงานการวิจัย ฉบับที่ 32 .กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 ."ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม":การวิจัยและการพัฒนาบุคคล.

กรุงเทพฯ . โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ธิติมา จักรเพชร . 2544 . "ผลของชุดการแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าแสนแสบ กรุงเทพมหานคร ." สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

ธีระยุทธ รัชชะ. 2544. "ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาเทคนิคสถาปัตยกรรม." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2538 . "วิธีวิทยาขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ." วารสารวิธีวิทยาการวิจัย.

7 (2) : 1-36

นงรัฐพร สตาภรณ์. 2540. "การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและพลเรือน ." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

นวลศิริ เปาโรหิตต์ . 2534 . ศิลปการสร้างวินัยที่ชนะใจลูก . กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์ .

นิยม บุญมี. 2526.ครอบครัวสัมพันธ์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม

บุญชม ศรีสะอาด. 2538 . วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 1 . พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์สุวีริยาสาสน์ .

----- . 2543 . การวิจัยเบื้องต้น . พิมพ์ครั้งที่ 6 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาสน์.

บุญเรือง ศรีเหรียญ. 2542."การศึกษาองค์ประกอบทางการศึกษาที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียนโดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้น." ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

ประภาพรพรณ สิงคเสลิต . 2528 . "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการปลูกฝัง

สุนิสา ด้านการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ประภาศรี สีหอำไพ. 2543. **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม** .พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ . 2534 .**จิตวิทยาครอบครัว** . พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

พระราชวรมนี (ประยุทธ์ ปยุตโต) . 2523 . **การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย** .
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

----- . 2528 . **มองอเมริกาแก้ปัญหาไทย** . กรุงเทพฯ :
ด้านสหการพิมพ์ .

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ . 2527 . "การวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายของเยาวชน ."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

เพียว เกาทัณฑ์ทอง. 2534 . "การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี." ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

พิชัย ชัยชินรัตน์. 2545. "ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางด้านวินัยของครูในชั้นเรียนกับความ
รับผิดชอบของนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ภัทรา นิคมานนท์ . 2517 . "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบ
วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน." ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

เมธี ธรรมวัฒนา . 2544 . "ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชา
เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ยนต์ ชุ่มจิต . 2533 . **ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู** . กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์ .

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ . 2543 . **พื้นฐานการวิจัย** . พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
สุวีริยาสาสน์.

- รัตนาน นภารัตน์ . 2531 . "การเปรียบเทียบผลการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้การสอนแบบบูรณาการกับการสอนตามคู่มือครู ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา." ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ราชบัณฑิตยสถาน . 2538 . พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ . 2525 . พิมพ์ครั้งที่ 5 . กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ .
- ราชันย์ บุญธิมา . 2542 . การวิเคราะห์พระระดับ . กรุงเทพฯ ฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- . 2542 . "ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย." ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- โรจนา ศุขะพันธ์ . 2530 . "ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ปรินญาณิพนธ์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ลัดดา เสนาวงษ์ . 2532 .ความเป็นครู . กรุงเทพฯ ฯ : พิศิษฐ์การพิมพ์ .
- วรพรรณ บุญวรโชติ . 2544 . "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ." ภาคนิพนธ์ปรินญาพัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ .
- วราภรณ์ วิหคโต . 2536 . "การวิเคราะห์ซ้ำตัวแปรพระระดับที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : การเปรียบเทียบระหว่างเทคนิคโอแอลเอส เซฟเพอร์เรท อีควชัน กับเทคนิคเอชแอลเอ็ม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- จิราหิวัน มูลสถาน . 2523 . "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง." ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- วสัน ปุ่นผล . 2542 . "การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนบางไทรวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา." สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ศิริชัย กาญจนวาสี . 2535 . "การวิเคราะห์พระระดับสำหรับการวิจัยทางการศึกษา . ข่าววิจัยทางการศึกษา . 15 (5) : 3 - 14 .
- และคณะ . 2537 .การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับการวิจัย . กรุงเทพฯ ฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริรัตน์ สุคันธพุกษ์ . 2542 . "การวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของการพัฒนาการทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ศิริลักษณ์ เกิดจันทร์ตรง . 2540 . "ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับ พฤติกรรมทางจริยธรรมตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร .
- ศศิธร ศรีวิเชียร . 2539 . "ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพชรบูรณ์." ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นครสวรรค์ .
- ศศิวิมล เนื่องนิจ . 2543 . "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบในการ เรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียน ไม่นัดกับการสอนตามคู่มือครู." ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการ มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- สนทยา เขมวิรัตน์ . 2542 . "ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี ราชชมงคลวิทยาเขตพณิชยการพระนคร." ปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก อุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- สนั่น มีชันหมาก . 2538 .ระเบียบแห่งวิทยาการสอน . กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ .
- สมคิด อิศระวัฒน์ . 2541 . "ลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูของไทยในชนบทซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ด้วยตนเอง." วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคม ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล .
- สมชาย เรื่องสม . 2541 . "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีว ศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี .
- สมยศ พุทธิมนต์ . 2533 . "การพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคมศึกษาความ คิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ

ศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ . 2527 .ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความ
สัมพันธ์ต่อความมีวินัยของประชาชนชาวไทย . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ .

----- . 2537 .การเสริมสร้างวินัย : คู่มือแนวทางปฏิบัติ .
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ .

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 .แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539 - 2550 . กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง .

สำราญ วรเดชะคงคา. 2534 . "ผลของการฝึกอบรมทางศาสนาที่มีต่อพัฒนาจิตลักษณะของ
นักเรียนที่เข้าโครงการการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่วัดม่วง หนองแขม." ปริญญา
นิพนธ์การศึกษาดุษฎีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2540 . เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรพหุพหุคูณ. กรุงเทพฯ :
เลิฟแอนด์ลิฟ เพรส.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2537 . เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทาง
สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ . พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.

สุพัทธรา สุภาพ . 2536 .สังคมวิทยา . พิมพ์ครั้งที่ 15 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช .

สุมาลี สังข์ศรี . 2521 . "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรชาติ สังข์รุ่ง . 2532 . "ทฤษฎีการเสริมสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ." คุรุปริทัศน์.
ปีที่ 14. ประจำเดือน พ.ค. - มิ. ย.

สุรพงษ์ ชูเดช . 2542 . "ผลของการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาที่มีต่อการพัฒนาวินัยใน
ตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5." วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

สุรางค์ ไคว้ตระกูล . 2536 . จิตวิทยาทางการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา . 2542 . การประเมินผลภายในมาตรฐานด้านปัจจัย .
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

อนุชิต สงแพง . 2530 . "การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี." .

- ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
อภิญา เจิมประไพ . 2538 . "องค์ประกอบบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นิสิต บัณฑิตศึกษา ." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรรวรรณ พานิชปฐมพงศ์ . 2542 . "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้าน
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6." ปริญญาานิพนธ์การศึกษ
มหาบัณฑิต วิชาเอกวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
อาชีวศึกษา. กรม. 2534 .ระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช
2534. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา
- อาชีวศึกษา. กรม. 2534 .ระเบียบว่าด้วยความเครื่องแบบของนักเรียน นักศึกษา
พุทธศักราช 2534. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา
- Ausubel , David P. 1965 . Ego Development and the Personality . New York : Grune
and Stration , Inc .
- . 1986 . Educational Psychology : A Cognitive View . New York :
Rinehart and Winston Ince .
- Bandura , A. 1977 . Social Learning Theory . New Jersey : Prentice Hall .
- . 1986 . Social Foundations of Thought and Action : A social cognitive theory.
Englewood Cliffs , N. J . : Prentice - Hall .
- Baruch , Dorothy Watter . 1949 . New Way in Discipline : and Your Child Today .
New York : Whittlesy House .
- Brown , William , and Others . 1989 . A Naturalistic Teaching Strategy to Promote
Young Children ' s Peer Interactions . Teaching - Exceptional Child
Development .
- Draper, David. 1995. "Ingerence and Hirarchical Modeling in the Social Science."
Educational and Behavioural Statistics . 20 (2) : 115 -147 .
- Dunhill , James. 1964. Discipline in the Classroom. London :University of London Press.
- Eckley, Mona E Nelson. 1998 . The Relationship between Teacher empowerment and
Principle Leadership Style .Dissertation Abstract International. 58 A
(7) : 2475 .
- English , H.B.,and English , Eva champney . 1958 . A Comprehensive Dictionary of
Psychology and Psycho - analytical Terms . New York : Longmans , Green .

- Eysenck , H. J.W. and Meilli, R. 1972. **Encyclopaedia of psychology**. London : London. Search Press.
- Good , Carter V. (Ed.) . 1973 . **Dictionary Education** . New York : Mc Graw Hill .
- Grusec , Joan E. , Saas - Korsask , Peter and Simmuts , Lita M . 1978 . **The Role of Example and Moral Exhortation in the Training of Altruism** .Child Development.
- Haviland , Jeannette M . and Scarborough , Hollis . S . 1981 . **Adolescent Development in Contemporary Society** . New York : D. Van Nostrand Company .
- Hill , Peter W., Kenneth J. Rowe and Phillip Holmes - Smith . 1996 . " Modelling Student Progress." <http://www.edfac.unimelb.edu.au/caer/papers/modelling/index.html>.
- Hurlock , E. B. 1987 .**Child Development** . New York : McGraw - Hill Book Company Inc.
- Hutchinson, Dougal. 1995 . "Assessing the Impact of Aggregated Group - Level Contextual Effects on Progress in Education."
<http://www.medent.umontreal.ca/multilevel/dougrept.text>.
- Kohlberg, Lawrence. 1975 .**Moral Stages and Moralization : the Cognitive Developmental and Behavior** . New York : Holt , Rinehart and Winston .
- Kreft, I.G. 1996. "Are Multilevel Techniques Necessary ? An Overview ,Including Simulation Studies." <http://www.stat.edu/- Kreft/quarterly/nodea.html>.
- Kreft, I.G., and Jan de Leeuw. 1991 . " Model Based Ranking of School." **Educational Research** . 15 (1) : 45 49
- Megginson , Leon C . 1972 . **Personnel : A Behavior Approach to Administration** . Homewood , Illinois : Richard D. Irwin Inc.
- Mengerink, Robert Alan . 1987 . "The Relationship of School Achievement and Disciplinary Problems to Singer Parent Families among Selected Tenth and Twelfth Grade Students in the United States ."
- Morrison, Carl N. 1995. "Hierarchical Models for Educational Data : An Qverview." **Educational and Behavioral Statistics**. 20 (2) : 190 - 200 .
- Raudenbush, S.W., and A.Sbryk. 1986 . " A Hierarchical linear Model for Studying School Effects." In **Sociology of Education** . 59 (1) : 1 - 17 .
- , 1992 . " Hierarchical linear Models : Applications and Data Analysis Methods. New York : Sage Publications .

- Robert, C. R. 1978. "A Comparison of School Discipline between Student Teachers and School," *Dissertation Abstracts International*. Vol 38, No. 7.
- Roucek, J.S. 1956. *Social Control*. 2nd ed. New York: Van Nostrand Inc.
- Smart and Smart. 1953. *An Introduction to Family Relationship*. Philadelphia, W.B. Saunders Company.
- Shandler, N. 1996. *Positive Discipline can Teach Student Self - Respect and Empathy. Teaching Tolerance*, Vol.5, No.1.
- Swick, Kevin J. 1986. *Parents and Teachers as Discipline Shapers*. Resources in Educational Resources Information Center. Vol. 21. No. 6.
- Victor, D'Agostino Jerome. 1997. "An Empirical Comparison of Three Schooling Models." *Dissertation Abstracts International*. 58 (1) :70
- Wiggins, Jerry S. and Others. 1971. *The Psychology of Personality*. Massachusetts: Addison - Wesley Publishing Company.
- Yu, Lei. 2001. "Measuring Value Added School Effects On Ohio Sixth - Grade Proficiency Test Results Using Two - level Hierarchical Linear Modeling." *Dissertation Abstract International*. 62 A (03) : 920.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ รหัสประจำตัว 44064724 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขต กรุงเทพมหานคร (AFFECTING VARIABLES OF CERTIFICATE STUDENT DISCIPLINE IN BANGKOK METROPOLITAN TECHNICAL COLLEGES)" โดยมี ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2545

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก วีระเชษฐ ชันเงิน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/3868

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

30 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
 2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามภายในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

โดย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ

1. วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง
2. วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
3. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม
4. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร

ที่ ศธ 0911/ 132

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

10 มกราคม 2546

เรื่อง อนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3868 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2545

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด
 2. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา รวม 4 แห่ง เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร" รายละเอียดทราบแล้ว นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง ตามรายชื่อที่แนบได้อันหนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและลายมือชื่อกำกับที่มุมบนด้านขวาของทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาส่งผลงานการทำวิทยานิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษาทราบในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 0-2281-5555 ต่อ 1802

ที่ กบ 1504 3859

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

29 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายทองอินทร์ อังคณานุกูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504/ 3853

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10521

๒-๙ ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กมลสร วงษ์รักษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่า เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองกณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนกณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504. 3859

คณะกรรมการผู้คุดสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณเทพรัตน

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๒๙ ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสวัสดิ์ บุญเดือน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการผู้คุดสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูล
ของ นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

ที่ ทม 1504 3859

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๒๔ ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายบุญมา หลิมเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองอธิบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3264325

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานทะเบียน โทร. 3692

ที่ ทบ 1504/ 3859

วันที่ ๕-๙ ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอมติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

ด้วย นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร” คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอมติท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีและขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับนักเรียน

เรื่อง

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 6 ตอน นี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดู
 - ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว
 - ตอนที่ 4 ความรับผิดชอบ
 - ตอนที่ 5 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ตอนที่ 6 พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย
2. โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ของคำตอบตามความเหมาะสม และสภาพความเป็นจริง
3. ความคิดเห็นของท่านไม่กระทบกระเทือนต่อการเรียนของท่านแต่อย่างใด
4. คำตอบที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาต่อไป

ขอขอบพระคุณในการที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
สิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ชั้นปี

ปวช.1

ปวช.2

ปวช.3

3. ท่านกำลังศึกษาอยู่แผนกวิชา.....

4. เกรตเฉลี่ยสะสมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

5. สถานที่ศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร

6. ระดับการศึกษาของบิดา

ประถมศึกษา

ปวส. / อนุปริญญาตรี

มัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

7. ระดับการศึกษาของมารดา

ประถมศึกษา

ปวส. / อนุปริญญาตรี

มัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

8. รายได้รวมของบิดา - มารดา หรือผู้ปกครอง เฉลี่ยประมาณเดือนละ

ต่ำกว่า 10,000 บาท

30,001 - 40,000 บาท

10,001 - 20,000 บาท

40,001 - 50,000 บาท

20,001 - 30,000 บาท

มากกว่า 50,000 บาท

ตอนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที่ 2 แล้วท่านพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูที่บิดา - มารดาปฏิบัติในครอบครัวซึ่งในแต่ละข้อตรงกับ การปฏิบัติจริงในครอบครัวอยู่ในระดับใด แล้วกรอกตัวเลขเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการ ปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. เมื่อนักเรียนขอความช่วยเหลือ บิดามารดาจะให้ความช่วยเหลือเป็น อย่างดี					
2. บิดามารดาให้นักเรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองและท่านจะ ช่วยเหลือเมื่อแก้ปัญหาไม่ได้					
3. เมื่อนักเรียนมีปัญหา เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อน จะ ปรีกษาบิดามารดา					
4. เมื่อนักเรียนทำผิด บิดามารดาจะให้โอกาสชี้แจงเหตุผลก่อน					
5. เวลาที่นักเรียนทะเลาะกับพี่ๆน้องๆบิดามารดาจะตัดสินโดยไม่ลำเอียง					
6. บิดามารดาสอบถามเกี่ยวกับชีวิตในวิทยาลัยของนักเรียน					
7. บิดามารดาส่งเสริมให้นักเรียนเรียนวิชาที่ถนัด					
8. บิดามารดายกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำความดี					
9. บิดามารดาแนะนำการศึกษาต่อหรือการเลือกอาชีพตามที่นักเรียนชอบ					
10. เมื่อนักเรียนมีปัญหา ไม่กล้าปรึกษาบิดามารดาเพราะกลัวท่านดุ					
11. บิดามารดาคอยย้ำให้นักเรียนทำตามในสิ่งที่ท่านต้องการ					
12. บิดามารดาอบรมความประพฤติมารยาทและการพูดจาของนักเรียน					
13. บิดามารดา ไม่ให้โอกาสนักเรียนในการทำอะไรตามลำพัง					

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที่ 3 แล้วทำพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ระหว่างบิดามารดา และบุตรซึ่งในแต่ละข้อ ตรงกับการปฏิบัติจริงในครอบครัวในระดับใด แล้วกรอกใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. บิดามารดาดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด					
2. นักเรียนให้ความเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา					
3. สมาชิกทุกคนในครอบครัวของนักเรียนมีความรักใคร่ปรองดองกัน					
4. บิดามารดาและนักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว					
5. บิดามารดาให้เกียรติซึ่งกันและกันไม่แสดงอำนาจข่มอีกฝ่ายหนึ่ง					
6. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
7. บิดามารดาคอยให้กำลังใจเมื่อนักเรียนรู้สึกท้อแท้					
8. สมาชิกในครอบครัวมีการให้อภัยและปลอบใจเมื่อนักเรียนทำผิดพลาด					
9. นักเรียนมีความเสียสละ แบ่งปันสิ่งของซึ่งกันและกันระหว่างพี่น้อง					
10. สมาชิกในครอบครัวร่วมกันทำกิจกรรมในวันหยุด					

ตอนที่ 5 ความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที่ 5 แล้วทำพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง การแสดงออกในลักษณะที่การคิด การพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็น ซึ่งในแต่ละข้อตรงกับกรปฏิบัติในระดับใด แล้วกรณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. คำแนะนำของผู้อื่นมีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียน					
2. เมื่อเรียนวิชาปฏิบัติ นักเรียนสามารถลงมือทำงานด้วยความมั่นใจ					
3. เมื่อถูกออกไปรายงานหน้าชั้นเรียนนักเรียนรู้สึกกระตือรือร้น และตั้งใจทำอย่างดี					
4. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง					
5. นักเรียนกล้าทำในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ					
6. นักเรียนกล้าคิดและทำเรื่องแปลก ๆ					
7. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนกับอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น					
8. นักเรียนกล้าแสดงท่าทางแปลก ๆ ในที่ชุมชน					
9. นักเรียนสามารถแสดงความเป็นผู้นำเมื่อเกิดปัญหาในการทำงานกลุ่ม					
10. นักเรียนยกมือถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจในการเรียนการสอน					
11. นักเรียนสามารถตอบคำถามของอาจารย์ได้อย่างมั่นใจ					
12. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาในการเรียนการสอน					

ตอนที่ 4 ความรับผิดชอบ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนี่ 4 แล้วท่านพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบ การควบคุมตนเองของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นการรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคมซึ่งในแต่ละข้อตรงกับการปฏิบัติจริงในระดับใด แล้วกรรณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนเข้าเรียนตรงตามเวลาที่กำหนดในชั้นเรียน					
2. นักเรียนพยายามทำงานส่งให้ทันกับเวลาที่อาจารย์กำหนด					
3. นักเรียนนั่งทำงานหรืออ่านหนังสือด้วยความสงบเรียบร้อย แม้อาจารย์ไม่อยู่ในห้องเรียน					
4. นักเรียนตั้งใจฟังอาจารย์ทุกวิชา ไม่เฉพาะแต่วิชาที่นักเรียนชอบ					
5. นักเรียนห้ามเพื่อนในชั้นไม่ให้รบกวนหรือขัดขวางการทำงานของผู้อื่น					
6. นักเรียนสนับสนุนให้เพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ปฏิบัติต่ออาจารย์ด้วยความเคารพ					
7. นักเรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมมือทำงานบางอย่างที่จำเป็นต้องทำให้เสร็จทัน					
8. นักเรียนช่วยดูแลและเก็บรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ของวิทยาลัย					
9. นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
10. นักเรียนรู้จักให้เกียรติคนอื่น					
11. นักเรียนส่งเสริมให้เพื่อน ได้พูดแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น					
12. นักเรียนร่วมทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์กับเพื่อนร่วมชั้น					
13. นักเรียนห้ามปรามเพื่อนไม่ให้พูดหยาบคายกับผู้อื่น					
14. นักเรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ,ศาสนา, เพศ					

ตอนที่ 6 พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที่ 6 แล้วทำพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย ลักษณะการแสดงออกที่มีความประพฤติที่เป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งในแต่ละข้อตรงกับกรปฏิบัติในระดับใด แล้วกรณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1.นักเรียนเข้าแถวตรงตามเวลาที่สถานศึกษากำหนด					
2.เมื่ออาจารย์ให้ทำงานกลุ่ม นักเรียนสามารถช่วยกันทำงานจนสำเร็จ					
3.เมื่อนักเรียนได้รับมอบหมายงานให้ทำสิ่งใด นักเรียนสามารถทำตามที่ได้รับมอบหมาย					
4.นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ ไม่แสดงอาการโกรธ เมื่อถูกทำโทษหรือถูกตำหนิ					
5.เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้ง นักเรียนรับฟังจนจบก่อนที่จะทำการโต้แย้ง					
6.นักเรียนเคารพในความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น					
7.เมื่อนักเรียนทำของผู้อื่นเสียหาย นักเรียนจะกล่าวคำขอโทษ					
8.นักเรียนแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา					
9.เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเสร็จแล้ว จะนำภาชนะไปวางไว้ในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้					
10.นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยของโรงฝึกงาน					

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับอาจารย์

เรื่อง

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 4 ตอน นี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความรับผิดชอบของอาจารย์
 - ตอนที่ 3 กฎระเบียบข้อบังคับ
 - ตอนที่ 4 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน
2. โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ของคำตอบตามความเหมาะสม และสภาพความเป็นจริง
3. ความคิดเห็นของท่านไม่กระทบกระเทือนต่อการสอนของท่านแต่อย่างใด
4. คำตอบที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาต่อไป

ขอขอบพระคุณในการที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
สิรินภรณ์ บุญสำเร็จ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

3. แผนกวิชาที่ท่านสังกัด.....

4. สถานศึกษาที่ท่านสอนอยู่

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร

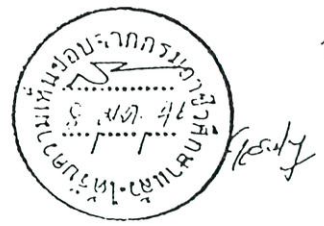
ตอนที่ 2 ความรับผิดชอบของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที่ 2 แล้วทำพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของอาจารย์ ภาระกิจหน้าที่ที่อาจารย์ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนแก่นักเรียน โดยอาศัยพื้นฐานของกฎระเบียบ จรรยาบรรณและคุณธรรม ซึ่งในแต่ละข้อตรงกับการปฏิบัติในระดับใด แล้วกรณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ท่านอบรม สั่งสอนนักเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี					
2. ท่านเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ให้นักเรียนอย่างเต็มความสามารถ					
3. เมื่อนักเรียนทำผิดกฎระเบียบ ท่านอบรมสั่งสอนและชี้แนะสิ่งที่ถูกต้อง					
4. ท่านตักเตือนนักเรียนที่พูดจาก้าวร้าว ไม่สุภาพต่อผู้อื่น					
5. ท่านชี้แนะนักเรียนที่ประพฤติไม่เหมาะสมให้หาวิธีการปฏิบัติตนที่ดี					
6. ท่านอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น					
7. ท่านอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปันให้ผู้อื่น					
8. ท่านชี้แนะนักเรียนให้รู้ว่าต้องเคารพในสิทธิของผู้อื่น					
9. ท่านทำตัวเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน					
10. ท่านว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่สูบบุหรี่ เสพสุรา ยาเสพติดในห้องเรียนและในสถานศึกษา					
11. เมื่อนักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน ท่านจะพูดคุยซักถามและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง					
12. ท่านว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนเมื่อส่งเสียงดัง ขณะที่กำลังเรียนในห้องเรียน					

ตอนที่ 3 กฎระเบียบข้อบังคับ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที 3 แล้วท่านพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง หรือแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษา ทั้งทางด้านการแต่งกายและความประพฤติ ซึ่งในแต่ละข้อตรงกับการปฏิบัติในระดับใด แล้วกรณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ท่านได้ดูแลทวนชั้นเรื่องการแต่งกายของนักเรียนที่ไม่ถูกระเบียบ					
2. นักเรียนแต่งกายผิดระเบียบเพราะไม่มีอาจารย์ตักเตือนหรือลงโทษ					
3. ท่านลงโทษนักเรียนไว้ผมยาวเกินกว่าระเบียบที่กำหนด เพราะเลียนแบบแฟชั่นและดาราน					
4. ท่านมีการชี้แจงแนะนำเรื่องการแต่งกายที่ถูกระเบียบ					
5. ก่อนเข้าชั้นเรียนมีการตรวจเครื่องแบบการแต่งกาย หรือชุดปฏิบัติงาน					
6. มีการตัดคะแนนเรื่องการแต่งกายนักเรียนที่ผิดระเบียบ					
7. มีการควบคุมความประพฤติของนักเรียน ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
8. มีการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียนที่ทำผิดระเบียบ เช่น ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท เล่นการพนัน ชู้สาว เป็นต้น					
9. ท่านมีการลงโทษนักเรียนที่หลบเลี่ยงกิจกรรมที่ทางสถานศึกษา กำหนด					

ตอนที่ 4 การเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในตอนที 4 แล้วท่านพิจารณาดังนี้

ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยในห้องเรียน เป็นการปลูกฝังเกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ซึ่งในแต่ละข้อตรงกับการปฏิบัติในระดับใด แล้วกรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. ท่านยกย่องนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนดี มีระเบียบวินัย					
2. ท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม					
3. เมื่อนักเรียนเข้าห้องเรียนสาย ท่านแนะนำและตักเตือน					
4. ท่านให้นักเรียนมีส่วนร่วมสอดส่องดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน เช่น ปิดก๊อกน้ำ ประหยัดไฟฟ้า					
5. ท่านจัดเวรให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบทำความสะอาดห้องเรียน หรือโรงฝึกงาน					
6. ท่านชี้แนะนักเรียนที่ไม่ยอมเรียน และ खेलในขณะทีสอน					
7. ท่านชี้แนะการประพฤติตนที่ดีตามกฎระเบียบในห้องเรียน					
8. ท่านให้นักเรียนช่วยกันกำหนดกฎระเบียบวินัยในห้องเรียน					
9. ท่านสอดแทรกการอบรมปลูกฝังลักษณะนิสัยพฤติกรรมที่ดีแก่นักเรียน เช่น การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ เป็นต้น					
10. ท่านคอยติดตามดูแลความประพฤติของนักเรียน					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวสิรินภรณ์ บุญสำเร็จ
วัน เดือน ปี เกิด	23 เมษายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 815/96 การเคหะนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10230
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2543 สำเร็จการศึกษานิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาประชาสัมพันธ์ จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีการศึกษา 2545 สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง